

Jskd

JAVNI SKLAD REPUBLIKE SLOVENIJE
ZA KULTURNE DEJAVNOSTI
Območna izpostava Lendava
Szk Kultúrális Közalapítvány
Lendvai Területi Kirendeltség

SKUPAJ ZMOREMO

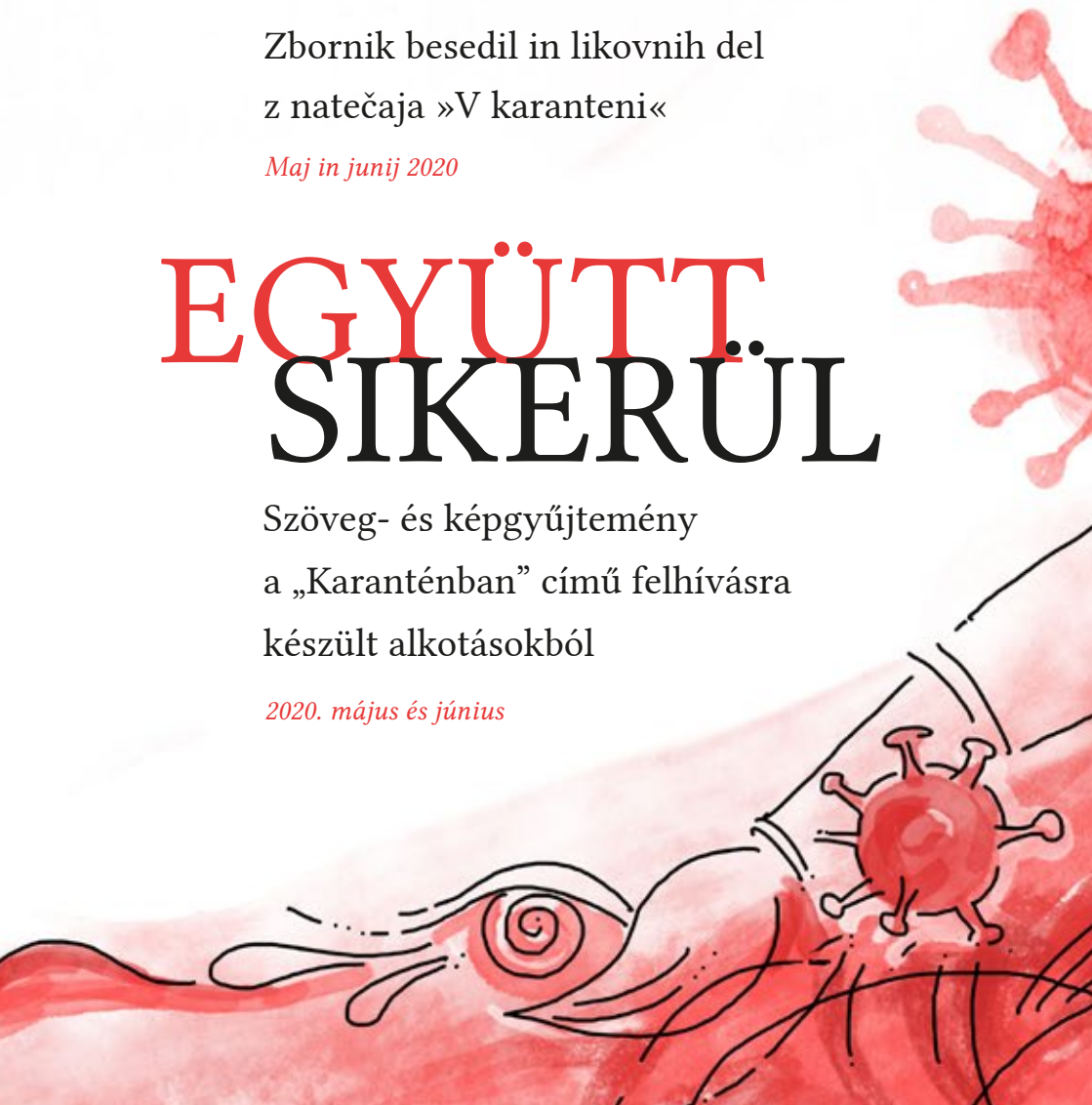
Zbornik besedil in likovnih del
z natečaja »V karanteni«

Maj in junij 2020

EGYÜTT SIKERÜL

Szöveg- és képgyűjtemény
a „Karanténban” című felhívásra
készült alkotásokból

2020. május és június

SKUPAJ ZMOREMO

Zbornik besedil in likovnih del z natečaja »V karanteni«

EGYÜTT SIKERÜL

Szöveg- és képgyűjtemény a „Karanténban” című felhívásra készült alkotásokból

SKUPAJ ZMOREMO

Zbornik besedil in likovnih del
z natečaja »V karanteni«

EGYÜTT SIKERÜL

Szöveg- és képgyűjtemény
a „Karanténban” című felhívásra
készült alkotásokból

SKUPAJ ZMOREMO

Zbornik besedil in likovnih del z natečaja »V karanteni«

EGYÜTT SIKERÜL

Szöveg- és képgyűjtemény a „Karanténban” című felhívásra készült alkotásokból

Izdal/Kiadó:

JAVNI SKLAD RS ZA KULTURNE DEJAVNOSTI

OBMOČNA IZPOSTAVA LENDAVA

Szlovén Köztársaság Kulturális Közalapítvány

Lendvai Területi Kirendeltség

Glavna ulica / Fő utca 2

9220 Lendava / Lendva

e-pošta: oi.lendava@jskd.si

Jskd

JAVNI SKLAD REPUBLIKE SLOVENIJE
ZA KULTURNE DEJAVNOSTI

Avtorji uvodnikov/Bevezető szövegek szerzői:

Janja Magdič, Olga Paušič in/és Ludvik Žižek

Jezikovni pregled slovenskega teksta/Szlovén lektor:

Olga Paušič

Jezikovni pregled madžarskega teksta/Magyar lektor:

Marija Dragošič in Judit Zagorec Csuka

Fotografije/Fényképek:

Tomaž Galič

Oblikovanje in risbe/Grafikai tervezés és rajzok:

GRAFOP, Peter Orban, s.p. Lendava

Tisk/Nyomtatás:

ARMA, Arpad Žoldoš, s. p. Lendava

Naklada/Példányszám:

150

Lendava, junij 2020/Lendva, 2020. június

CIP - Kataložni zapis o publikaciji
Univerzitetna knjižnica Maribor

821.163.6-82(082)

SKUPAJ zmoremo : zbornik besedil in likovnih del z natečaja "V karanteni" : maj in junij 2020 = Együtt sikerül : szöveg- és képgyűjtemény a "Karanténban" című felhívásra készült alkotásokból : 2020. május és június / [fotografije Tomaž Galič]. - Lendava : Javni sklad RS za kulturne dejavnosti, Območna izpostava, 2020

ISBN 978-961-7010-61-9

1. Vzp. stv. nasl.

COBISS.SI-ID 20146435

Skupaj smo zmogli!

V življenju doživimo marsikaj. Letos spomladi smo se prvič spopadli s svetovno epidemijo koronavirusne bolezni covid-19. Življenje se je ustavilo na vseh področjih, na gospodarskem, šolskem, socialnem in tudi kulturnem. Zaživelimo smo v karanteni.

Javni sklad RS za kulturne dejavnosti je želel ohraniti stike na daljavo s kulturnimi in drugimi društvi našega območja in tudi širše. Zato smo konec aprila razpisali dva natečaja, literarnega s predlaganimi naslovi: *V osami*, *V karanteni*, *Strah*, *Tišina misli* in *Naši junaki*, ter likovnega na temo *V karanteni*.

Svoje literarne prispevke (pesmi, proza in odrska besedila) je poslalo 32 ustvarjalcev iz Slovenije in sosednje Hrvaške. Prispevki so v slovenskem, madžarskem in hrvaškem jeziku.

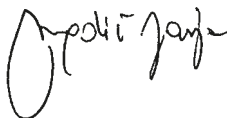
Na likovni natečaj je svoje sodelovanje prijavilo 25 likovnikov z 34 deli iz Slovenije, Madžarske in Hrvaške, največ iz KUD Polzela.

Vsem literarnim in likovnim ustvarjalcem se za sodelovanje iskreno zahvaljujemo. Zbornik #SkupajZmoremo je hkrati zahvala vsem sodelujočim in vsem tistim, ki so se v času epidemije neumorno trudili za njeno zaježitev in s tem izpostavljali svoje zdravje.

Priložnostni zbornik #SkupajZmoremo in slike, ki so jih podarili likovniki, bodo prejeli vsi prej omenjeni. Naj bo to naša skromna zahvala, da smo jih videli in čutili z njimi, obenem pa spomin na čas v karanteni.

Še enkrat hvala vsem literarnim in likovnim ustvarjalcem ter vsem, ki so sodelovali pri nastajanju zbornika.

Kjer je volja, tam je pot. Dokazali smo – da skupaj res zmoremo!
Ostanite zdravi.

Janja MAGDIČ
JSKD OI Lendava

Együtt sikerült!

Sok dolgot tapasztalunk az életben. Idén tavasszal először küzdöttünk meg egy globális járvánnyal, mégpedig a Covid-19 koronavírussal. Az élet gyakorlatilag leállt, gondoljunk csak a gazdasági, az iskolai, a társadalmi vagy éppen a kulturális területekre. A mindennapok valósága az lett, hogy „karanténban élünk”.

A Szlovén Köztársaság Kulturális Közalapítványa (JSKD) törekedett arra, hogy fenntartsa a környéken és azon túl található kulturális és egyéb szövetségekkel a kapcsolatot. Ezért április végén két közfelhívást hirdettünk meg. Az irodalmi közfelhívás javasolt címei a következők voltak: *Magányban*, *Karanténban*, *Félelem*, *Gondolatok csendje* és *Hőseink*. A képzőművészeti pályázat témája *Karanténban* volt.

Irodalmi alkotásaikkal (versek, próza és színpadi szövegek) Szlovéniából és a szomszédos Horvátországból 32 szerző jelentkezett. A szövegek szlovén, magyar és horvát nyelven készültek.

A képzőművészeti felhívásra 25 alkotó 34 alkotása érkezett Szlovéniából, Magyarországból és Horvátországból, ezen belül legtöbben a Polzelai Művelődési Egyesületből.

Őszinte köszönetet mondunk minden irodalmi és képzőművészeti alkotónak az együttműködésért. Ugyanakkor a #EgyüttSikerül szöveg- és képzőművészeti gyűjtemény egyfajta köszönet minden résztvevőnek és mindazoknak, akik fáradhatatlanul dolgoztak a járvány idején, hogy megfékezzék azt, ezzel kiteve veszélynek Önmagukat és az egészségüket.

A #EgyüttSikerül alkalmi gyűjtemény és az alkotók által adományozott festmények a fent említett személyeknek lesznek ajándékozva. Legyen ez alázatos hálánk azért, hogy közösen éreztünk és támogattuk az egészségügyi dolgozókat és egyben emlékezzünk a karantén idejére.

Még egyszer köszönjük minden irodalmi és képzőművészeti alkotónak, valamint mindazoknak, akik részt vettek e gyűjtemény létrehozásában.

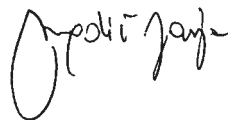
Ahol van akarat, ott van jövőkép is. Bebizonyítottuk, hogy együtt valóban sikerülhet!

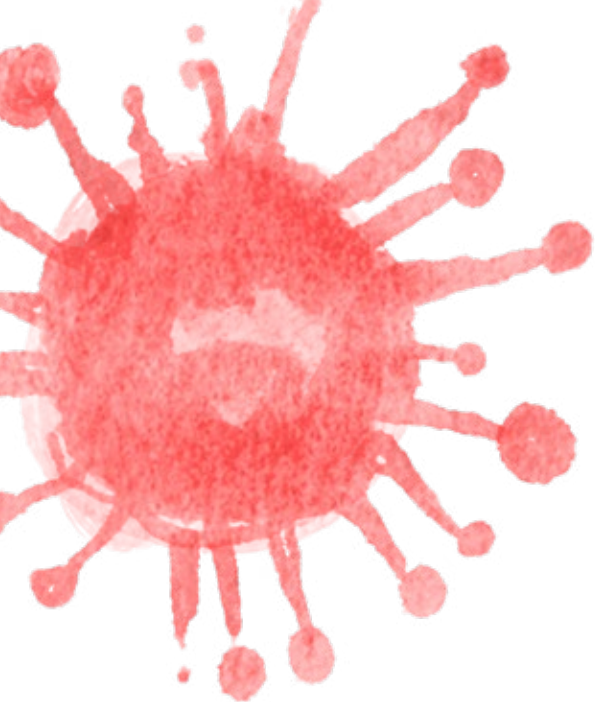
Maradjanak egészségesek.

MAGDIČ Janja

A Szlovén Köztársaság Kulturális Közalapítványa

Lendvai Területi Kirendeltsége

A handwritten signature in black ink, reading 'Magdič Janja'. The signature is written in a cursive, flowing style with a large initial 'M'.

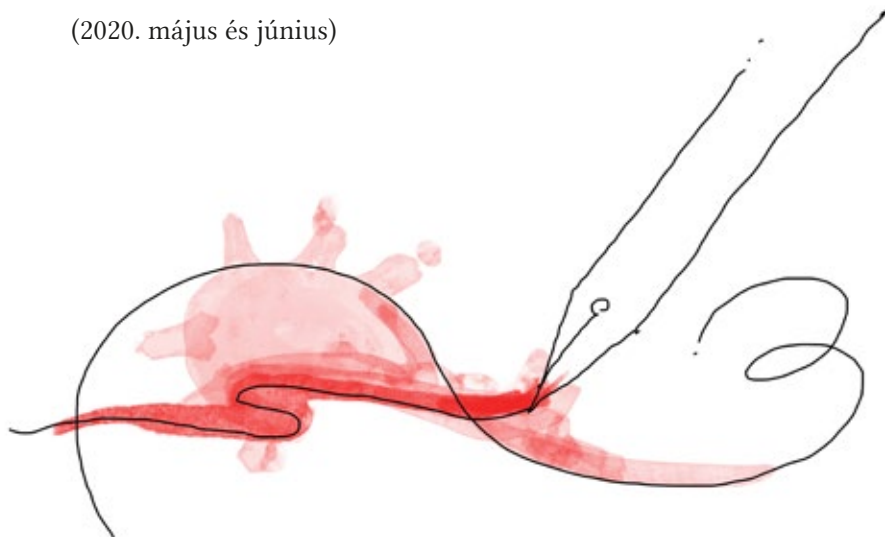

ZBIRKA BESEDIL
LITERARNEGA RAZPISA
»EPIDEMIJA KORONAVIRUSA«

(maj in junij 2020)

A „KORONAVÍRUS-JÁRVÁNY”
IRODALMI FELHÍVÁS
SZÖVEGGYŰJTEMÉNYE

(2020. május és június)

#SkupajZmoremo

Poziv #SkupajZmoremo, ki smo ga izbrali za naslov našega zbornika literarnih misli in likovnih del na temo Epidemija koronavirusne bolezni 2020, nas je v minulih treh mesecih spodbujal – poleg številnih drugih, ki smo jih brali na TV zaslonih in v medijih –, ko smo se spopadali z virusom, ki je pretresel svet, zasejal strah in ogrozil številna življenja. Pravijo, da je pripotoval k nam iz Vuhana na Kitajskem, slišati je pa različne špekulacije o njegovem resničnem izvoru. Težko se je boriti s sovražnikom, o katerem komaj kaj veš. Res je, da se je človeštvo v preteklih stoletjih spopadalo s številnimi epidemijami, torej nismo doživeli ničesar, česar že v preteklosti ni bilo, a v času, ko informacije v desetinki sekunde dosežejo še zadnje koticke sveta, ko je tehnologija globalni vladar, je vse videti bolj pristno, blizu, grozeče in morda močnejše prizadene slehernika. Ko je bila 13. marca objavljena epidemija, smo se zdrznili in zamislili. Zaščitni ukrepi so prizadeli vsakogar od nas: Ostanite doma! je bil prvi poziv, ki nas je pahnil v samoizolacijo, sledili so mu zapiranje tovarn, zavodov, šol in vrtcev, trgovin – razen tistih z živili - prepoved druženja, ustavljen je bil javni promet, prepovedano je bilo gibanje izven občinskih meja, ukazano obvezno umivanje in razkuževanje rok, nošenje zaščitnih mask in upoštevanje socialne distance!

Ojoj, prvi hip je bilo vse skupaj videti brezizhodno! A mi, prebivalci podeželja, smo se hitro znašli. Imamo vinograde, vrtove, gozdove, polja in travnike, kjer smo se lahko gibali, se družili, bili obenem koristni, saj smo upoštevali poziv vlade, da je treba izkoristiti vsako ped rodovitne zemlje, da bomo samooskrbni! Torej smo vneto delali na tem in življenje se nam ni bistveno spremenilo. Ker so pa bili prebivalci večjih urbanih središč zelo omejeni in v bistvu prikle-

njeni na domove, so se razmahnile »stanovanjske« dejavnosti, kot so kuhanje, peka kruha in peciva, šivanje zaščitnih mask, rekreacija med štirimi stenami, branje e-knjig itd. Hecno je bilo poslušati, da je karantena idealen čas za branje knjig, a knjižnice in knjigarne so zaprli! Kot da bi imel vsak Slovenec doma računalnik, da lahko prebira elektronske knjige! A smo bili tudi tu izjemno iznajdljivi: knjige z domačih knjižnih polic so popotovale iz roke v roko. Resda smo pogrešali kavico in sladoled v lokalih, ogled kakšne kulturne prireditve, a omenjeno se je preselilo na splet: s prijatelji smo srkali kavo preko skypa, poslušali glasbo »z balkonov« in tisto, posneto na domačih kavčih, spremljali posnetke odrskih predstav in koncertov na TV zaslonih in vneto prebirali dnevno časopisje ter spremljali vladne tiskovke o stanju na terenu. Dejansko je marsikdo začel živeti prek spleta.

Številne načrtovane prireditve JSKD OI Lendava so odpadle, tako srečanja gledaliških, folklornih, glasbenih skupin in pevskih zborov, torej se je Janja Magdič, vodja JSKD OI Lendava, spomnila in predlagala, da razpišemo literarno-likovni natečaj na aktualno temo ter tako opomnimo kulturnike, da morajo migati tudi v času epidemije, ki je bila že sama po sebi izjemna motivacija za ustvarjanje. Izredne razmere, nevsakdanji dogodki, čudne in tragične usode posameznikov, junaštvo tistih, ki so nas dolžni varovati, zdraviti in nas sploh »držati pokonci«, so hvaležna tema literarne ali kakšne druge umetniške obdelave. V pozivu k sodelovanju smo navedli, da ne bo nobene ocenjevalne komisije, nobenih nagrad, nikogar ne bomo odklonili, vsak izdelek obravnavali spoštljivo in popravili le najbolj v nebo vpijoče napake. Presenečeni smo bili nad številom prispelih pisnih izdelkov, ki nam jih je v času od 20. aprila do 31. maja poslalo 32 avtorjev s področja Pomurja pa vse do Mozirja in celo s Hrvaške! Torej so literarni prispevki napisani v slovenščini, madžarščini in hrvaščini. Med besedili najdemo 21 primerov poezij (posamezne

pesmi ali cikli), 11 proznih sestavkov in 2 krajši odrski besedili. Nekaj avtorjev je poslalo tako pesmi kot prozo ali celo primere vseh treh literarnih zvrsti. Posamezni pisci so poslali toliko gradiva, da vsega nismo mogli uvrstiti v pričujočo zbirko. Gledali smo predvsem na to, da se pisanje navezuje na razpisano temo.

Zanimivo v vsebini besedil je, da veje iz njih ogromno pozitivnih, spodbudnih misli, so prežeta z optimizmom, ki nedvomno krepi duha, in celo s humorjem, ki navdihuje to literaturo s posebno očarljivostjo. Tudi kritično pisanje se najde vmes, saj – kot je zapisala ena od Delovih novinark – » ... ni človeške tragedije in ni kaosa, ki se na koncu dneva ne bi spremenil zgolj v goljufijo, osebno okoriščanje z razmerami, torej v posel.« O kvaliteti izdelkov ne bom sodila, bralec naj si sam ustvari mnenje o njih, gre bolj za to, da želi biti naša zbirka odsev trenutka, dokument časa, ki je gotovo zaznamoval vsakega od nas, mnoge negativno, druge v pozitivnem smislu. Veliko trenutkov je bilo, ko smo se zazrli vase, presojali o odnosih do bližnjih in prijateljev ali sodelavcev, obudili dogodke iz minulih dni, kljub negotovosti in pogosti čustveni stiski pa vendar načrtovali prihodnost. Skratka, življenje je teklo dalje, čeprav počasneje in bolj intimno. O vsem nanizanem lahko berete v zbirki #SkupajZmoremo. Veseli bomo vašega odziva, ugotovitev, predlogov in kritike, da bodo naše prihodnje zbirke še zanimivejše in kvalitetnejše.

Jasno je, da je epidemija prinesla številne spremembe in posledice. Recesija in depresija, ki ji sledita, sta v bistvu že tu, bosta tako ekonomski kot psihološki, kar bo imelo veliko večji vpliv na zdravje in blaginjo ljudi, kot ga je imela sama epidemija. In spet bomo pisali, saj je poslanstvo ustvarjalcev biti kritično ogledalo družbe in življenja.

Lidija ALT (Lendava)

ČRN TUNEL

Ko se vse ustavi,
ko ne gre naprej,
ko nas koronavirus davi,
naredimo preobrat v glavi,
pravila poostrimo:
korake v hiši zadržimo,
se higieni posvetimo
in drug drugega bodrimo:
„Pozdravimo ta svet,
ki je v črn tunel ujet!“

TEMNA URA

Temna ura tiktaka,
dan se v noč pretaka,
zle misli mi ne dajo spati,
je morda korona pred vrati?

Strah v krogu se vrti,
počasi mi zmanjkuje moči,
jutro narahlo odpira oči,
včerajšnji film se spet ponovi.

Lidija ALT (Lendava)

KROGLA ŽIVLJENJA

Kot keglji smo;
krogla življenja nas podira,
iz dneva v dan
nas je čedalje manj.

Vse se ponavlja
se v krogu vrti,
virus korona
prihaja po nove in nove ljudi.

KORONAVIRUS

„Koronavirus, baj!“
Nočemo te več nazaj.
Si veliko žalosti zasejal,
življenja mnoga zamajal.

Pojdi daleč stran od nas,
naj te potepta ta čas.
Vsi v en glas kričimo:
„Živeti si želimo!“

Jožef BENKO (Domajinci)

UGAŠAJOČI PLAMENI

V temačno hladnem tolmunu betežnega srca
kres mogočno plameneč neuresničljivih gori želja.
Zaliva ga rušечи hudournik gorko skelečih solza,
a srce se, čeprav na smrt bolno, ne preda.

V zubljih plavo-zelenih plamenov ogenj ljubezni umirajoče
srcu brezštevne neozdravljive rane povzročijo pekoče.
Ob njih neutolažljivo osamljeno srce nenehno joče,
ker minljivosti ljubezni sprejeti noče, ljubljeno biti večno hoče.

PESEM BREZ BESED

Za dušo osamljeno najlepša je pesem - pesem brez besed.
Za ranjeno srce melodija najslajši topli je nasmeh.
Za zaljubljenca zaklad najdražji je nežen pogled.
Za osebo žalostno iskrica, plamteča v srečnih očeh.

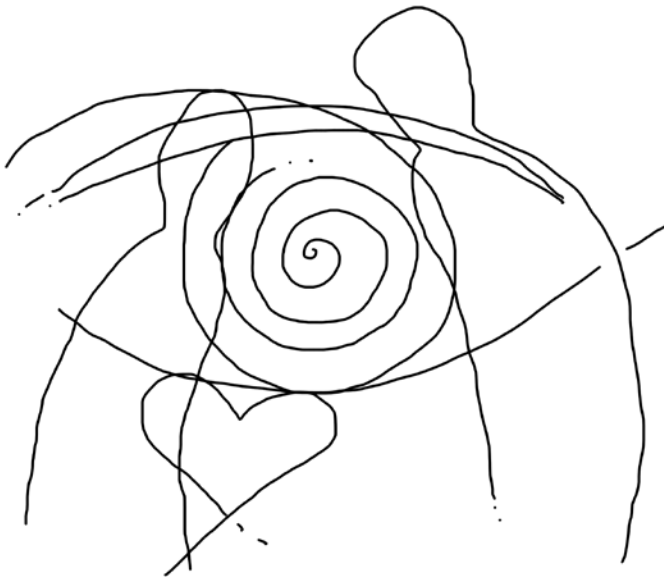
Da prazniki tako neznosno lahko so boleči,
da najti poti v teh dneh ni moč k sreči.
Ko bol neznosna stopnjuje v duši se ilteči,
ko vate zrejo spakedrani obrazi režeči,
takrat mir poprejšnji sprevrže se v nemir,
takrat se misel najraje poda v vseмир.

Jožef BENKO (Domajinci)

V GLOBINI OČI

Na strani nedosegljive, sončne, brezprostorne galaksije
so očke, v katerih neizmerljive, nepredirne so globine.
Zaljubljenega mladca v njih teminah se srce spočije,
duša v njih ozdravi, neznosne rešena je bolečine.

In ko krvaveče mladca ranjeno, srce bolešno nekoč
ozdravljeno v globinah njenih oči za vse bilo je čase,
v galaksiji, končno dosegljivi, obraz postal mu je smejoč,
saj osamljen bil ni več nikdar ne zatopljen sam vase.

Ivanka BRATKOVIČ (Lendava)

KORONA KAVA

Na začetku epidemije zunanjega sveta precej časa nisem pogrešala, saj sem rada doma. V trgovino sem šla prvič šele po dveh tednih po razglasitvi epidemije. No, če sem poštena, tudi zaradi bojzani pred okužbo. Če bi kdo prišel k nam na obisk, bi ga vrglo nazaj, tako vneto sem z žganjem razkuževala kljuge in druge stvari. Družinski člani so menili, da preveč smrdi, zato sem začela uporabljati kis, pa so se nad tem še bolj pritoževali, dokler nisem odkrila razkužila še iz časa gripe. Med temeljitim pospravljanjem sem našla celo nekaj kirurških mask, tudi iz tistih časov. Za prvo silo jih je bilo dovolj. Po kakšnem tednu sem poklicala vse, ki so mi ljubi. Ko sem v časopisu prebrala, da naj kličemo le tiste, ki so nam vrnili klic, se je število mojih klicev preplovelo. Nič zato, še vedno jih je bilo dovolj.

Morda sem še najbolj pogrešala vsakotredensko pitje kave s prijateljicama. Kavno sicer pijem vsak dan, občasno z možem, ki ob njej posesti le kratek čas. Ker si je našel delo in naredil marsikaj, kar je že dalj časa čakalo, da pride na vrsto, ni imel časa za posedanje ob kavi, pa tudi sicer pije kavo le redko. Sredi epidemije, ko mi je dal jasno vedeti, da ga niti pandemija ne bo spremenila v kofetarja, sem obupala nad njegovo preobrazbo.

Potem sem pila kavo sama in pri tem reševala križanke. Nato sem dva ali tri dni pila čaj z vnukoma, toda tudi onadva nista bila za dolg klepet in sta kaj kmalu našla drugo zanimanje.

Nato sem pila dvakrat jutranjo kavo po telefonu, enkrat s prijateljico in enkrat s sestro. Pila sem jo samo jaz, ker sta onidve svojo jutranjo dozo že spili. Pa je vseeno bilo lepše kot kak navaden klepet brez kave. Obdelale smo epidemijo od A do Ž, glavna tema pa so bile maske.

Ker mi glas ni več zadostoval, sem se odločila za pitje kave preko skypa. Najprej sem okrog devetih poklicala sestro, toda ona je svojo kavo spila že ob sedmih zjutraj. Izmenjali sva recepte za peko kruha, si ogledali kolače najinega domačega kruha in predebatirali, s čim vse lahko pečeš kruh, če ti zmanjka kvas. Obudili sva spomine na peko kruha najine stare mame, tako da sem ob naslednji peki odvezla od kruhovega testa košček in ga posušila. S tem suhim kvasom sem pekla le enkrat, saj se mi kruh ni najbolje posrečil, pa tudi v trgovinah je bilo kvasa ponovno na pretek. Tudi moke in ker h kavi sodijo keksi, sem jih pekla kot po tekočem traku, tako da sem se počutila kot v predbožičnem času. Samo še medenjaki so manjkali. Medtem se mi je pokvarila tehtnica, tako da posledice peke čutim še danes.

Naslednjič sva pili s sestro kavo obe ob istem času. Seveda vsaka na svoji strani ekrana. Tokrat sva obravnavali vrt. Še sreča, da je bilo lepo vreme in da uživam v vrtnarjenju. Moja prva pot me je zjutraj vodila na vrt. Pa le dotlej, dokler se ni pojavil voluhar. Kmalu se mu je pridružil še krt. Kar drenjala sta se na mojem malem vrtu. Ker ju nisem mogla pregnati ne tako in ne drugače, sem v jezi po jutranjem ogledu kdaj pa kdaj izčrpala svojo skromno zakladnico kletvic in zmerljivk. Pa mi ni bilo nič lažje.

Ker je sestra ponovno hodila v službo in ni več delala od doma, sem spet ostala brez kofetarske družbe. Po nekem kosilu, ko sem si zaželela piti kavo v družbi, sem poklicala prijateljico, pridružil se nama je njen mož in seveda smo obdelali epidemijo doma in po svetu.

Toda ni ga čez dišečo kavo na terasi v dobri družbi in če imaš srečo še na toplem pomladnem soncu, kar nam je omogočilo sproščanje ukrepov. Razveselila sem se tudi napovedi o odprtju lokalov. Tja sem šla šele, ko sem lahko posedela ob kavi v družbi prijateljic.

Ni ga čez dišečo kavo in dober klepet!

»SZERELEM A KOLERA IDEJÉN«

E korona-vírusos időszakban a házi-karantén talán egy jó lehetőség arra, hogy átgondoljuk az eddigieket. Mi az érték és mi a talmi siker? A világ eléggé profit-orientálttá vált, elanyagiasodott, legalább a jóléti társadalmakban van ez így.

Mivel otthoni karanténba vonultam és távoktatásban dolgozom, a feladatom az, hogy a tanároknak segítsek a tananyag fordításában, ezért szinte egész nap a számítógépem előtt ülök. Felmerült bennem az a kérdés is, hogy lehetséges-e mindent a számítógép használatával elintézni? Hát, nem. Pedig errefelé tart a világ nagy sebességgel. És, hol vannak az emberi kapcsolataink? Meddig terjednek ki? És, mire? Lehetünk-e ebben a helyzetben empatikusak azokhoz a személyekhez, akik nehéz helyzetbe kerültek? Elvesztették a munkahelyüket vagy megfertőztek. Vagy egyszerűen ebből is kilépünk és valahogy közömbösen átvészeljük a világ-járványt? De, mi van akkor, ha minket is elér? És mi is orvosi ellátásra és empátiára szorúulunk? Ki fog bennünket megérteni? Bátorítani a túlélésre?

Természetesen, otthon maradok, kesztyűt és maszkot viselek, ha netán kilépek az utcára és elmegyek bevásárolni. Tíz percre benézek az idős szüleimhez, viszonzom a kedvességüket, mert most rászorúlnak, édesanyámank vittem egy kis ajándékot is születésnapjára. Jól esett neki ... Aztán sietek a karanténomba, mondhatnám úgy is, hogy a saját magam választotta magányomba. Pedig az is most derült ki számomra, hogy igazán én nem szeretek magányos lenni, mert nagyon szeretnék közösségekbe járni, emberekkel találkozni, beszélgetni velük stb. De, hát a szabályokat be kell tartani, mert csak ez volna kiút ebből a reménytelen helyzetből, hogy ne legyenek interakcióink, a mobilitás megállításával a vírus terjedési sebessége is csökkenhet

és ez által kevesebben betegednek meg. Szóval, a diszciplína győzi le majd a vírust!? A rend átrendezése, a rutinjaink újragondolása a mindennapjainkban, családonkon belül, aztán majd kilépve egyszer a világba, a munkahelyünkön, a városunkban, ott, ahol a szűkebb és a tágabb környezetünkben élünk. Vagy, a kikutatott gyógyszerek? Kell-e majd ezt újragondolnunk? Végül is mire lesz jó, vagy rossz tapasztalat a koronavírus leküzdése? Mit fogunk belőle megtanulni? És ez a tanulási folyamat, vagy kényszerhelyzet mennyi áldozattal fog járni emberi és anyagi szinten?

Reggel, amikor felébredek, s elkezdek dolgozni a számítógémem mellett, egy kis cetlire írtam, hogy ne feledjem elmondani, a szöveg így hangzik: "Jó Istenem! Hálás vagyok, hogy egészséges vagyok! Köszönöm!" Régi szokásomhoz híven, este is gyújtok gyertyát, ami megnyugtat a nap átélését követően, akkor is elmondom. Most, ez az én mantrám. Úgyis, minden az Isten kezében van, csak most az Istent is elfelejtettük, ő is kiszorult a misék színtereiről, a világ nyüzsgéséből ... De, helyébe már régen mások léptek, államfők, politikusok, mindenféle vezetők, s azok beosztottjai stb., akik így, vagy úgy teszik a dolgukat a koronavírus idején is, sikeresen, vagy kevésbé sikerülten ...

De, ki fog engem megvédeni a kolera idején? Tenném fel a kérdést, mint ahogy Márquez tette fel A szerelem a kolera idején című regényében? Talán, saját magamnak kell rájönnöm az életem során, hogy mi volt a dolgom ezen a világon, kit szerettem és miért? S közben elmúlik az élet, megy sebesen valamifelé, úgy mint a korona-vírus, amely egy-két hónap leforgása alatt elárasztotta a világot, s eljutott hozzánk is.

Most már harmadik hete gondolkozom erről, az ugynevezett koronavírus idején. Kaptam telefonokat, és én is telefonálok, sky-polok is. Igen, átgondoltam az egészet, néha pesszimista vagyok, máskor ötletekkel teli. Javítgatom a következő kötetem kéziratát is, mert

a kolera idején, most inkább erre van időm. Az igazi múzsa pedig elhallgatott bennem, verset és novellát még nem írtam. A múzsák is elhallgatnak a háborúk idején. Most egyfajta belső háborút vívunk önmagunkkal, s a legnehezebb mégiscsak önmagaddal harcolni, de ez az igazi harc. Ott belül sok minden megtörténhet ...

Közben mégiscsak olvasom Oton Župančič, Aleš Debeljak, Feri Lainšček verseit (nemrég vásároltam meg a köteteket) és Zrínyi Miklós szigeti veszedelem című eposzát (Zrínyi 1646/47-es időszak teli hónapjaiban írta meg eposzát, a török-magyar háború csendes napjaiban) és hallgatom Prljavo Kazalište-től a Lupi petama című dalukat (arról szól, hogyha egyszer végetér a háború ...), és magyar nyelvre fordítom a tananyagot, mert meggyőződésem, hogy ilyen helyzetben is szükséges magyar nyelven tanulni, hiszen kétnyelvűségben élünk, miért is adnánk fel?

POZABI

Lena je s polnim vozičkom stopila iz trgovine. Vsa prepotena je z obraza snela masko in si ga obrisala z robčkom. Nerada je hodila po nakupih, prav zaradi maske, pod katero je v hipu postala mokra kot miš. Paziti je morala, kje hodi in držati razdaljo dveh metrov. Vsi, ki so hodili mimo, so hiteli. Neverjetno. Držali so se navodil, s katerimi so vsako uro po radiu in televiziji opozarjali na previdnost pri srečevanju z drugimi ljudmi. Nihče ne ve, ali je kužen ali ne. Težko se je navaditi na nov način življenja. Tudi nakupovanje ni bilo več njeno največje zadovoljstvo.

Pospravila je masko in iz žepa potegnila listek, da preveri, če je vse nabavila. Pri zadnji besedi se je nasmehnila: » Pa le nisem tako pozabljiva, kot sem mislila.« Voziček je previdno potisnila čez pločnik. Šla je proti svojemu avtomobilu, ko ga je zagledala. Moški je stal in preverjal, če je vse nakupil. Bil ji je nekam znan. Ne, saj ni mogoče, da je to Luka. Ta moški je dosti bolj suh in skoraj brez las.

Luka je bil njena prva velika ljubezen. Dolgo sta bila skupaj. Celo poročiti sta se želela. Pa se ni izšlo. Predaleč sta bila narazen. Njega je omrežila veterinarika, zato je vedno redkeje prihajal k njej. Nekega dne ji je sporočil, da je njune velike ljubezni konec, ker je Vera noseča in se bo z njo poročil.

Lena je že nekaj časa slutila, da z njenim dragim ni vse tako, kot bi moralo biti. Na konec ljubezni ni bila pripravljena. Bolelo jo je, a tega ni hotela pokazati. Predolgo je trajala njuna romanca, da bi jo lahko tako na hitro zakopala v pozabo. Večer pred razhodom sta se veliko pogovarjala. Da je njune ljubezni konec, sta sklenila. Prijatelja pa še vedno ostaneta. Z zadnjim poljubom sta se poslovila. Lena je tiho jokala, ko je Luka z avtom na hitro odpeljal. Zanj je bil Luka

edini moški, ki ga je ljubila. Le kako naj pozabi na vsa ta leta, ki jih je preživela z njim ?

Radovedno je pogledala proti moškemu, ki je še vedno preverjal list papirja. Res je bil Luka, a zelo spremenjen. Opazil je, da ga ženska opazuje. Tudi on jo je spoznal. Široko se je nasmejäl in z vozičkom pohitel k njej. » Lena, saj to si ti! Skoraj te ne bi spoznal. Toliko let je že minilo, odkar sva se zadnjič videla.«

»Ne leta, desetletja so se na koledarju kot blisk obrnila. In ti? Kaj počneš na našem koncu? Kako si lahko prišel tako daleč, ne da bi te kdo ustavil? Se ne bojiš, da se naležeš virusa?«

»Neke službene opravke sem imel, pa sem se še v trgovini ustavil. Ko bom prišel domov, bo že vse zaprto. Virusa se pa ne bojim, ker upoštevam vsa pravila. Reci, Lena, kako živiš.«

Pogledala ga je in razmišljala, ali naj mu odgovori na vprašanje. Že zdavnaj ga je izbrisala iz spomina, a zdaj se je iznenada pojavil. Naj mu razložim, kako živim? Če ga že zanima, mu povem, je sklenila. Naslonila se je na voziček, globoko vzdihnila in tiho dejala:

»Moj dragi mož me je prežgodaj zapustil. Dolgo je že od takrat. Živim s sinom, v veliki hiši, ki sva jo z možem zgradila. Zelo, zelo ga pogrešam. Umrl nama je v naročju. V bolnici. Počakal naju je, da sva se poslovila. Potem je globoko vdihnil, odprl oči, jih zaprl in odšel. V čudnih okoliščinah je odšel od nas. Očitam si, da ga nismo odpeljali v drugo bolnišnico. A zdaj je prepozno. Tega trenutka se bom večno spominjala. Pa tako dobro sva se razumela. Usoda je kruto posegla v moje življenje. Zdaj, ko bi lahko brezskrbno uživala v dvoje, sem ostala sama. Ne vem, zakaj ti vse to pripovedujem.«

»Iskreno sožalje,« je Luka sočutno položil roko na njeno ramo in jo stisnil k sebi.

»Hvala,« je odgovorila in se mu izvila iz objema.

Luka je presenečen nad njeno kretnjo dejal: »Lena, če imaš čas, pridi, da se nekje v miru pogovoriva. Upam, da sva ostala vsaj prijate-

lja, če se nama drugo ni izšlo. Vabim te na kavico ali sok. Restavracija je tu blizu. Preloživa nabavljene reči v avtomobila in se dobiva pred vhodom, če seveda pristaneš.«

Lena je pristala. Začelo jo je zanimati, kako živi njen nekdanji fant.

Pred vhodom v restavracijo sta se dobila. Med vrati je stala ženska, ki je opozarjala, da si morata razkužiti roke in kakšna mora biti razdalja med njima ... Vstopila sta. Prostor je bil skoraj prazen. Našla sta mizico z dvema stoloma in sedla drug nasproti drugemu, da bi se bolje slišala in tudi videla. Luka je prvi začel: »Veš, Lena, tudi moje življenje ni bilo posuto samo s cvetjem. Dobro službo sem res imel pa tudi doma sem veliko delal. Včasih sem tudi priskočil na pomoč kolegom iz uredništva. Denarja mi res ni primanjkovalo. Manjkala mi je tista ljubezen, ki sva jo živela midva. Žal je bilo prepozno, da bi se kaj spremenilo. Življenje je teklo naprej. Sin je odrasel. Končal je študij in z dekletom odšel v tujino. Tam sta se oba zaposlila in si ustvarila družino. Poredko se vračata. Moja Vera pa že dolgo boleha in rabi stalno pomoč. Pomagam ji, kolikor mi dopušča čas. Sicer ima pomočnico, ki redno prihaja k njej in ji pomaga. Lena, kako je mogoče, da sva se šele po toliko letih srečala?« je Luka prijel Lenine roke in se zazrl v njene, še vedno tako tople oči.

»Je že moralo biti tako,« je rekla Lena in odtegnila roke. »Ti si našel svojo srečo pri Veri, tudi jaz sem našla svojo. Zdaj pa se moram posloviti, ker sem vnukom obljubila, da gremo na sladoled.« Vstala je od mize. Luka jo je prijel za roko in jo posadil na stol. »Lena, počakaj! Moram ti povedati nekaj, kar bi moral že davno. Veš, dolgo sem žaloval za najino ljubeznijo. Razmišljal sem, da te poiščem, pa si nisem upal. Jaz sem bil tisti, ki je razdril najino zvezo. Vem, da mi takrat nisi odpustila.« Nežno jo je pogladil po roki in ji jo rahlo stisnil. Zazrl se je v njene temne oči in zašepetal: »Lena, prosim te, odpusti mi, storil sem veliko napako, ko sem te zapustil! Prosim te, bodiva vsaj prijatelja!«

To žensko sem ljubil bolj kot samega sebe, si je govoril. Le zakaj mi je usoda pripeljala Vero na pot?! Lena pa se ni prav nič ni spremenila. Le malo bolj okrogla je postala, a še vedno boža s svojimi toplimi očmi.

Natakar jima je postregel in brez besed sta srkala vsak svojo pijačo.

Po premolku je Lena dejala: »Ponovila bom, kar sem ti rekla že prej. Je že moralo biti tako. Po dolgih letih sva se srečala, oba že v letih, vsak s svojo zgodbo in tako naj tudi ostane. Zdaj pa je že čas, da se posloviva. Moji vnuki me že nestrpno čakajo.«

»Samo malo še počakaj, Lena! Moram ti priznati, da sem tudi Vero imel po svoje rad. Toda moja ljubezen do tebe ni nikoli ugasnila. Drugi teden se bom spet oglasil na tvojem koncu. Obljubi, da se spet srečava. Seveda kot prijatelja. Veliko si imava povedati. Potem ne bova več tako osamljena. Če mi daš številko telefona, te prej pokličem. Drugi teden, ko bom spet prišel na vaš konec, bi bil presrečen, če se dobiva.«

Lena se je zazrla v njegove globoke oči in odločno dejala: »Luka, vesela sem, da sem te srečala. Ni pa pametno, da bi se dobivala. Četudi kot prijatelja. Doslej sva živela vsak s svojimi spomini in tako naj tudi ostane. V mojem srcu še vedno živijo spomini na moža, ki je bil najboljši ljubimec, odličan oče, skratka dober človek.«

Lena je vstala in stegnila roko v pozdrav. Luka jo je ustavil in jo nežno objel. S široko razprtimi očmi se je zazrla vanj, ko se je sklonil in jo nežno poljubil. Iztrgala se mu je iz rok in odhitela proti parkirišču. Ni se hotela spominjati, ni želela živeti v preteklosti. Hotela je biti le babica, kar je postal zanjo najlepši poklic

Luka je prihitel za njo. Lena se je obrnila in zaklicala: »Srečno! Čuvaj se in ostani zdrav!«

Najina zgodba naj ostane le spomin na mladost. Samo da se znebimo tega koronavirusa in se vrnemo na stara pota!

Zlatka FRAJZMAN – PUPA (Lendava)

TA KORONA!

Ta virus, pojavio se iznenada kao provala oblaka ... oluja !

Nismo računali na bolest,

Nismo računali na nemilost,

Nismo računali na žalost,

Nismo navikli na usamljenost,

Nismo navikli na tišinu ...

Svet zastao na tren, svet se zaustavio !

Planeta Zemlja se umorila

Da li nam nešto poručuje?

Šta nam želi poručiti?

Da li smo negde pogrešili, pitajmo se, ljudi moji!

Naša bahatost, razuzdanost, brzopletost, nespoštovanje ...

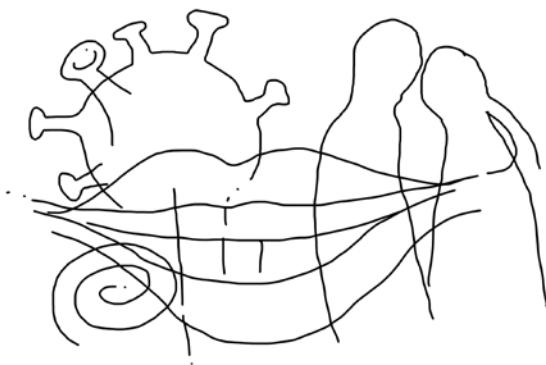
Pitajmo se, ljudi moji!

A da malo poštuјemo majku prirodu, vodu, zemlju, drveće ...

Drage ljudi oko sebe, pružimo ruku, podelimo sreću, osmeh ...

Svet bi bio lepši za sve nas

Da se veselimo tuđoj sreći, večni nismo !

Jasmina GODEC (Maribor)

TIŠINA MISLI I

V teh čudnih časih so ulice prazne,
tišina na oknu,
tišina v knjigi obrazov,
pod njo pa praznina.

V teh čudnih časih je tišina še kako zgovorna.
Tihe misli švigajo, zdaj sem, zdaj tja.
Preveč jih je, kako jih naj vse postrojim?

V teh čudnih časih se iščem,
zato namesto v digitalno džunglo
grem vase,
v bivanjsko prostranost asfaltnega duha.

V teh čudnih časih so najskrivnostnejša gozdna jutra,
so kažipot do obzorja, v vsakodnevna pribežališča.
Dišijo po novem, urnem koraku,
medtem ko srečam polža, ki me spomni,
da je počasi tudi dovolj hitro,
lahko slišim tudi svoj glas,
četudi so vrane glasne in kukavice v fortepianu
in žolna hkrati potrkava v nov dan,
se sama še vedno najraje družim s temi silnimi jutri.

Jasmina GODEC (Maribor)

TIŠINA MISLI II

„Ta negibna tišina hromi, komaj ujemam dih, napeta tesnoba kriči, ujeta v nekem nevidnem vrtincu, ki se začarano in brez kažipota kazi v dramo. Vdihnem, izdihnem, v trebuhu se grudi kamena kepa, prepojena s težo njegovih dvomov in neizrečenih misli“.

Jo je strah? Strah pred odločno zavrnitvijo? Da ne dihata istih sanj? Da tukaj ni srednje poti in slutnje po njuni poti?

Grmi! Prihaja vihar! Vihar neznatnih emocij. Kdo ve, kdo je kdo? Kdo je on, kdo ona? Kdo upa, kdo ljubi in kdo hrepeni?

„Jaz te čutim, si želim. Ob tebi sem spokojna, odpiram se kot cvet, zelo subtilno in vsakič, ko me potrdiš, da sem vredna, vredna tvojega jasnega pogleda, vredna tvojega čvrstega stiska roke, vredna tvoje bližine in nasploh tvoje pozornosti, zadišim. Tako nežno in mehko kot jutranja rosa, kot nedolžni cvet Jasmina in hkrati kot mimobežen milni mehurček“.

„O sveta nebesa, daj mi moči, da zdržim to krhkost in ranljivost najine dvojine, da se zmorem dvigniti, razpreti krila ... četudi me udari strela tišine ... da zmorem naprej po nov dih, nov korak, do tja, kamor ni bližnjic in kamor se zatekajo takšne ranjene duše, ki hlepajo po preprosti besedi ali dveh, ali pa zgolj hrepenijo po ptici z imenom Brezmejna ljubezen.«

Klara HOZJAN (Lendava)

ELMÉLKEDÉSEK

A világ ajtaján surrantál be,
te öldöklő vírus, koronavírus.
A híred a lelkembe szúrt.

Ez a vírusvilág?
Megtörve várok némán,
vajon milyen sors vár reánk?

Fáj most a csend,
s a jövő nem beszél.

Tovább küzdök az idővel,
lesz-e vajon még jó remény?

Lehet, a múlt már megrekedt,
s a szép lassan feléled.

Nevenka HVALEC in Stojan KNEZ (Velenje)

PREPLET PESNIŠKEGA BRSTENJA

(pantum – »večno vračanje istega«)

Kaj zdaj? Odrezana sva od sveta.
A najina beseda lahko po belini lista teče.
Si vsak dan z zvenom stkeva dotik srca?
Le kaj tvoja misel na to poreče?

A najina beseda lahko po belini lista teče.
Seveda, to še zdaleč konec ni besed.
Le kaj tvoja misel na to poreče?
Kaj pa vem, tudi jaz nisem prav vseved.

Seveda, to še zdaleč konec ni besed.
Misliš, da se v besedah čuti dih obojestranske sinergije?
Kaj pa vem, tudi jaz nisem prav vseved.
Ah, dajva, igrajva se v pesništvu sijajne energije!

Misliš, da se v besedah čuti dih obojestranske sinergije?
Prepleta najino se pesniško brstenje?
Ah, dajva, igrajva se v pesništvu sijajne energije!
Velja, zato pa je življenje.

Prepleta najino se pesniško brstenje?
Seveda, če sprejmeš povabilo v svet Ljubezni.
Velja, zato pa je življenje.
In v njem izbiraš lepe, prijetne misli, brez bolezn.

Seveda, če sprejmeš povabilo v svet Ljubezni.
Svet, ki pod peresom se ponuja,
in v njem izbiraš lepe, prijetne misli, brez bolezní.
Tak, ki dušo nam prebuja.

Svet, ki pod peresom se ponuja,
z verznim prepletom poljubov naj bo objet.
Tak, ki dušo nam prebuja,
o, naj bo v ples ljubezensko-igrivih besed ujet!

Z verznim prepletom poljubov naj bo objet.
Naj sprejme čustva mimobežna.
O, naj bo v ples ljubezensko-igrivih besed ujet!
Neskončna harmonija nežna.

Naj sprejme čustva mimobežna.
In ... vidiš to pomlad cvetočo, brst novega življenja?
Neskončna harmonija nežna.
Pomlad – veličastna glasba starodavnega hrepenenja.

In ... vidiš to pomlad cvetočo, brst novega življenja?
Jih čutiš; vse prelestno dehteče, mične ...?
Pomlad – veličastna glasba starodavnega hrepenenja -
prebudi vse rožaste spletične.

Jih čutiš; vse prelestno dehteče, mične ...?
Oh, tako čudež sanjave ljubezni zacveti,
prebudi vse rožaste spletične ...
Veš, v maju cvetočem se moj spomin na ljubezen obudi.

Oh, tako čudež sanjave ljubezni zacveti.
Kot da pomlad v oblačila tudi je stopila.
Veš, v maju cvetočem se moj spomin na ljubezen obudi.
Metuljčkom veliko gole kože je pustila.

Kot da pomlad v oblačila tudi je stopila.
Oblak, zakrij sonce, da ne vidi te mladostne zapeljivosti!
Metuljčkom veliko kože je pustila.
Luna, bodi rešiteljica dneva, naj bo noč čarobnost poželjivosti.

Oblak, zakrij sonce, da ne vidi te mladostne zapeljivosti!
Pa ne čisto zares, naj ljubezen le brsti.
Luna, bodi rešiteljica dneva, naj bo noč čarobnost poželjivosti.
Modra zamenjava - dan in noč; le jaz in ti.

Pa ne čisto zares, naj ljubezen le brsti.
Si vsak dan z zvenom stkeva dotik srca?
Modra zamenjava - dan in noč; le jaz in ti.
Kaj zdaj? Odrezana sva od sveta.

Stojan KNEZ (Velenje)

NEKOČ, MORDA PRAV KMALU

(pantum)

Si še vedno tam, objokana narava?
Te v duši še boli in peče?
Veš, da je ta zadeva prava,
solza ti po licu več ne teče.

Te v duši še boli in peče?
Srce tvoje se do konca ne bo izpilo.
Solza ti po licu več ne teče,
telo se končno ti bo okrepilo.

Srce tvoje se do konca ne bo izpilo.
Človeštvo je obsedel »mrak«.
Telo se končno ti bo okrepilo,
dihali spet prečiščen bomo zrak.

Človeštvo je obsedel »mrak«,
želelo slišati ni vse resnice.
Dihali spet prečiščen bomo zrak,
po mestih zapele bodo zopet ptice.

Želelo slišati ni vse resnice,
videti propadajoča stanja.
Po mestih zapele bodo zopet ptice,
vsi potrebni dolgega smo spanja.

Videti propadajoča stanja,
dojeti, da smisel ni trpljenje.
Vsi potrebni dolgega smo spanja,
začutiti, kaj pravo je življenje.

Dojeti, da smisel ni trpljenje,
da v telesih nas nič več ne zvija.
Začutiti, kaj pravo je življenje;
to še zdaleč ni utopija.

Da v telesih nas nič več ne zvija,
da najdejo se vsi prikriti ključi.
To še zdaleč ni utopija;
zadihati s polnimi pljuči.

Da najdejo se vsi prikriti ključi,
se moramo od norije umakniti!
Zadihati s polnimi pljuči,
za kratek čas se osamiti.

Se moramo od norije umakniti,
zamuditi vse brstenje,
za kratek čas se osamiti,
da dočakamo pozabljeno cvetenje.

Zamuditi vse brstenje,
rodilo novo bo ljubezen,
da dočakamo pozabljeno cvetenje,
pozabimo na kronično bolezen.

Rodilo novo bo ljubezen,
prebudilo speče, tihe želje.
Pozabimo na kronično bolezen,
opazujmo smeh, otroško le veselje.

Prebudilo speče, tihe želje ...
Kmalu zbudimo vse, kar spi!
Opazujmo smeh, otroško le veselje,
dočakajmo, da nikoli nihče več ne trpi.

Kmalu zbudimo vse, kar spi.
Veš, da je zadeva prava?
Dočakajmo, da nikoli nihče več ne trpi;
si še vedno tam, objokana narava?

Stojan KNEZ (Velenje)

RES NE VEM

(pantom)

Tišina. Oči objamejo šepet vremena.
Kot da čas več ne obstaja.
Še strehe so povesile slemena.
Le kdo tako hudo nam nagaja!?

Kot da čas več ne obstaja.
Pred nami skrtil se ves je svet.
Le kdo tako hudo nam nagaja!?
Kdaj bom naravo videl spet?

Pred nami skrtil se ves je svet.
Na češnji mladi cvet sameva.
Kdaj bom naravo videl spet
in tebe, ker se srečati ne smeva?

Na češnji mladi cvet sameva.
Otroški smeh je zamrl na igrišču.
In tebe, ker se srečati ne smeva,
kdaj vrtel te spet bom po plesišču?

Otroški smeh je zamrl na igrišču.
Še miške nekam so se skrile.
Kdaj vrtel te spet bom po plesišču,
kdaj sanje najine bodo se odkrile?

Še miške nekam so se skrile.
Nihče nikogar ne obišče.
Kdaj sanje najine bodo se odkrile?
Kdaj zaživelo bo zopet otroško igrišče?

Nihče nikogar ne obišče.
Postajamo še bolj odvisniki te norije.
Kdaj zaživelo bo zopet otroško igrišče?
Kdaj prišel bo spet čas brez kemične farmacije?

Postajamo še bolj odvisniki te norije.
V trgovinah vse manj je solate.
Kdaj prišel bo spet čas brez kemične farmacije?
Naj jemo zdaj le preparate?

V trgovinah vse manj je solate.
Okoli hodimo, kot da je pust.
Naj jemo zdaj le preparate,
poslušamo obljube polnih ust!?

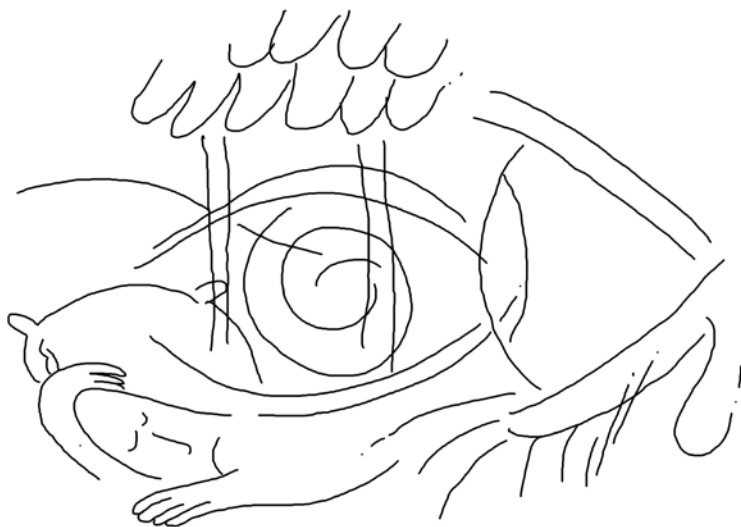
Okoli hodimo, kot da je pust.
Morda se končno ustavilo bo trenje!?
Poslušamo obljube polnih ust,
ne zavedamo se, da je tudi to življenje.

Morda se končno ustavilo bo trenje!?
V teh trenutkih dana nam je brca!
Ne zavedamo se, da je tudi to življenje,
da odpreti bo potrebno naša srca.

V teh trenutkih dana nam je brca!
Združimo misli, naredimo krepko pest!
Da odpreti bo potrebno naša srca,
prebudimo dolgo, spečo še zavest.

Združimo misli, naredimo krepko pest!
Odprimo končno svoje le oči!
Prebudimo dolgo, spečo še zavest,
saj vemo, da druge ni poti ...

Odprimo končno svoje le oči!
Še strehe so povsile slemena.
Saj vemo, da druge ni poti ...
Tišina. Oči objamejo šepet vremena ...

Stojan KNEZ (Velenje)

ZREM V ZMEDENI NESMISEL

(Moji štiriletni vnukinji)

Si tik pred mano.
Ne smem te objeti,
prijeti za dlani,
poljubiti ...
Kljub temu
da si to oba želiva,
kljub temu
da po tem oba hrepeniva.

Želiva preprosto dati.
In sprejeti.
Dotik, prepletene dlani.
Sebe.

A vendar ne smeva.
Kljub temu
da nimava ovir.
Tudi drugi jih nimajo,
pa vendar je tu ta mali,
tihi agresor – virus korona.
Neznan, strahospoštovan.
Zgubljen tolažnik,
ljubezni sovražnik.

Zrem v zmedeni nesmisel ...

V OSAMI

Zlo se je razsejalo po planetu, človeštvo je otrpnilo v grozi. Novodobna kuga v obliki korone celo pod mikroskopom deluje grozeče. Krivi so bojda Kitajci, a lahko bi bil kdo drug. Veliki ali majhni narodi, vsi grešijo, vsi se spozabljamo nad edinim planetom, kjer je mogoče živeti. Gneča v mestih, na cestah in v zraku, vode onesnažene, velike površine pozidane, živali in rastline ogrožene, ozračje pregreto, ledeniki se topijo, puščave širijo, smeti množijo, amazonski gozd je načet, domorodci preganjani, begunci nezaželeni.

Znanstveniki bodo koronavirusu stopili na prste. Enkrat v prihodnosti zagotovo. Kakor so poprejšnjim. Žal ni jamstva, da se ne bi pojavil drugi, celo hujši. Ob vsakem se ljudje na novo prestrašijo, zamislijo, sprožijo gasilne akcije, ga obvladajo, se spozabljajo znova in z nečednostmi spreminjajo svoj edini dom v krastavo nakazo.

Odmik na varno razdaljo, maska, milo, razkužilo, rokavice, previdnost ... Pretnja oblasti in bolezni je premočna, da bi se upirali. Zaprti v meje domačega kraja se počutimo kakor v kletki, morda kar opičji, ta vrsta je homo sapiensu pač najbližja. Prisegali smo na turistični moto: od nas v vse smeri sveta, od vsepovsod k nam; po novem komaj upamo kam. Virus je turizem raztrgal med prvimi, želje po neznanih krajih so pristale v smeteh. Bodi doma! Čim bolj sam! Ukaz oblasti ni samo ukaz, ker je strah velik mojster. Bližina je nevarna, razdalja varnejša. Puščavništvo je iz mode, razen tega nas je preveč, da bi našli vsak svojo votlino. Tudi Dekameronu ne moremo ponoviti; podeželske vile so naseljene, zgodbarje je zamenjal internet.

Vladni govorec priporoča načrtovanje dnevnega urnika. Monotonija in poplujvana rutina postaneta hvaljeni vrednoti.

Večer za večerov nam strežejo s podatki o okuženih, umrlih in ozdravljenih. S tonom, ki naj kot strumni klicaj podkrepi dobronamerne, umne nasvete.

Premikanje se zoži na domače mesto. Cesta, park, z asfalta na makadam in gozdno stezo, z nje na nabrežje Ledave, po odcepih v bližnje gaje, med polja in v krogu nazaj. Desetletja smo se vozili tod mimo, opazili pročelja in obrobja, prezrli ozadja, globine in vsebine. Kot Katarina Velika, ki naplahtana od ljubljenca, kneza Potemkina, občuduje lažna, iz kulis sestavljena mesta. V nasprotju s slavno carico hodimo po trdnih tleh, zaradi virusa odkrivamo drobovje mestne okolice, se čudimo spregledanim čarom in si v telefonskih pomenkih zaupamo o odkritjih, ki jih je ukazana osama povzdignila v privlačne cilje.

Ob neki uri dneva obujem teniske in grem na potep.

Zlobni virus je v deželo prijahal z zelenim Jurijem. V najbolj spodbudnem letnem času, ko brsteča narava postoteri draž zadrževanja na prostem, je prenašanje skrivnostne pošasti znosnejše. Ulice so prazne, v parku pa vrvež: malčki, odrasli, psi, race, ptiči ... Le objetih zaljubljenecv ni nikjer. Naglica, s katero pomlad spreminja naravo, vzbudi željo, da pri rastlinskem prijatelju spremljam dnevne menjave. Izberem kostanj ob cesti. V marcu so veje gole in popki napeti, v aprilu opazim brste, kmalu velike pahljačaste liste in nastavke cvetov. V začetku maja se razcvetijo bela, miniaturnim novoletnim jelkam podobna socvetja. Moje drevo je nekaj dni velikanski šopek, zatem zelena gmota z nakazanimi plodovi. Predstavljam si napenjanje bobkov, zorenje in dozorelost, ko rumena skorja počí in z rjavo sredico vred pade na tla. Gladke žogice na pločniku prosijo prste, naj jih poberejo, ali izzivajo noge, da jih z brco frcnejo stran.

V gajih se zgošča rastje, krošnje skrijejo gnezda in ptiče, med podrastjo lazijo mravlje, poskakujejo kosi, oglašá se kukavica, žvižgajo fazani; vsepovsod glasovi, prizori in vonji darežljive narave.

Oljna repica je v marcu zlato rumena ponjava z roji čebel, v maju si v strokih že postiljajo semena. Sosledje vonjev vzbuja sum, da so se rastline dogovorile, kdaj bo katera odišavljala zrak. Ko odcveti repica, zadišita bezeg in glog, zatem akacija. Akacija, najpogostejše drevo ravnih ob Muri, se med cvetenjem ovesi z belimi grozdastimi cvetovi, privabi roje čebel in pokrajino spremeni v razkošno parfumerijo. Nikdar ni mestna okolica zapeljivejša kot v medenem času akacij.

Zdravilno kroženje po znanem kraju primerjam z ogledovanjem miniaturne. Ko postanejo velika platna, gledališki in operni odri nedosegljivi, se izostri občutek za drobnarije. Vračajo se prizori iz otroštva, ko smo bosonogi gazili visoke trave, iskali rastišča redkih rož, na vlažnih travnikih trgali modre perunike, nekje drugje ivanjščice in solzice, jih v šopih prinašali domov. Vznemirjale so nas žabje in ptičje paritve, tekmovali smo v prepoznavanju ptičjih glasov. Še zdaj mi je ljubo oglašanje kobilarja, ob značilnem petju se spomnim otroškega oponašanja: »Čičero biru, biro, biru, biro, si vido mojo kobilu, vido san, vido, ka so jo štirje gnali v Vučjo Gomilo ...«

Pritegne me vranji par v plitvem vodnem toku Ledave. Ptiča razposajeno udarjata s perutmi po vodi, se otesata kot ob prhi, prestopajoč obračata debeli glavi in izpuščata glasove, ki zvenijo kot ptičji smeh. Ko jima je dovolj, v nizkem letu izgineta v smeri parka. Tam je površno zgrajenih vranjih gnezd brez števila. Pred tedni sva z znancem, vkopana več metrov narazen, uživala v cirkuški ptičji predstavi. Vreščavo spreletavanje nekaj ducatov črno-sivih ptičev v krošnjah visokih platan, tekmovalje in prepiri okrog gnezd in izbrancev, paša očem, kričav koncert ušesom. Naštela sva petindvajset gnezd in dognala, da je podoben ravs najbrž spodbudil Hitchcocka k stvaritvi filmske srhljivke Ptiči.

Nekoliko naprej stoji sredi zarasle steze srnjak. Obstanem in preštetjem izrastke v rogovju. Štirje so. Lep samec. Meriva se s pogledi in

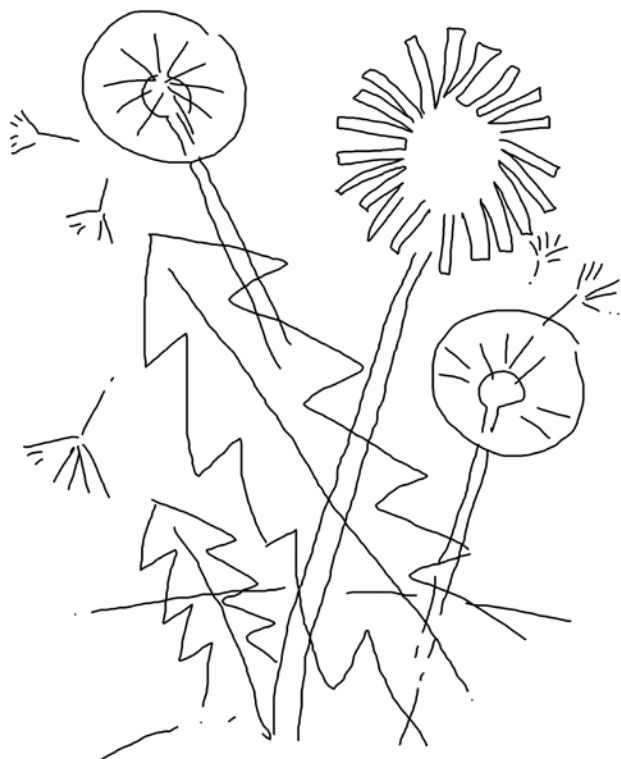
čakava, kdo prvi naredi gib, ki bo drugemu znak za premik. Po nekaj minutah odneham. Premagal me je. Ko se okrenem, enako zravnan strmi v mojo smer. Prišel se je odžejat. Sprehajalci vdiramo v njegov svet, ožimo meje živalske svobode. Zavijem čez širono polje oljne repice. Kratka ploha je osvežila čvrste bilke, napela zadnje cvetove in brez števila strokov. Globok vdih, da nosnice začutijo vonj po medu. Repica, nekoč smo ji rekli rips, je bila poslastica živini, naveličani senene zimske krme.

Odraščanje med travami, drevjem in živalmi, zdaj za zidovi, ob računalnikih in slušalkah. V nekaj generacijah korenit zasuk. Starci slabo razumemo sedanji čas, zemlji odtujenih vnukov ne zanima naše izkustvo. Povojni rodovi, zdaj sedemdesetletniki, smo mladost preživeli na prostem in za zidove hodili le spat. Doletelo nas je marsikaj, v zatonu življenja še koronavirus. Sodeč po statistiki o okuženih in umrlih je željan predvsem starih, iztrošenih teles. Prepričana sem, da vselej prazne pokojninske blagajne po tihem močno navijajo zanj.

Kjer je v marcu rumenel regrat, se v maju širi morje puhastih lučk, ki jih veter odpihuje, razpršuje in seje za novo pomlad. Sonce, mir, zelenje, vonjave zemlje, na stezah več živali kot ljudi; vsaj nekaj skromnih virusnih blagrov, pomislim, ko sklenem krog. Stopam ob robu prazne ceste, ko nanjo zatava divji zajec. Ustavi se, obrača glavo na levo in desno, jo počasi ubere v grmovje. Kot bi se čudil praznini in se zadovoljno posmehnil, češ da je kar prav, da smo se ljudje poskrili. Bo vsaj mir pred nami.

Vlada prekličje omejitev gibanja. Vrata kletke se odprejo, napol ujetniki zadihamo globlje, smelejše stopimo naokoli, se sprašujemo, kaj bo sledilo. Sprehode bomo zredčili ... Škoda, a starejši smo življenja z manjki navajeni. Dobro smo jo odnesli, slišim v vrsti pred blagajno. Smo? V gajah in med polji bo več miru, v trgovskih centrih, lokalih in na cesti pa znova dren. Vrnili smo se v malce predrugačeno

prejšnje življenje. Spet iščemo bližino, se potimo pod maskami, čakamo, opazujemo in se sprašujemo, kaj počne zlo. Malce se je utrudilo, iz Evrope odletelo v Brazilijo, odvrгло smrtonosna seme na nad Afriko, zašlo v nepremagljive ZDA, se izognilo Antarktiki. Preveč mraza, premalo ljudi, kaj bi tam? Najbolj nas zanima, ali se kani vrniti. Kdaj, s kolikšnim tekom, s kakšnimi kremplji? Da bi udje človeške družine spremenili razvade, o ne, na to se ne kaže zanesti.

Franc KOREN (Lendava)

PREGNANCI

Pregnani v lasten dom
Obsojeni, pravzaprav dvakrat obsojeni
Enkrat na strah, drugič na vero
Verjeti moraš tistim izven doma, zato te je strah
Ključ je od znotraj
Sam odklepaš in zaklepaš pot k svobodi
In tega nisi vaje
Ujet si v družinski krog
Med pregnanci je še kakšen pes, mačka, papiga ali kaj podobnega
Tudi tega nisi vaje, ker vse traja predolgo
Preveč ste si blizu
In vse je preglasno
Želiš si intergalaktični orgazem osvoboditve
Ključ je v vratih
Ljubezen nekje vmes
Čaka, da se umiri žena, otroci ...
Ti pa prisluškuješ, kako na drugi strani tulijo sirene
Nekoga so iztrgali iz doma,
ker ni verjel, da ga je lahko strah,
da je lahko pregnan.

ZAZNAMOVAN

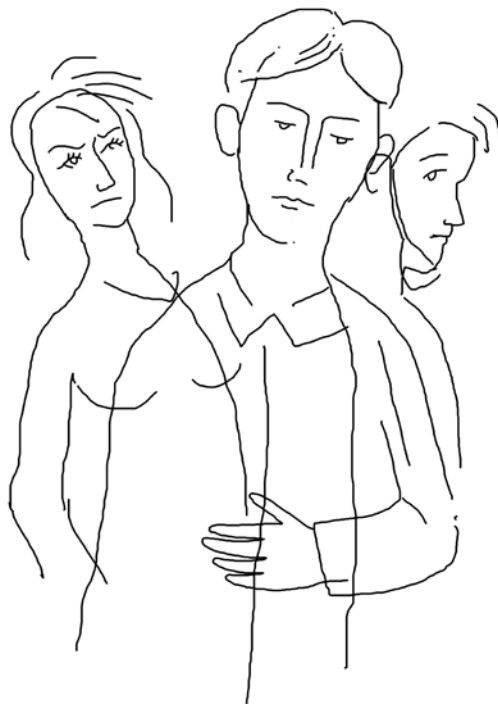
»Dober dan, Janez,« sem pozdravil prijatelja, ki je stopal proti meni. Na hitro je odzdravil: »Zdravo!« in že odhitel mimo mene.

Čudno, kaj sem mu pa naredil, da me skoraj ne pozna? Včasih sva lahko ure debatirala, šla na pijačo in skupaj igrala tenis. Le kaj se je spremenilo v najinem odnosu, da me tako ignorira? Videla se nisva dobre tri mesece, zato sem pričakoval, da si imava marsikaj povedati. Zamišljen sem stopal naprej po ulici in nisem opazil ljudi okoli sebe. Razmišljal sem samo o tem, kaj sem mu naredil ... pa tako dobra prijatelja sva bila.

Popoldne se odpravim v Tenis center, da pozdravim svoje prijatelje, saj se že tri tedne nismo videli. Kaj hitro sem spoznal, da v tisti družbi nisem zaželen. Eni so se hitro poslovili, češ da morajo domov, drugi z izgovorom, da morajo še v trgovino, tretji so me enostavno ignorirali. Nihče ni bil pripravljen spregovoriti z mano. Ves zmeden sem se odpravil domov. Doma sem cel večer in še dolgo v noč razmišljal o dogodkih tega dne. Odgovore sem iskal v sebi in na internetu. S prebiranjem raznih člankov na internetu sem spoznal, da sem za mnoge bivše prijatelje zaznamovan, kot se strokovno reče - stigmatiziran. Res je, da sem preživel v teh treh tednih koronavirus, kar ni za mene nič posebnega. Pa saj je to podobno gripi, katero vsi večkrat prebolimo v svojem življenju. Cel svet govori o tem virusu, nihče pa noče razumeti, da je to del življenja, katerega moramo tudi doživeti. Težko sem sprejel misel drugih okoli mene, da ljudje, ki se zdravijo v bolnišnici, kot v tem primeru jaz, postanejo drugačni. Zakaj drugačni? Sedaj se z mano ni več priporočljivo družiti. Tako sem kot bolnik tega virusa dobil pečat, ki si ga večina ljudi napačno razlaga. Sem kužen do konca svojih dni? Bom ta pečat nosil celo življenje? Bom še imel stare prijatelje?

Vse te stvari sem v sebi predeloval nekaj tednov in marsikdaj mi je bilo težko. Skozi vse faze sem spoznal, da resničnih prijateljev skoraj nimam.

Danes sem vesel, da sem tu, da prihajajo k meni ljudje, ki me razumejo in spoštujejo takšnega, kot sem. Iz dneva v dan pridobivam prijatelje, s katerimi si lahko zaupamo tudi najbolj skrivnostne stvari. Sam poskušam ljudem povedati, da smo za ene stigmatizirani ljudje popolnoma normalni, le oni imajo premalo vedenja o tem in prehitro obsojajo. Sedaj tudi vem, da se ti ljudje obremenjujejo v sebi, jaz pa tega ne potrebujem in se družim s tistimi, ki vedo, da je to normalen proces življenja in nas ljudi.

KOTER Gizella (Kapca)

NAPLÓ EGY ELFELEJTÉSRE VÁRÓ JÁRVÁNYRÓL

2020. március 11. szerda

A kistanáriban mindenkinek meg volt a saját véleménye és én képességeim szerint meg is hallgattam mindenkit becsületemre legyen mondvá. A. azt mondta nem vásárolt semmit előre, B. viszont vett több kiló cukrot, olajat lisztet ezt azt, ha kell hát legyen. C. csak nevetett mikor rákérdeztem mit gondol a koronavírusról, D. viszont azt gondolta személyes ügy és senkinek sem mondott semmit. Szlovéniában nincs veszély – gondoltam.

Mielőtt hazaindultam a munkából felhívtam férjemet mit gondol ő. Bevásároljak-e mintha lakodalomra készülnék vagy felejtsem el. Azt mondta gondolkodásom maradi és nehogy összevásároljak tücsköt bogarat.

Tisztességesen, mint ahogy jó háziasszonyhoz illik barátnőkre hallgatva úgy bevásároltam, hogy alig tudtam betömködni mindent az autóba. Biztos, ami biztos!

2020. március 12. csütörtök

Az első hír, amit meghallottam már az iskola folyosóján az volt, hogy nem lesz március 15-ei ünnepség a táncot, amit terveztünk jobb, ha elfeledjük. A koronavírus miatt maradt el a gyermekszínjátsszókkal a premier előadás és annyi minden, amit kiterveztem. Bosszankodtam is magamban eleget. Az iskolaszünetben ránk zúdultak az információk, hogy Lendván x személynek koronavírususa van és gyermeke az iskolánkba jár. Olyan gyorsan történtek ezután az események, hogy alig értem utol a gondolataimmal. Szülők jöttek, kopogtattak és vitték haza gyermekeiket szülői aggodalmak közepette. Akiket hazavitték azok is kíváncsi szemekkel köszöntek el tőlem viszont, akik maradtak azok még tágabbra nyitották gyermeki szemeiket és vártak a magyarázatra. Mondtam én neki mindent mit a józanész diktált, ölelgettem simogattam őket, de a pánik csendben lopakodott be az osztályba. Láttuk ahogy a szülők tömegesen keresik a parkolókat és zajok szűrődnek be a folyosóról. Egy tanuló sírt félelmében, akit már ringattam az ölemben hasztalanul. Két percenként kopogtak és vitték haza a gyerekeket, akik maradtak, körém gyűltek. Nyugtattgattam őket. Kolléganőm is hazavitte gyermekét. Az én fejemben is az járt, hogy hol vannak az én lányaim ... Egyik Pesten másik Svájcban. Mi lesz velük? Mi van, ha nagy a baj?

2020. március 13. péntek

Nem kell tanítani... kisebb káosz alakult ki mindenfelé. Lányom hazaért Pestről a nagyobb majd egy hét múlva jön... De, hírlik az is, hogy lezárják a határokat. Sorra csukják be az éttermeket, presszókat, boltokat. Remélem nem sokáig tart.

S O K Á I G T A R T O T T

2020. május 14.

Ismét megkezdődik a tanítás. Furcsa lesz, mert maszkot kell majd viselnünk és csak 10 gyerek lesz az osztályban. Már nincs járványveszély, Szlovénia kiállta a sarat. Nem tudom mit hoz a holnap, azt se, hogy végleg búcsút inthetünk-e a koronavírusnak.

Fogalmam nincs lesz-e úgy ahogy eddig volt és azt se, hogy tanultunk-e belőle valamit. Valóban üzenet-e ez az emberiségnek, vagy csak a véletlenek és a szükségszerűségek furcsa találkozása. Nem tudom milyen lesz a nyár? Nem tudom mennyire ingott meg a bizalom és azt se, hogy az emberek ezentúl elővigyázatosabbak lesznek-e? Sok kérdés vár még a válaszokra. A történelem egy részévé váltunk. Sok-sok év múlva csak egy emlék marad a koronavírus, mely bejelentés nélkül jött és csúfondárosan távozott.

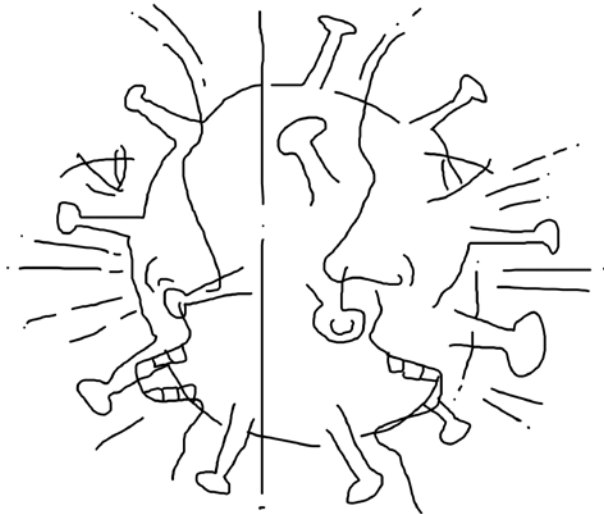
Janja MAGDIČ (Velika Polana)

V KARANTENI

Koronavirus nas ločuje,
želja, da ne zbolimo, pa združuje.
Virusa se vsi bojimo,
v karanteni zdaj živimo.

Vrtci, šole, tovarne, gostilne so zaprte,
v trgovinah gneče ni.
Mesta so prazna,
po parkih se nihče ne podi.

Ko vse to minilo bo,
nič več ne bo – kot je prej bilo.
Vsi želimo si stare, zdrave čase
ob druženju – brez karantene.

Janja MAGDIČ (Velika Polana)

V OSAMI

O koronavirusu govorijo prav vsi,
zato nobenega miru več ni.
Mediji nas opozarjajo,
strahote sveta prikazujejo.

Ta neviden ubijalec od vojne je hujši,
več tisoč ljudi sveta je že pogubil.
Celo učitelji so na daljavo dali nalogo,
da učenci napišejo pesem za to nadlogo.
Zdravniki in vsi ostali se neumorno trudijo
zaježiti svetovno epidemijo.
Pravi junaki postali so,
svoja življenja tvegajo.

Upam, da kmalu končalo se bo,
da bomo lahko si spet podali roko.
Ne bomo več za zapahi – v osami,
skupaj bomo lahko kavico spili
in spet normalno zaživali.

Janja MAGDIČ (Velika Polana)

OJ, HIŠICA OČETOVA

Oj, hišica očetova,
tega si nisi zaslužila.
V tuje roke si prišla,
tujec s tabo grdo ravna.

Streha luknjasta je vsa,
zanemarjena okolica.
Trava rase vsepovsod,
kaj porekel bi na to prejšnji rod?

Številne generacije so zate lepo skrbele,
te za zaščiteno Naj domačijo naredile.
Sedaj se zdi, kot da koronavirus bi napadel te,
kot svet cepivo – čakaš svoje rešitelje.
Kljubuješ življenju in času,
nemočna in obupana.
Nekoč si polna življenja bila,
številne generacije preživljala.

Oj, hišica očetova,
tega si nisi zaslužila.
Koronavirus bo odšel,
kot mi te nekoč nekdo bo spet rad imel.

Oj, hišica očetova,
ob pogledu nate mi je hudo,
ob spominu nate pa v srcu toplo.

Olga MAJCEN (Mota)

DRAGI PRIJATELJI!

Dragi prijatelji,
ki skrbite za vse nas v tem času!
Ne mislite,
da nam ni mar za vas!
Še čutimo vse stiske in nevolje,
molimo vsak dan, da bi le šlo na bolje!
Vaš trud je dražji nam
od vseh dobrot, od vseh lepot –
nihče od nas ni več ‚komoť‘ ...
Vsak dan postaja dragocen,
vsak izmed nas bolj ali manj je nem,
saj maske so prekrile naša lica –
tudi če nam zunaj zlato sonce sije –
v naša srca legla je meglica!
OSTANITE ZDRAVI –
morda ste v tujem, ne v lastnem domu –
na vas pozabili ne bomo!

Olga MAJCEN (Mota)

OJOJ!

Prikradla se je kakor tat
in odvzela nam najdražje:
svobodo, smeh in zdravje.

Bodo na oknih rože spet cvetele?
Nas otroške ročice bodo zopet grele?
Nikjer nikogar ni,
zunaj tiho le sneži.
Še veter je izklopil svoje zvoke,
kot da ni nikjer razpoke.
Počiva zdaj »srebrna ptica«,
so z maskami prekrita naša lica.
A reka teče še po svoji strugi –
jo bodo usmerjali zdaj drugi?
Mi pa doma pokorno prosimo,
naj bo vse to čim prej mimo!

Namreč:
dobili smo bolezen,
ki ne premaga je samo ljubezen,
temveč
odrekanje in potrpljenje –
čisto drugačno pač življenje ...

Olga MAJCEN (Mota)

OSTANIMO DOMA!

Koronavirus, prah, potres,
bojda gre zares!
Pa veter, sneg in mraz –
vse to ljudje, za nas,
ki nismo se ničesar bali,
naravi le smo kljubovali.

Joj, kako smo zdaj ponižni,
nič več nismo mi brezbrizni.
Celo hvaležni smo postali,
pomemben zdaj je človek mali.
Kmetje stopili so spet v veljavo,
njih proizvodi za zamenjavo ...
Hm, kako je dober kruh z zaseko
pa od domače krave mleko!
Delo na vrtu spet je zdravo,
odslej bo vedno to držalo?
OSTANIMO ZDRAVI!

Milan NOVAK (Čakovec, HR)

VDIH

Kaj pa brezvolja	Smeh
Širi se bliskoviteje kot se je povodenj	kot upanje
zdaj ko se je nestvor umaknil	potem vera
Vsi so kričali in svarili	Na koncu volja in vdih
pred kremplji podivjanega toka	Globok vdih
Kaj pa melanholija	
Nihče ni omenjal otožnosti	
ugaslih pogledov in brezciljnosti v rokah	
nihče ni predvidel notranje ubitosti preživelih	
Oživeti mora vsak sam	
za to ni rešilnih jopičev ne dihalnih pomagal	
Kaj pa upanje	
Češ letos sploh ne bo potovanj	
katastrofa rečemo	
ne da bi se zavedali ločenosti med	
zlomljeno željo in zlomljeno potrebo	
Niso potovanja nekam daleč tisto kar vrača	
ampak potovanje vase oživlja upanje	
Kaj pa nasmeh	
ki je izginil z lic kot bi ga ujma sprala	
ali ni prav to bilka	
ki bi morala prva vzkleti	
in je edino kar lahko iz prsi prežene temo	
Kaj pa strah	
ta ogromna težka pošast	
razlita kot mulj po vsej zavesti	

Olga PAUŠIČ (Lendava)

DNEVI TIŠINE

»Slišiš?« jo je vprašal Jani navsezgodaj, stoje na balkonu s cigareto v roki.

»Kaj pa?« jo je zanimalo. Stopila je obenj, vlekla na ušesa, a je slišala samo – NIČ.

»Popolna tišina, kot da bi svet utonil v večno spanje,« je dejal in potrdil njeno ugotovitev, kar jo je pomirilo, saj zaradi svoje naglušnosti marsičesa ni slišala ali je pač marsikaj preslišala. No, roko na srce, pogosto tudi namerno.

»Pa kaj me potem zafrkavaš, če ni nič?« je zagodla Ema in se vrnila v kuhinjo k loncem. Kosilo je bilo skoraj pripravljeno, samo pogreti ga bo treba. Všeč ji je bilo, da je zjutraj vse opravila, potem pa imela ves dopoldan prost za pohajanje po trgovinah, posedanje s prijateljicami na kavi, branje ... No, to je bilo do 13. marca, potem so se pa začeli dnevi tišine: vlada je zaradi epidemije zaprla večino trgovin, tovarne, zavode, šole in vrtce, prepovedala druženja na javnih mestih, prepovedala prestopanje občinskih meja in vsako uro v poročilih – pa še med reklamami – je bilo slišati poziv državljanom: ostanite doma!

»Potrebujeva kaj iz trgovine?« jo je vprašal, ko je prišel z balkona. To je bil eden od čudežev, da jo je vprašal, če je treba iti v trgovino. Prej tega nikoli ni spraševal, to je bila njena domena. Razumela je, da ga vleče ven, na ulico, na sonce, v žvljenje.

»Greva po moko, mleko in zelenjavo, bova spekla domači kruh, prav?«
»Greva peš ali z avtom? Če ne bo veliko tovora ...«

Peš sta se odpravila zdoma. Tišina, nikjer žive duše, še trgovina z žvili je bila prazna. Za starejše od 65 let je bil dovoljen vstop v prodajalno samo med 8. in 10. uro, in to z »nagobčnikom« na obrazu ter z rokavicami na rokah. Kar naprej so ponavljali to mantro, kot bi

bili upokojenci izvor vsega zla, kot bi doma skrivaj »gojili« zločinski virus. Domov grede sta zavila prek parka s prelepljenimi klopmi, na katere ni bilo dovoljeno sedati, in mimo igral, prav tako oblepljenih s trakovi, da si kak otroček ne bi drznil splezati na tobogan ali se zagugati na gugalnici.

Jezno je umaknil trak, kolikor se je dalo, in sedel. Posnemala ga je, rekoč: »Zdi se mi res pretirano, da otroci ne smejo v park. Običajno sva z Miho sama tukaj, popoldne pa tudi redko kdo zaide v park. Kaj nam je treba tako drastičnih rezov v vsakdanjik? Žal mi je otrok ... Miha ne more v vrtec, Rok se pa vse dopoldne uči na daljavo. Zunaj pa sije sonce, vse je zacvetelo in diši po pomladi ...«

»Saj ne bo dolgo trajalo, boš videla ... ali pocrkamo ali preživimo ...«
»Hiter je – ta nesrečni virus – torej bo ali-ali! No, midva bova preživela, prepričana sem.«

»Pa ja, kdo naj bi nama podaril virus? Dopoldne sva sama, popoldne pa večinoma tudi.«

Tako sta posedela kakšne pol ure, ne da bi ju kdo videl in oštel, ker sta se pregrešila in sedla, kamor ne bi smela. Pobrskala je po torbici in potegnila na plan lepo prepognjen bel list.

»Zjutraj sem napisala pesem. Preberem ti jo, da pokomentiraš, preden jo pošljem dalje.«

Karantena

Kaj počneš, kulturnik, te dni,
ko v samoti tičiš in virus straši?
Te stiska v želodcu, mrtvilo grozi?
Spodbuda je pičla, tišina teži.
Pero ti ne teče,
zamisli v možganih sploh ni!

Kaj neki počneš, kulturnik, te dni?
V osami ni smeha, še pravih misli ni!
Samota je blagor, če ni na ukaz,
samota v karanteni
pa duši tvoj glas.

Poglej, pomlad se razcveta,
toplota življenje obeta ...
Rojstvo smrt za roko drži,
tako je pač od davnih dni.
Odmisli samoto, ukaze, zidove,
najdi v sebi čarobne svetove,
preleti grobove, pozabi strahove!
Ustvarjaj – življenje proslavljaj,
krepko krila razpni
in srčno glej v prihodnje dni!

»Kaj naj bi to bilo? Kakšna budnica kulturnikom?«

»Nekaj takega, ja,« je pritrdila. »Naslov literarnega razpisa, ki sem ga našla na spletu je Dvignimo glas. Zdi se mi, da pesem ustreza. Kaj praviš?«

»Kaj prida se res ne spoznam na to ... kolikor pa slišim iz poročil, je vlada na kulturnike in kulturo dejansko čisto pozabila. Ni prireditiv, ni nastopov, kako naj kulturniki preživijo?«

»Vprašanje je tudi, kako bo po epidemiji. Recesija bo huda preizkušnja in običajno kulturne dejavnosti najbolj trpijo. No, morda napišem še kakšno, nekaj dni časa še imam ...«

Kar težko sta se ločila od klopi v parku. Pa spet nazaj v karanteno ...

**

»Babi Ema, petek je, danes bom prespal pri tebi. Ati dovoli ...«

Malček je prihrumel v stanovanje kot vrtinčast veter, ves sijoč in navihano nasmejan. Pohitela je, da ga objame in stisne k sebi – kot običajno. A se je uprl, rekoč: »Te dni se ne smemo objemati in poljubljati, saj si slišala po televiziji.«

Občudujoče je zrla vanj in se delala presenečeno: »Res? Pa ne vem nič o tem. Ker te imam rada, te rada objamem, ko se srečava. In da veš – nimam virusa!«

»Saj ne veš, babi. So te testirali?«

»Nihče me ne bo testiral. Zdrava sem kot dren. In dedi Jani tudi.«

Med obuvanjem copat je še vztrajal: »Po televiziji so rekli tudi, da naj se ne zadržujemo pri starih starših, ker ste rizična skupina. Kaj sploh to pomeni?«

Na smeh ji je šlo ob tem modrovanju. A mu je preprosto pojasnila, kaj pomeni biti rizična skupina. Poslušal je in kot spužva vsrkaval informacije, potem pa le prikimal in se napotil k računalniku. Navrgla je: »Kam pa naj vas, otročke, starši odložijo, če ne smete k dedkom in babicam – v zamrzovalnik?«

»Zakaj v zamrzovalnik, babi?« se je spomnil vprašati, čeprav je bil z mislimi že potopljen v računalniško igrico. Večkrat je že opazila pri osemletnem vnuku, da lahko počne tri stvari hkrati. Super malček!

»Šalim se, Rok, hočem reči, kako naj starši delajo od doma poleg otrok, ki se morajo učiti na daljavo, še teže pa je tam, kjer imajo tri- in štiriletne drobižke ali morda dojenčke. Zato smo pa tu dedki in babice, a ne?«

»Jasno, babi Ema. Zelo rad sem pri tebi, ker ...«

»... ker imam po ves dan vključen računalnik in se lahko zabavam ob igricalah. To je to.«

Spogledala sta se in se prešerno zasmejala. Računalnik je bil magnet, ki je Roka nekajkrat tedensko pritegnil k babici.

»Kdo te je sploh pripeljal, mali?« se je spomnila. Povedal je, da ga je pred blokom odložil oče, ki se mu je mudilo v gorice kosit. Večeralo se

je in zunaj je bilo čudovito toplo, že prav zgodnje poletno, zaradi brezvetrja idealen trenutek za košnjo in škropljenje vinske trte. Čudilo jo je, da se sin ni oglasil, samo odložil je malega in oddrvel dalje. Niti Janija ni bilo, on se je odpeljal v gorice takoj po kosilu, češ da mora poškopiti češnjo, ker je opazil na njej črvičke, ki napadajo plodove.

»Rok, danes lahko greva v klet poiskat škatle z lego kockami, ki sta jih dobila tvoj atičnik in njegov brat, ko sta bila tvojih let. Idealna priložnost!«

»Zakaj idealna priložnost, babi?«

»Dedka ni, da bi protestiral ... ne mara, da brskam po krami v kleti.«

»Zakaj ne mara?«

»Kaj pa vem. Doli je veliko prahu, ded ima vse zelo pedantno zloženo, zato noče, da bi kdo rušil njegov sistem pospravljanja. Ampak midva ga bova, ja?«

Zarotniško sta se spogledala in Rok je bil za akcijo!

Krenila sta v pritličje, a ko sta zavila navzdol proti kletnim prostorom, ju je prestrašil glasen pok, kot da bi se razbila velika steklena površina. Kot da bi kdo ustrelil v steklena vhodna vrata. Zvenk steklenih koščkov po betonskih tleh hodnika je paral ušesa in odmeval po vsem bloku. Sledilo je loputanje z vrati, razburjeni glasovi in hrup številnih korakov stanovalcev iz bližnjih stanovanj. Obrnila sta se in se povzpela v pritličje. Radovednost je zvalila k vhodnim vratom bloka trumo ljudi, ki so, ne ozirajoč se na socialno distanco, rinili bliže prizorišču nesreče.

»Kaj se je zgodilo?« je šepetaje vprašala Ema sosedo, ki je stegovala vrat in celo stopila na prste, da bi bolje videla.

»Pijanec ... po mojem ... zaletel se je v steklena vhodna vrata in prebil šipo ...« je poročala sosedka z napetim glasom. Tudi ona je šepetala, kot da bi šlo za poročanje o prepovedani novici.

»Kdo pa je? Nekdo iz bloka?« je hotela vedeti Ema. Rok jo je držal za roko in se stiskal k njej. Čutila je, da je prestrašen, čeprav sicer ni bil strahopetec.

»Oni iz četrtega nadstropja, saj veš, zdravljeni alkoholik, « je poročala soseda.« Slišala sem, da je zaradi korone ostal brez službe in v obupu spet začel piti.«

»Aja, že vem,« je rekla babica Ema in potegnila Roka iz gneče. Zunaj je že zavijala sirena reševalnega vozila in radovedneži so se umikali proč od vhodnih vrat.

»Ničesar nisem videl,« je bil razočaran Rok. »Si ti, babi?«

»Bolje, da ne. Gotovo je revež ves porezan, krvav, morda celo nezavesten. Česa takega ne želiš videti, mali,« je še kar šepetala, pa sta bila že gori v stanovanju. Lego kocke v kleti so bile že zdavnaj pozabljene.

»Saj veš, da me ni strah krvi,« se je napihoval deček. »V mojih igricah je veliko umorov, trupel in okostnjakov. Najljubši pa so mi zombiji ... ko bo spet pust, bom zombi!«

Ema je zavila z očmi, ga stisnila k sebi in zagugala kot takrat, ko je bil res še majhen.

»Ne smemo se naslajati nad nesrečo bližnjega. Veš, zaradi epidemije je na tisoče ljudi ostalo brez dela. To je zelo hudo, počutiš se tako ponižanega, nemočnega ...«

Poslušal je z odprtimi usti, a je dvomila, da mu je prišla zadeva do živega. Kako sploh bi? Pa jo je presenetil z vprašanjem: »Ati in mamica ne bosta ostala brez službe, kajne?«

»Upam, da ne. No, prepričana sem, da ne, nikaner ne skrbi.«

Modro je prikimal in s tem je bila zadeva zanj zaključena. Sedel je k računalniku in se posvetil svojim grozljivim zombijem, krvavim računalniškim igram in truplom.

Kasneje, ko se je vrnil Jani iz goric, je povedal, da je res pijani sosed zlomil steklena vhodna vrata, se pri tem pošteno porezal, si potolkel glavo, zato so ga odpeljali v mariborski UKC.

»Za poskus samomora v bloku pa do danes sploh nisem slišal,« je nadaljeval svoje poročanje, a tiše, da Rok ne bi česa ujel v svoja nabrušena ušesa. »Zgornji sosed si je rezal žile, ker je dobil v službi

odpoved kot še dvajset drugih, ki so bili sprejeti za določen čas. Obupno! Žena brez dela, trije otroci ... ne zdi se mi pošteno! Brez premisleka in brez upoštevanja socialnih razmer družin brezglavo odpuščajo. Ni prav. Kakšna država je to?«

»Še huje bo, boš videl. Zdaj se šele začne recesija ... lahko se zgodi, da nam znižajo pokojnine ali da jih sploh ne bo, kdo ve? Presneti virus!«

»Daj no, daj! Nobena juha se ne poje tako vroča, kot se skuha!« jo je miril, ker je videl, da sta jo dogodek na hodniku in novica o poskusu samomora pošteno razburila-

Emin optimistični duh ni bil naklonjen negativnim mislim. A jo je postajalo v resnici strah za prihodnost – še bolj za prihodnost otrok in vnukov. Ves svet se je zaradi posledic epidemije potapljal v negotove čase in grožnja revščine je kot Damoklejev meč bingljala nad glavami milijonov. Vendar se je - kot vedno - oprla na moževo presojo in zdravo kmečko pamet in si rekla: nekako že bo, še nikoli ni bilo tako slabo, da ne bi moglo biti še slabše!

Olga PAUŠIČ (Lendava)

#SKUPAJZMOREMO

(»korona« komedija)

Osebe:

Jani – upokojenec,

Minka – upokojenka, Janijeva žena

Toni – sosed

Ana – sosedka, Tonijeva žena

Prizorišče: dnevna soba v bloku, sredi prostora miza s stoli, ob strani delovna mizica z računalnikom, kakšen kavč, na drugi strani prostora polica s televizorjem in knjigami ...

1

(Minka telovadi na brisači v ospredju prizorišča. Dela različne raztezne vaje in si vmes govori: Ena, dve, tri ... zdaj pa sedem počepov, ena, dve, tri Še pet sklecev ... hudiča, ne morem več, čisto brez sape sem ... Znojim se kot svinja ...)

JANI: Ni čudno, pri tej kilaži ... (Strmi v časopis, vmes pa škili k ženi, ki se znoji na tleh.)

MINKA: Kaj si rekel?

JANI: Da se svinja sploh ne znoji ...

MINKA: Pa to je primera iz davnine, ne?

JANI: Ja ja ja, naj bo po tvojem, odlična primera ... znojiš se kot svinja, ker si predebela, draga.

MINKA (se zastrmi vanj in se še kar briše po telesu): Kaj si rekel?

JANI: Da pojdi že enkrat k zdravniku. Čisto gluha si!

MINKA: Epidemija je, nobeden ne dela ... Koronavirus ubija - kam naj torej grem, ha?

JANI (zajedljivo): Tudi ko bodo delali – kar bo baje od prihodnjega tedna dalje – ne boš nikamor šla! Dam prst v ogenj!

MINKA (si briše znoj s čela in rok): Ko boš šel ti k zobarju po protezo ...

JANI (se dela, kot da ni slišal): Ej, poslušaj to. (Bere iz časopisa.) Pišejo, da utegne epidemija trajati vse do konca leta! Na Kitajskem in v Južni Koreji število okuženih spet narašča ...

MINKA: Saj so virus tam nekje spustili iz laboratorija, mar ne? Tako trdi Trump.

JANI: Ampak ... do konca leta? Kaj si nor? (Prhne in zvije časopis v kepo.) Za znoret! Do konca leta z nagobčniki, v rokavicah in na dveh metrih razdalje!? Za znoret!

MINKA (si slači pajkice, v katerih se je znojila, in si natika trenirko): Saj je prav, da imajo psi na sprehodih nagobčnike, ne?

JANI: Kakšni psi? Kaj melješ?

MINKA: Pa si videl včeraj tisto kozo, sosedo iz četrtega nadstropja, kako je lovila svojega cucka po dvorišču. Pognal se je za mačko ... in jo zgrabil v gobec ... in (Z rokami kaže, kako je pes zgrabil in davil mačko na dvorišču.) ... in ...

JANI: Pa daj no, govoril sem o maskah, ki jih moramo nositi ...

MINKA (še vedno zvija roke in kaže davljenje): Aja, to? Saj niti ni tako slabo. Če koga z masko na licu nočeš prepoznati, greš mimo in se delaš francoza.

JANI: Jezus na, s tabo je pa res nemogoče klepetati, ženska! Vse obrneš po svoje.

MINKA: Včeraj, ko sem z balkona klepetala s sosedo na drugem balkonu, mi je rekla – veš, kaj?

JANI: Ne vem, a mi boš gotovo povedala, če hočem vedeti ali ne ...

MINKA: Rekla mi je, da smo mi – upokojenci – leglo virusa in da je bilo 80 % umrlih v Sloveniji upokojencev. Torej?

JANI: Kaj – torej?

MINKA (mu sede na koleno, čeprav se Jani mršči in se je otepa):

Torej bi morali ukazati karanteno samo za nas – starce – pa kdor bi umrl, bi umrl. Spomladi jih običajno veliko umre zaradi gripe in vseh drugih nadlog, drugim državljanom pa bi lahko pustili normalno živeti. Še prišparali bi.

JANI: Kako pa?

MINKA: Ne bi bilo treba zapirati tovarn, šol, zavodov ... letala bi normalno letala okoli, avtobusi vozili, ljudje igrali nogomet ... Zdaj smo pa tako zabredli, da bomo pocrkali od revščine in lakote.

JANI: In vse to zaradi nas – upokoјencev? To ti je rekla trapasta sosedu?

MINKA: Tako nekako, ja. Globoko sem premišljevala in ugotovila, da ima kar prav ...

JANI: Recesija bo kruta, gotovo, a iz najinih dveh pokojnin bova že kako. Ne boš kolovratila po trgovinah in kupovala oslarije, manj mesa bova jedla, ne bova potovala ali šla letovat na hrvaško obalo, riti si bova sončila v goricaх ... pa bo šlo. Se strinjaš, draga?

MINKA (se zabulji vanj, potem pa skoči z njegovega kolena): Pa kaj še! Seveda bova šla na morje. Do poletja bo vse drugače. In tudi meso bova jedla, ne mislim postati vegetarijanka ...

JANI: In tudi po trgovinah boš letala – kot doslej?

MINKA (tuhta): To bi lahko črtala s seznama ... ampak spodnje gate ti obvezno moram kupiti, vse ti lezejo z riti ... elastika je popustila. No, pa nekaj parov nogavic ...

JANI: Vsega imam dovolj, še preveč ... Veš kaj, spil bi skodelico čaja, če ga pripraviš ...

MINKA: Dvigni rit in si ga sam pripravi. Nisem VEČ gospodinjska pomočnica ... Odslej bo vse drugače, kot si sam rekel.

JANI (vstane, odloži časopis, jo strupeno pogleda, potem pa se nameni v kuhinjo): Spet si vstala na levo nogo!

MINKA (ne opazi, da je Jani odšel iz prostora): Ne boli me samo leva noga, obe me bolita! In to samo zato, ker si me včeraј gnal delat na vrtu.

Ceneje bi bilo zelenjavo kupovati v trgovini. Itak nama večino posajenega požrejo prekleti rdeči polži.

(Ozre se okoli in ko ugotovi, da Janija ni, zmigne z rameni in se meni sama s sabo).

MINKA: Vse življenje že šparam! Ne bom več, figo mastno! Ko sta bila otroka v hiši, je šel denar zanju, potem za nakup stanovanja, za nakup parcele in gradnjo vikenda v goricah, zdaj gre za vnuke, potem bo šel denar za pravnuke – ali? Figo bom šparala!!! Epidemija je naredila svoje – zame se začinja novo življenje in nič več ne bo, kot je bilo!!!

(Pobere brisačo, prepotene pajkice in športno majico, se teatralno izprsi in odločno odide s prizorišča.)

2

(Na prizorišče stopita Toni in Ana, oba v »bojni« opremi – z masko na licu, rokavicami na rokah in številnimi vrečkami v roki.

Ozirata se okoli, iščeta Janija in Minko.)

ANA (vpije): Minka, Jani, sta doma?

TONI (vpije): Oj, soseda, sta doma?

(Prihiti Minka.)

MINKA: Tu sva, seveda sva doma, kje pa naj bi bila?

JANI (pride za Minko): Saj cele dneve ne slišiš drugega kot: Ostanite doma! Ostanite doma!

TONI: Kje imaš razkužilo, soseda?

MINKA: Razredčilo? Misliš razredčilo za odstranjevanje laka na nohtih?

(Ana zavija z očmi in se prime za glavo.)

ANA: Ne razredčilo – raz-ku-ži-lo!

JANI (začudeno): Razkužilo? Čemu ti bo?

ANA: Ko vstopiš v zaprt prostor, si moraš razkužiti roke, ne?

TONI: To je eden najpomembnejših preventivnih ukrepov pred korono!

JANI: Daj no, ne serji! Misliš, da z Minko gojiva presneti koronavirus tu v stanovanju?

ANA: Red je red, ukaz je ukaz. (Vzame iz torbice stekleničko z razkužilom in se poprši po orokavičenih rokah. Potem enako stori še možu Toniju.)

JANI: Bedača, vsaj rokavice bi snela ...

ANA: Kaj brundaš, Jani?

JANI: Ah, nič takega. Kje si vzela razkužilo? Nikjer ga ni mogoče kupiti ...

TONI: Prek spleta. Tam dobiš vse, seveda za petkratno ceno. Tudi maske sva kupila prek spleta. Danes začenjamo živeti prek spleta. No, pokaži jima najine maske, Ana.

JANI (polglasno zabruna): Nagobčnike ...

MINKA (smeje): Midva praviva maskam nagobčniki, ker jih moramo nositi kot psi nagobčnike hahaha ...

TONI: Sploh ni smešno, ljuba soseda.

(Minka ga postrani ošine in zmigne z rameni. Ana seveda vsa žareča potegne iz torbice kup pisanih mask, ki so mnogo boljše kot tiste za enkratno uporabo. Minka jih vsa očarana ogleduje, eno si hoče nataktniti, a ji jo Ana iztrga iz rok.)

ANA: Brez pomerjanja, okužila jo boš in potem ...

MINKA: Kaj paničariš! Itak jih moraš pred uporabo oprati, ne?

JANI: Saj nobeden od naju ni kužen, ljuba soseda. Ne kašljeva, normalno dihava, nimava temperature, ni nama slabo ... torej je ves ta cirkus čisto odveč.

MINKA (vzdihne, vrne masko Ani in povabi k mizi): Odložita maske in rokavice, sedita ... bomo kaj spili ... kavico, čaj, kapučino?

(Toni in Ana se spogledata, malo mečkata, potem pa le odložita »opremo« in sedeta vsak na en konec mize. Toni skoči, vzame iz

žepa merilo/meter in začne meriti razdaljo do Janija in Minke, ki prav tako sedeta k mizi, a drug ob drugem.): Ne, ne, ne, ne bo šlo, ni socialne distance – vsaj meter in pol mora biti razdalja med nami ...

JANI (nataknjeno): Kaj tudi v postelji meriš razdaljo med vama?

TONI: Kar posmehuj se! Taki kot vidva z Minko so najhujši. Ne jemljeta resno situacije, v kateri smo. Jaz pa še ne bi rad crknil zaradi usranega virusa!

MINKA: Od strahu si se usral? Kaj te je tako prestrašilo?

TONI (zelo glasno): Pravim, da je virus usran! In vajina miza je premajhna za štiri osebe!

MINKA: Če je najina miza premajhna za socialno distanco, predlagam, da sedemo na tla.

ANA: Na tla?

TONI: Si resna?

MINKA: Saj so čista, vse viruse sem že zgodaj zjutraj posesala. (Se smeje, a si drži roko pred usti, da oni trije ne vidijo.)

ANA: Pa dajmo.

(Posedejo na tla, Toni izmeri razdalje in jih premika, dokler ni zadovoljen s socialno distanco.)

MINKA: Grem skuhat kavico ... in svežo prekmursko gibanico imam, odlično mi je uspela ...

(Odide, preostali trije pa se presedajo in zdihujejo, ker jim na tleh ni udobno.)

JANI: A bi šilček domačega jegra?

TONI in ANA v en glas: Z veseljem ...

ANA: Vsako razkužilo v teh časih prav pride.

(Tudi Jani se z muko dvigne, iz sedečega položaja najprej na vse štiri, nato se oprime bližnjega stola in se sopihaje potegne na noge, držeč se za križ.)

TONI: Pa si res reva, Jani! Nobene kondicije ...

(Jani ga samo grdo ošine, a ne reče nobene. Odide po kozarce in domači jeger. Vrne se Minka in skuša čim bolj elegantno postreči kavo gostoma na tleh. Skodelice ropotajo, malo se izlije iz ene.)

MINKA: Ljubi bog, kako sem nerodna! A še v življenju nisem nikomur stregla na tleh!

ANA: Kaj moremo! Na marsikaj se bo treba navaditi.

JANI (s pladnjem v rokah): Ne reci, da bomo morali zaradi nekih čudnih predpisov, ki si jih zmišljujejo oni tam v Ljubljani, še jesti na tleh. Saj nismo živali, ne?

TONI: Če gre za življenje, bom jedel tudi s tal, celo brez jedilnega pribora ... kot pes!

MINKA (ogorčeno): Zdaj pa že nehaj pretiravati, Toni! Skandinavci niso zaprli lokalov, trgovin in javnih zavodov, pa imajo enako dobro korona sliko po državi kot mi. Naši vedno pretiravajo ...

ANA (srka kavico in steguje roko po kozarcu s pijačo): Ah, pustimo kritike! Naj poveva, zakaj sva pravzaprav prišla. Boš ti povedal, Toni?

TONI: Raje ti, jezik imaš bolj namazan kot jaz.

ANA: Torej ... s sosedi sva se menila, da bi v tem času, ko smo priklenjeni na domove, storili kaj koristnega ... v dobro vseh stanovalcev bloka ...

JANI: Na primer?

TONI: Lahko bi šivali maske, lahko bi sami razkuževali skupne prostore in stopnišča ... Lahko bi sami izdelovali razkužilo.

ANA: V bloku imamo dve frizerki, ki bi lahko ženskam urejali pričeske ...

MINKA: Pričeske? Na domu? Pa to je delo na črno!

ANA: Brezplačno bi počeli to!

TONI: Moški bi lahko pospravili podstrešje ... golobi ga strašno onesnažujejo ...

JANI (glasno, Minki v uho): Saj nam je neka agencija namestila pregrade za golobe, ne?

MINKA: Figo pomagajo tiste pregrade! Zdaj kopljejo po balkonskih nasadih, saj sem ti rekla. Še huje je kot prej ... plačali smo pa 40 evrov po stanovanju ...

TONI: Lahko bi recimo pokosili zelenice okoli bloka ...

JANI: Košnjo krepko plačujemo Komunalni, ne? Pa misliš, da bi plačali manj, če bi sami kosili? Figo!

TONI: Ne vznemirjaj se, samo predlog je ...

ANA (glasno, Minki na uho): Morda imata vidva kak dober predlog?

MINKA: Lahko inštruiram otroke iz slovenščine in nemščine, zdaj, ko poteka pouk na daljavo. Seveda če bi bil kdo zainteresiran. No, ženske bi lahko v betonska korita pred blokom, kamor mimoidoči odmetavajo čike in smeti, zasadile cvetje ... v goricah imam veliko cvetja in semen ...

JANI: Imam dober aparat za striženje. Če bi kdo potreboval britje ali striženje ... frizure na balin so modne te dni ...

ANA: Krasni predlogi. Lahko bi ob vikendih na primer peklo domači kruh in pecivo in zamenjevale dobrine ...

JANI: Še ženski pevski zbor lahko ustanovite ... (Se hihita in si zakriva usta.)

ANA: Kup zanimivih predlogov, kajne? Kaj bi recimo vidva najraje prispevala? (Minka in Jani se spogledujeta, zmigujeta z rameni, nista videti preveč navdušena.)

ANA: Dajta no, gotovo je kaj od predlaganega zelo zanimivo za vaju.

MINKA: Saj bi, a najprej morava urediti vrt v goricah ... cele popoldneve delava na vrtu in v vinogradu.

JANI: Pravijo, da moramo biti samooskrbni, torej? Vrt je tudi v širšem družbenem interesu, drži?

ANA: Kaj pa interes naše blokovske skupnosti? Nič ne šteje?

(Vidno je razburjena, skobaca se na vse štiri, nato poskuša vstati, a se nerodno zvrne nazaj na tla. Toni jo posnema, a mu ne gre nič bolje kot njej.)

JANI: No, kondicija? Kje jo imata?

TONI (sopiha in se drži za srce): Ne zafrkavaj, prosim!

JANI: Še pošaliti se ne smem? Saj nismo v vojni.

TONI: Pa smo, v karanteni, smo v vojni z virusom.

JANI: No prav. Imava šivalni stroj. Lahko šivava maske. Samo material potrebujeva: blago, elastiko ... Galanterija je zaprta! Bo vse to brezplačno ali lahko računava za masko recimo pol evra?

ANA (se prime za glavo): Jezus, gre za skupno dobro. Nočemo biti vojni dobičkarji, ne?

JANI: V državi je te dni kar nekaj zelo uspešnih vojnih dobičkarjev!

MINKA: Pa bodo res vsi sosedi sodelovali? Si prepričana?

TONI (se zareži): Saj jo poznata. Mobilizirala bo vse iz bloka, zlepa ali zgrda. Petdeset ljudi veliko zmore. Vsi bi sodelovali in vsak bi imel nekaj od tega.

MINKA: Lahko recimo skrbim za razkuževanje stopnišča v našem nadstropju. A samo v tem nadstropju!

(Ana vzame blokec in si zapisuje. Vsa žari od navdušenja, da je zadeva krenila.)

JANI: Kaj bosta pa vidva prispevala – za skupno dobro?

TONI: Jaz bom redar in stražar. Sedel bom pri vhodu v blok in kontroliral, kdo bo vstopil in če bo imel vso potrebno »bojno opremo«.

ANA: Jaz bom tajnica kriznega vodje blokovske skupnosti ...

MINKA: Ojej, kdo pa bo ta krizni vodja?

ANA: Oni tip iz četrtega nadstropja, kako se že piše ... Toni, pomagaj!

TONI: Mislim, da je Figovec, poznam ga le po imenu – JOŽA.

JANI: In kaj bo počel kot krizni vodja?

TONI: No ja ... kar pač počne vodja. Vodil nas bo.

JANI (proti gledalcem): Vodil nas bo v lepšo prihodnost – delal pa nič!

TONI: Ja, pa govorec blokovske skupnosti bo – kot Jelko Kacin! Vsi naj vedo, kako se znamo organizirati in biti učinkoviti.

ANA: Torej smo zmenjeni? Jutri začnemo.

JANI (rahlo posmehljivo): Jupi! Skupaj zmoremo!

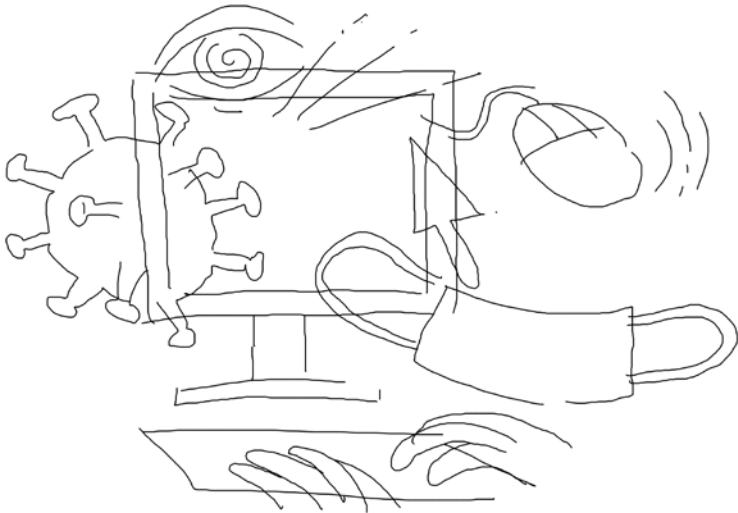
(Ne udarijo si v roke, saj so stiki prepovedani. Poslovijo se s »komo-
lčnim« pozdravom. Ana in Toni odideta s prizorišča.)

3

(Jani sedi pred računalnikom in bere novice, Minka se ukvarja z maskami. Cel kup jih je pred njo na mizi, vseh barv in odtenkov. Tiho si nekaj poje. Potem vzame v roke zrcalo in se ogleduje v njem. Ima novo pričesko, lasje so pobarvani rdeče.)

MINKA: Sosea Darinka me je krasno uredila, kajne? Kulska pričeska! Rdeči lasje ... ne bi si bila mislila, da mi rdeča tako lepo pristaja ... pa obrvi mi je uredila, nohte ... Kaj praviš, dragi?

JANI (se obrne od računalnika, si popravi očala in se muza, ko jo gleda): Pa res, si kot nova! Če bi ti naredila še lifting obraza, pose-sala maščobo z bokov, trebuha in riti, bi bila preobrazba res super! (Jani pride bliže in sede k ženi, da ga lahko dobro sliši.)

MINKA: Kaj res ne veš povedati česa prijaznega ... na primer kak kompliment ...

JANI: Če smo pa v vojni, ni čas za komplimente ...

MINKA: Veš kaj – v zid se zaleti!

JANI: Uh, kako smo danes vzkipljivi.

(Minka se še kar ogleduje v ročnem zrcalu, razmišlja, potem pa glasno razglablja.)

MINKA: Veš, kar vseč mi je ta naš projekt Skupaj zmoremo! Dodobra smo se spoznali med seboj, veseli me, da sem lahko pomagala Aninemu vnuku, šestošolcu Tinu, ki težko bere in ne zna sklanjati ... In krasne maske sva sešila, kajne? Vsakemu odraslemu v bloku sva že podarila po štiri, torej sva jih izdelala že več kot 200 ...

JANI (zveni zelo resno): Zdaj lahko začneva šivati še maske za dojenčke. Koliko jih je v bloku?

MINKA (se smeje, da odmeva): Si pa res trapast!

JANI: Včerašnji kruh sosede Janje je bil pa zanič in kremšnite one mladenke, sosede iz tretjega nadstropja tudi. Kaj dandanes ženske ne znajo več kuhati in peči?

MINKA: Ne bodi tečen. Mlade so še, se bodo že izurile. Si videl, kako so si izmenjevale dobre recepte, se tudi obiskovale in si svetovale. Meni pa je fino, da mi ni treba kuhati, ker vsak dan dobiva od sosedov svežo hrano ... v zameno za maske, dezinfekcijo prostorov in inštrukcije šolarjem ...

JANI: Saj si res zaslužiš, draga! Zdaj delaš še za gornje nadstropje, kmalu boš zadolžena za ves blok. Po epidemiji lahko prevzameš naloge snažilke in dodatno zaslužiš ...

MINKA: Pa ja, da mi vzamejo pokojnino!

JANI (vzklikne): Skoraj bi bil pozabil ... Nekaj ti moram prebrati ... Pridi bliže! (Oba stopita do računalnika, Jani sede in išče spletno stran lokalnega info kanala.) Na lokalnem info kanalu poročajo o nas ...

MINKA (se stisne obenj, da lahko gleda na zaslon računalnika): Uau, super! Še fotke so priložene. Glavni smo!

(Medtem ko Jani bere poročilo z info kanala, projiciramo fotografije na steno/platno v ozadju: npr. Toni – redar pri vходу v blok, Minka – razkužuje stopnišče, Ana – zapisuje, kaj se dogaja, blokovske ženske pri peki in kuhi v svojih kuhinjah, Figovec – kontrolira potek košnje, sajenja rož v betonska korita, Jani – šiva maske ...)

JANI (bere poročilo): Prispevek so naslovlili Skupaj zmoremo.

Da je pri vsaki hudi stvari tudi nekaj dobrega, dokazujejo te dni stanovalci bloka na Miškovi ulici 108. Dogovorili so se namreč, da bodo čas, ko moramo biti zaradi koronavirusa v samoizolaciji, izkoristili za dober namen - v korist vseh stanovalcev bloka. Tako so se organizirali, si razdelili naloge – vsak odrasli stanovalec prispeva po svojih močeh: šivajo maske, pečejo domači kruh in pecivo, sami skrbijo za razkuževanje skupnih prostorov v bloku, kosijo zelene površine okoli bloka, v betonska korita pred stavbo so zasadili cvetje itd. Vsa pohvala našim sokrajanom iz bloka na Miškovi 108!

MINKA: Fotke so super! Kdo je fotografiral?

JANI: Ni navedeno, videl sem pa, da je Ana skakala okoli s pametnim telefonom.

MINKA: Res me veseli, da nam uspeva. Morda bo kmalu konec epidemije in se bomo lahko družili na lepo urejenih zelenicah okoli bloka ...

JANI: Zakurili in vrgli kaj na raženj ...

MINKA: Fino, kajne, da skupaj zmoremo skoraj vse!

Ljubica RIBIČ (Čakovec, HR)

SVOBODA

Neurje prinaša metež
in odnaša vse, kar je trhlo
Lahko bi bila tišina
in mir
a ni
Tišina je v nas
le takrat ko vemo
da smo svobodni
Napaka je verjeti v svobodo
a ne zaupati svobodi misli
Ena soba je tisoč možnosti
ki jih ne vidiš ko si slep
ko ne verjameš
v lastno pomembnost
Črna ptica je zunaj
in ni okužena
okužen je le pogled na črno
ptico
Ljubosumje in nevednost
Bolečina, ki vabi neurje
in ga sune v tolmun
V tolmunu tišino cefrajo
ostre besede
bolestni nameni
črna luknja v pogledu

Kaos je
Neurje v sobi
v kateri je svoboda izzvenela
Dihamo strah in jezo
ne upamo se objeti
zaskrbljeni le za lastno rit
Črna ptica je svobodna
in ji ni mar za nas
živali so svobodne
Ni karantene
pomlad prihaja
rastline brstijo
Nihče jih ne reže in duši
Narava diha
Le človek je omejen
v lastnem zaporu
in čaka svobodo misli

Janko ROŠELJ (Ivančna Gorica)

V OSAMI

Ko bi	pa	morda
prišla	da	pa bi
k meni ti	končno	ostala ...
v karanteno	dam	
za nekaj	ti	še ti
dni	sebe	srce
	v dar	mi dala ...
vsaj toliko	vsega...	da
da spila	ne	privre
bi	samo besede ...	ljubezen
šampanjec		tudi
kakšen	potem	tebi vsa
iz tiste	morda	tam
omare	bi pozabila	iz globin ...
	na njegov	
pa pojedla	denar ...	
tisti		
kaviar	vsaj	
ki	za	
žalosten	nekaj dni ...	
v hladilniku		
čepi		
že mnogo dni		

Aleš ROPOŠA (Trdkova)

ŠTIRINAJST DNI PRISILNEGA DOPUSTA

Nogometaš v času karantene

»Gospod Zoran Slomšek, naslednjih štirinajst dni boste morali preživeti v hotelski sobi. Brez skrbi, obroke boste dobivali pravočasno pred sobna vrata. Pogoj je le, da ne smete zapustiti hotelske sobe.«

Tako ti je to! Letalo nas je s Poljske, kjer igram nogomet, dostavilo na mariborsko letališče, nato pa smo se z avtobusom prepeljali naravnost v enega izmed soboških hotelov, kjer bomo nastanjeni naslednja dva tedna. Zaslužena dva tedna počitka! Ja, če verjameš ... Že na poti na letalo so nam izmerili temperaturo in enako po prihodu z letala v Maribor še enkrat. Vse sedeže na letalu in na avtobusu so razkužili in prebrisali z razkužilom. Zdaj pravijo, da nas bodo vse testirali na novi virus, ki je v zadnjem mesecu pošteno premešal štrene po Evropi in svetu.

Obsedno stanje, ki trenutno prevladuje, prenašam še kar dobro. Za družino se ne sekiram, moji večinoma - razen redkih izjem - ne gredo nikamor. Sreča v nesreči je, da živijo na podeželju in ne kje v mestu, kjer bi bili potencialno izpostavljeni okužbam. Okrog domače hiše imamo kar nekaj hektarjev gozdnih površin. Bolj me skrbi za dekle in malega Renata, ki je zadnje čase neprestano povpraševal po moji malenkosti. Ta dva tedna, ki sledita, bosta najbolj nenavadna v mojem življenju. Z domačimi, prijatelji in znanci, soigralci v klubu in državni reprezentanci bom lahko komuniciral izključno preko skypa ali mobitela.

Vsi imamo na sebi maske, pred odhodom iz avtobusa si razkužimo roke. Bog ne daj, da bi se dotaknil kljuke, sedeža, avtobusnih

vrat! Previdnost je mati modrosti ... Nikoli se ne ve, kje bi lahko kdo staknil ta novi virus ... Ne vem, zakaj, a počutim se, kakor da bi bili v vojnem času! Le da danes ne streljamo s puškami in topovi, kot smo skoraj trideset let nazaj v osamosvojitveni vojni, ampak si redno razkužujemo roke in držimo socialno distanco!

Zadnjo tekmo smo odigrali prve dni marca, nato pa nekaj časa čakali, kako se bo ta kalvarija nadaljevala. Končalo se je s prepovedjo igranja kolektivnih in tudi vseh ostalih športov do nadaljnjega. Ljubi bogec, le kaj naj počnem brez nogometa do takrat? Zame osebno nogomet ne predstavlja le polnjenja bančnega računa, ampak smisel življenja!

Zapreti človeka za dva tedna v sobo brez izhoda je približno tako kot v zaporu! Pa pogledjmo, s čim se lahko zamotim ... Imam prenosni računalnik in brezplačno povezavo do interneta, tudi kabelsko televizijo in celo nekaj knjižnih naslovov. Nekaj dni bom nemara že zdržal ...

»Le brez jamranja, fant! Čas, ki ga preživljaš v karanteni, lahko izkoristiš za osnovne raztezne vaje. Vsi nogometaši smo v osnovi športniki, mar ne?« me je kaj hitro potolažil trener poljskega kluba, s katerim sva se takoj zvečer slišala preko skypa.

Med seboj komunicirava v angleščini. Zaupam mu, saj je eden največjih mojstrov v poljski prvoligaški ligi! Popolnoma prav ima. Svet se ni ustavil, le začasno se je preselil med štiri stene, kar pa ne pomeni, da je treba ostati pasiven, o, jaz že ne!

Prvi dan vestno spremljam medije, a kaj kmalu ugotovim, da se bo potrebno v bližnji prihodnosti od njih distancirati. Trenutno same slabe novice! Pravijo, da smo šele na začetku epidemije in da lahko obsedno stanje traja še nekaj časa. To so zaenkrat samo ugibanja, ki se lahko kaj hitro sprevržejo v farso.

S Tjašo, mojo punco, se slišiva večkrat dnevno. Če je kaj res pomembnega na tem svetu v trenutni situaciji, je to družina! Morda pa

smo priča zgodovinskim trenutkom, o katerih bomo pripovedovali še svojim vnukom. Popolnoma logično je, da bomo takrat nekatere stvari olupševali, a neizpodbitno je, da me bodo vnuki zasmehovali, če jim bom povedal, da sem samo stal križem rok. Po potrebi bom pomagal, če bo treba tudi z golimi rokami, če me bodo potrebovali, zakaj pa ne?

Tjašo skrbi, če redno dobivam hrano in če imam dovolj oblačil. V pogovoru z njo poskušam biti sproščen. Res ni treba, da bi še njo skrbelo zame! Jaz sem moški, se bom že znašel, saj sem v svojih tridesetih letih menda zdaj res že odrasel! Moji pedantni starši se s tem sicer ne bi strinjali, a pustimo zdaj podrobnosti ...

»Bomo preživeli, mar ne? Si pogledal kakšno tekmo na televiziji? Zdaj je pravi čas za obujanje spominov!« me ogovori sosed z drugega balkona.

Tudi Goran je pristal v karanteni. Bodoči filmski režiser, ki na Poljskem izpolnjuje svoje že doslej ogromno znanje s področja filma. Velik filmofil! Pravi, da so tam razmere za film veliko boljše kot pri nas. Tudi on ne stoji križem rok. Pravi, da bo izkoristil zgodovinske trenutke in posnel kratek film kar v svoji hotelski sobi. Blagor umetnikom! Ti lahko zdaj svoje talente uporabijo za preganjanje dolgčasa. Ne dvomim v to, da Goran ne bi posnel dobrega filma!

Na trenutke se mi dozdeva, kakor da bi živel v znanstveni fantastiki. Nikakor ne smeš ven, vse je zaprto, javni promet po državi ustavljen, letalski promet menda prvič v samostojni državi popolnoma blokiran. Kakor da bi se svet ustavil nekje na pol poti! Ljudje morajo biti med seboj oddaljeni vsaj meter in pol.

»Kako pa kaj ti preživljaš karanteno?« povprašam soseda Gorana čez balkon.

»Zame se ne sekiraj! Če je tvoje življenje posvečeno nogometu, je moje filmu! S seboj imam kar lepo zalogo celovečercev, povrhu pa jih je možno sedaj najti tudi na spletu,« mi odvrne mirni sosed.

Če bi imel hotel telovadnico, v kateri bi lahko mirne duše treniral, bi bil tudi sam povsem zadovoljen s trenutno situacijo, tako pa ... lahko le strmim in čakam! Medicinske sestre, med njimi tudi moja sestrična, s katero se slišiva vsakič, ko pridem domov s Poljske, so trenutno izjemno obremenjene. Le predstavljajte si, kako je preživeti dan na infekcijski kliniki v uniformi, ki prej spominja na astronavta kakor na zdravstvenega delavca! Samo želim jim lahko, da ostanejo zdrave, pomagati pa jim tako ne morem, še sam sem trenutno v godlji!

Gledanje nogometnih tekem mi kmalu predstavlja rutino dneva. Sedaj se lahko morda še bolj kot prej poistovetim z vlogo trenerja, bolj kot takrat, ko sem bil samo obrambni igralec. Saj tu in tam ‚šutnem‘ tudi kak gol v mrežo, a moja prva naloga na igrišču je obramba. Ponosen sem, da je moje obrambne kvalitete opazil tudi trenutni selektor članske državne nogometne reprezentance in me povabil v reprezentanco. S povabilom so se mi izpolnile mladostniške sanje! Upam, da se me bo v času karantene spomnil tudi kdo iz reprezentančne enajsterice.

Kakšno napako sem naredil na zadnji klubski tekmi, o joj! Enostavno mi je žoga zletela med nogami in vratarju čez črto gola. Zaradi te napake se sekiram že lep čas. Doslej sem si tekmo pogledal že dvakrat in zagotovo si jo bom še tretjič! Takih napak kot branilec v prihodnje ne smem več ponavljati! Po tekmi sem prejel več kot sto sporočil s strani gledalcev tekme, celo groženj s pretepom in poškodovanjem avtomobila. Glede na to, da so tekmo prenašali na državni televiziji, se ne čudim, koliko občinstva je ta tekma dosegla. Soigralci so mi svetovali, naj zadevo prijavim policiji, kar sem takrat tudi naredil. Na žalost je zadeva ostala brez končnega epiloga, še ena odprta zadeva na seznamu policijskih zadev. Tekma bo še lep čas ostala v mojem spominu, kajti bila je zadnja pred obdobjem epidemije.

»Gospod Slomšek, novinarji vas želijo, da bi podali izjavo glede aktualnih dogodkov!« tedaj zaslišim prijazen in ustrežljiv glas strežnice Manke.

»Recite jim, da pridem takoj, samo uredim se! Kam pa moram?« odvrnem prijazno.

»Nadenite si masko in rokavice ter pridite za menoj, počakala vas bom! Novinarka čaka pred vrati,« pravi Manka.

Z mlado črnelaso Odrančanko sem se spoprijateljil kmalu po prihodu v karanteno. Če spoštovanje in upoštevanje navodil lahko jemljemo kot prijateljevanje ... v dani situaciji že!

Novinarka lokalnega časopisa se trudi biti objektivna in jedrnata. Njene besede dežujejo, jaz odgovarjam počasi in preudarno. Čudno, kmalu po njenem odhodu se ne spomnim več, kaj sem povedal. Vse te prepovedi v zvezi z izolacijo so še globoko v zraku, naenkrat se bojim stopiti pred ljudi, ker se bojim, da se bom zdel neodgovoren. Zanimivo, vsak izlet izven sobe mi postaja dragocen, kakor da bi pravkar sam dobil na obraz kisikovo bombo. Vsakršni stik me napolni z novo energijo.

Moj svet je nogomet, druženje z ljudmi je v njem osnova. Tega se zavedam, odkar sem prvič stopil na igrišče pri šestih letih starosti. Kaj kmalu sem pričel trenirati nogomet, na samem začetku še v družbi vaških fantov. Čudili so se moji vztrajnosti in mi pravili, da bom še daleč prilezel, če bom tako nadaljeval. Mojo borbenost je kmalu opazil profesor športne vzgoje in me usmeril v čisto pravi nogometni klub NK Mura. Nadaljevanje moje športne poti navijači dobro poznajo, kaj kmalu je sledil Maribor in nato tujina.

Kakšen bo svet videti JUTRI, ko bo bolezen dokončno izginila? Bo sploh? Bomo odslej vsi nosili maske? Na to vprašanje ne poznam odgovora.

Vrnil sem se v sobo. Dolgčas! Še vedno sem poln vtisov z nepričakovanega »vpoklica v svet.« Moj intervju bo objavljen v časopisju,

ljudje si ga bodo lahko prebrali in ugibali, kako se počutim. Pravzaprav me briga, kaj bodo rekli! Vem, da bodo pametovali, modrijani izlili svoje inteligentne komentarje na družabnih omrežjih. Ne prebiram jih, trenutno bo veliko bolje, da se fokusiram nase.

Epidemija je prinesla tudi prednosti. Okolje si bo te dni spočilo od stalne človeške navzočnosti. Pogled na prekmursko ravan je zdaj veliko bolj jasen. Sprehod ob reki Muri bi bil balzam za človeško dušo! Ko pridem ven ... si obljubim, da se ne bom več tako sekiral za jutrišnji dan! Imam srečo, da sem še vedno zdrav. Iz vsake situacije je treba potegniti najboljše!

Nekaj časa se sprehajam v krogu in razmišljam o bodočnosti. Malce odklopa ne škodi, pravijo, a preveč ga tudi ne sme biti! Najhujši sovražnik človeške duše je brezdjelje. Iz knjig izveš marsikaj. Moje prijateljice iz otroških dni, v obdobju vzpenjanja po klubski lestvici sem Vas malce zanemaril ... Sedaj je morda pravi čas, da se vam spet izdatno posvetim ... Preženimo dolgčas in bodimo ustvarjalni tudi v karanteni!

»Stari, le kaj počneš v teh dneh? Kakšna sreča, da imamo doma velik vrt, gozd in njive, po katerih lahko šprintam in si nabiram kondicijo,« preko skypa pravi Zlatko, soigralec in domačin.

Z Zlatkom sva pred mnogimi leti začela igrati pri soboški Muri.

»Sam ne veš, kakšno srečo imaš! Sicer res ne smeš iz lastne občine, a se lahko vsaj giblješ po svežem zraku ... Le kakšna bo škoda po daljšem obdobju brez treningov? Sicer imamo možnost, da treniramo vsak zase, a če bo še nekaj mesecev tako, da bodo prepovedani skupinski treningi, bom znorel ... Kaj pa naj počnem brez nogometa, stari moj? Nogomet je lajf, je poezija, je skoraj tako kot hrana,« sem se razgovoril.

»Stari, ti si obseden z nogometom!« je Zlatko zmajal z glavo.

Po pogovoru sem razmišljal o svojem odnosu do nogometa. Zlatko ima prav, brez nogometa si ne predstavljam življenja. Žogo sem prvič

držal v roki kot štiriletni mulc, ko sem jo dobil za rojstni dan. Ata so bili tako prijazni, da so mi pokazali osnove fuzbalskih veščin. Kaj je bolj čarobnega kot brcniti žogo v gol! Ni važno, ali si se pravkar sprl z ženo ali ti je sosed s cevjo za zalivanje rož namenoma zalil vrt ali še kaj hujšega ... Jebeš vse, goool! Čudovita relaksacija!

Ker sem star že preko trideset let, počasi že razmišljam, kako bo po zaključku žogobrcarske kariere. Vsekakor bo ta pot povezana z nogometom. Morda trenerska kariera? Malce se bojim spustiti na tako odgovorno pot. Za začetek morda kaka mladinska selekcija ali klub v drugi slovenski ligi. Bomo videli, kako bo ... Po zaključku kariere bi se rad vrnil v domače Prekmurje, ki ga na tujem močno pogrešam. Fazanerija je bila včasih pravi mali nogometni raj ...

Preteklo je nekaj izolacijskih dni. Čas sem si krajšal - kot večina ljudi v karanteni ta hip - z gledanjem serij, branjem knjig in poslušanjem glasbe! Za razliko od drugih ljudi, ki se profesionalno ne ukvarjajo z nogometom, sem se temeljito posvetil ogledom nogometnih tekem in njihovim analizam. Bistveni del mojega »novega življenja« je zavzelo tudi gledanje športnih dokumentarcev. Nogometne legende, kot so Pele, Ronaldo, Messi, Zidane, si nedvomno zaslužijo pozornost! Konec koncev sem zaradi takih talentiranih ljudi vzljubil nogomet!

Testiranje na novi virus je pokazalo, da nas večina tukaj, ki smo v karanteni, ni okuženih. Vsaj ena dobra novica v teh dneh! Kmalu se bomo lahko vrnili domov ... Nekaj časa, verjetno kakšen mesec ali dva, bom nato vseeno moral preživeti doma, saj se meje ne bodo tako hitro odprle. Prav zahotelo se mi je že.

»Tisti, ki smo v bloku, smo opleli! Saj se nimamo kam umakniti, Zoran! Počakati bomo morali, da se sprostijo ukrepi ... Po karanteni tukaj se lahko umaknem v svoj brlog v centru Lotmerka in čakam lepše čase ... Je to kakšna pravica?« se je razburjal sosed Goran na balkonu.

Sredi naslednjega tedna je bil intervju z menoj objavljen na spletni strani pomurskega časopisa. Opazil sem, da so ga ljudje hitro delili naprej po družabnem omrežju. Nič kaj preveč nisem bil zadovoljen s svojo izjavo. Izpadlo je tako kot da se požvižgam na vse ostale, čeprav to v nobenem primeru ne drži. Komentarjev pod člankom sploh nisem bral, sploh nimam živcev za take stvari! Ko sem bil mlad nogometaš na začetku kariere, sem prav iskal odzive ljudi, zdaj pa tega že dolgo ne počnem več. Upam samo, da bomo na kar najboljši način prišli iz tega sranja!

S filmskim ustvarjalcem Goranom sva si nekajkrat dnevno na balkonu izmenjala sprotne vtise. Ugotovila sva, da sva po tednu in pol, preživetih v sobi, oba že nekako sprijaznjena z usodo. Oba greva po tej vmesni hotelski postaji domov, a še vedno ne bova smela zapustiti domače občine. Goranu bo težko, ker živi v bloku, meni malce lažje, ker živim na vasi, kjer imamo vrt in gozd. Vseeno, bistvo bo ostalo enako – fizične družbe izven družine še nekaj časa ne bo, bo pa seveda dostopna preko raznih spletnih programov. Upam, da bomo zdaj kot družba končno ugotovili vse prednosti, ki nam jih prinašata v naše domove računalnik in internet.

Obžalujem, da v času prisilnega dopusta nisem niti enkrat prijel za pisalo. Iz tega obdobja imam tako zapisane le posamezne opombe v beležko. Sem pa bil kmalu po koncu dvotedenske karantene in po selitvi v naročje svoje družine kar pošteno presenečen, ko sem na izjemno popularnem portalu za videoposnetke YouTube našel povsem nov Goranov filmski izdelek. Celoten kratki filmček je posnel v enem kadru v hotelski sobi in to v črno-beli tehniki!

Še vedno velja prepoved zahajanja v druge občine. Še vedno se držimo lastne hiše kot klopi, le da se je moje področje gibanja razširilo na domač vrt, travnike, sadovnjak, njive in gozdove. Ljubo doma, kdor ga ima! Odslej bom veliko bolj cenil tisto, kar imam posajeno doma na vrtu. Še vedno pa nestrpnno pričakujem sklep vlade, po ka-

terem se bom lahko vrnil na nogometne zelenice, če ne drugega, vsaj trenirat ... V obdobju, ko so za eno leto predstavljene tako olimpijske igre kot Pesem Evrovizije, bom kot gledalec izjemno pogrešal aktualne športne prenose. Žena bo sicer tega podatka vesela, ker me bo lahko bolje izrabila za domača hišna popravila, a v sili hudič muhe žre, tako pravijo ...

Aleš ROPOŠA (Trdkova)

TEH NAŠIH PET VASI

»Javno življenje se z jutrišnjim dnevom ustavlja. Javnega prevoza ne bo več, prav tako se bo s torkom ustavil letalski promet. Ostanite doma in ostanite zdravi!«

Sporočilo vladnega govornika, veljavno za vso državo

Prav zares nikoli ne bi pričakoval, da bi se kdaj zgodilo, da bi vsa naša odgovorna in pametna družina na lepem ostala doma. Saj se mi bo kmalu zmešalo od Petjinih modrosti! Odkar študira terapije, nas poskuša komandirati, kot da je pravkar pojedla jogurt znanja. Najmlajši bratec Ambrož je pravzaprav od vseh še najbolj nastradal, saj je kaj kmalu zamenjal dan za noč in obratno. Ponoči igra računalnik, podnevi poležava. Za avtista je sprememba rutine nekaj najbolj pretresljivega, kar se mu lahko pripeti. Šole so po vsej državi z vladnim odlokom zaprte do nadaljnjega, slišim, da se ponekod že vzpostavlja učenje na daljavo. Tudi sam Simon Ponedeljek, predstavnik umetniškega razreda v naši družini v teh klavrnih časih, se po novem spopadam z nalogami, prihajajočimi po elektronski pošti ali v spletni učilnici.

V času slabih medijskih novic se je potrebno vsaj malček odklopiti in poskrbeti za dobro voljo. Nedolgo tega sem si kupil filmsko kamero za denar, ki sem si ga prišparal čez poletne počitnice z nabiranjem jagod v sosednji Avstriji, in z žepnino. Kakor naročeno, na svetovnem spletu sem te dni naletel na razpis za snemanje filma na temo izolacija. Čudovita ideja za preganjanje dolgčasa! Zanka se skriva le v tem, da v enem prizoru ne sme nastopati več kot en človek. Hudič se je začel, ko sem o tej ideji povedal najstarejši Petji!

»A si ti normalen? Mi da bi nastopali v tvojem kvazi art filmu? Raje se pišem Brdavs, kakor da me TAKO vidijo na filmu!« je zacvilila.

»Kaj pa ti manjka?« sem jo radovedno povprašal.

»Recimo frizura! Odkar moja frizerka ne dela, izgledam kot ptičje strašilo. Poleg tega, dragi moj bratec, kaj naj bi sploh počela pred kamero? A imaš pripravljen vsaj scenarij, ha?« me je hitro postavila na realna tla.

»Joj, kako sem lahko pozabil na tako važno stvar!« sem se prijel za glavo.

»No, mali, zdaj se pa spravi pisat ta tvoj scenarij, mene pa pusti v kopalnico,« je ravnodušno izjavila Petja.

Dobre volje si je odšla ščetkat zobe v kopalnico – mislim, da že šestič to dopoldne - in me pustila samega z mojimi neuresničljivimi idejami.

Moj oče Ciril, samostojni podjetnik z avtomehanično delavnico, je moral v času epidemije za nekaj časa zapreti svoj posel. A njegova žena in moja cenjena mama Jelka mu je hitro našla delo – zdaj je kar naenkrat imel ogromno časa za urejanje okolice in hišna popravila, ki bi se, če ne bi bilo te prisilne karantene, zamaknila v pozno jesen ali celo zimo!

V natečaju za film je pisalo, da je lahko tudi dokumentarec. Bi posnel očija in njegove spomine na služenje vojaškega roka v Bileći? Redno hodi na srečanja in izlete društva, saj tako ohranja

spomine in vezi s tedanjimi vojaki. Služenje obveznega vojaškega roka je nedvomno izkušnja, ki je moja generacija ne bo doživela. Ampak ne! Kljub temu da bi lahko v filmu prikazal mnoge očijeve fotografije iz tedanjega časa in zdajšnjih srečanj, bi film prerasel okvir natečaja. Dobra ideja za kdaj drugič, zdaj pa ...

Moja mama Jelka se je morala čez noč iz oskrbovalke preleviti v kuharico za šest ljudi. Petja je namreč iz študenta v Ljubljani prišla domov, kaj če biti sama v prestolnici, kjer ne vozijo avtobusi in ne obratujejo šoping centri! Doma smo poleg Petje po novem jedli še oče Ciril, Ambrož in moja malenkost. Mama Jelka je nemudoma mobilizirala svojo najstarejšo hčer Petjo za gospodinjsko pomočnico in sina Simona, mene namreč, za rezanje krompirja, peko palačink, paniranje zrezkov in ostalo drobno pomoč v kuhinji. Oče Ciril je imel namreč za kuhanje že od nekdaj dve levi roki, medtem ko je recimo v vlogi hišnika naravnost briljiral.

Petja je za mojo »prismuknjeno« idejo povedala še mami. »Simon, najprej poskrbi, da se boš pridno učil in spravil drugi letnik gimnazije do konca! Nočem te videti na beraški palici ... A si že rešil matematiko?« je takoj vzklopela. »Mami, ta natečaj je razpisan do začetka maja. Do takrat bo morda karantena že mimo ... Matematiko pa pridno vadim vsak dan, brez skrbi! Saj zdaj bomo enkrat pisali matko prek spletne učilnice ...« sem jo tolažil.

Menda ja ne bo zaradi trapaste matematike moja odlična ideja o snemanju družinskega filma padla v vodo!

Oče Ciril je poslušal poročila. Aktualne informacije s področja boja proti virusu, o karanteni, morebitnem sproščanju ukrepov itd. Poročila so bila del našega vsakdanjika. In seveda statistika, ki je v naše domove prinašala izključno slabo voljo in strah! Število okuženih po svetu in Sloveniji, število mrtvih se je povzpelo, Francija je zaprla letališča, v Združenih državah Amerike se okužba nezadržno

širi med prebivalstvo ... Ves svet je kar naenkrat obstal v tihoti, jaz pa sem se ukvarjal s tem, kako bi te vtise prenesel na filmsko kamero!

Filmska zgodba se mi je v glavi napisala kar sama od sebe, le kuli sem moral prijeti v roke in jo prenesti na papir. Pravzaprav je bila zgodba bolj podobna planom za snemanje, ampak ni važno! Najpomembnejše je, da se mi jo posreči prenesti v prakso.

Da bi ideja pridobila na teži, sem scenarij poslal svoji kolegici (in puncici) Aleksandri, s katero običajno predebatirava dogodke, ki so se nama pripetili čez dan. Ta moja Sandra je obenem tudi gimnazijska kolegica, tako da se lahko pred domačimi mirno izgovorim na pošiljanje zapiskov in ponavljanje snovi ...

Opažam, da so družabna omrežja v teh zadnjih tednih, odkar so uvedli karantena, dobesedno eksplodirala. Jasno, ko pa so vsi gori na netu! Ne bom lagal, če bom zapisal, da so filmi in televizijske serije v teh dneh, ko se ne smeš premakniti iz svoje občine, najbolj gledana roba na svetu!

»Menim, da boš filmu najbolj pomagal tako, da boš vključil še zunanje lokacije,« se je glasil Sandrin nasvet.

»Draga moja, to je odlična ideja!« sem skorajda skakal od veselja.

Vozniškega dovoljenja žal še nimam, zato sem bil prisiljen prositi našo vrlo študentko Petjo, se pravi dobra štiri leta starejšo sestro, da me s svojim renaultom popelje naokrog po občini.

»Samo pod pogojem, da sem v zaključni špici navedena kot šofer!« je naposled le pristala.

»Če boš želela, si lahko tudi igralka,« sem se ji dobrikal, a o tem ni želela niti slišati.

Kakor vsak filmski režiser-začetnik sem tudi sam pri poskusnem snemanju naletel na težave. Roko na srce, pri tem filmu sem moral biti ne samo scenarist in režiser, ampak veliko bolj tudi snemalec in montažer. Ne čudite se torej temu, da zunanji svet (eksterier), kjer so se ta hip dogajale usodno pomembne stvari za naše ljudi in ves svet,

zame ta trenutek ni predstavljal izziva. Morda se opazi, da pri pisanju uporabljam nekatere filmske izraze, a to počnem le z namenom, da bi poglobil svoje filmsko znanje, ki si ga pridobivam že od najzgodnejšega otroštva z gledanjem in preučevanjem najrazličnejših filmov, ne glede na žanr. Moji večeri nikoli ne minejo brez filma, zadnje čase pa sem se posvečal filmom slovitega švedskega režiserja Bergmana. Notranji prizori (interierji), ki so vključevali razna družinska opravila, so bili posneti. Pri tem sem imel nekaj zapletov z babico, ki še ni bila obveščena o mojih filmskih podvigih. Povedati babici Helgi, da v času epidemije ne sme obiskovati sosedov, je podvig, vreden vsaj nominacije za Nobelovo nagrado. V opravičilo babici Helgi je treba zapisati, da pozablja že povsem osnovne stvari ... Filmski kameri se je na široko ognila sestra Petja, pa tudi brat Ambrož, ki me je nemudoma poslal iz sobe, ker ni razumel, kaj neki rovarim s to »škaflo« po njegovi sobi.

V nedeljo popoldne je bila moja starejša sestra Petja pripravljena za avtomobilski sprehod po mejah naše občine. Naša vas, ki je pretežno gozdnata in posejana z njivami in travniki, premore pa med drugim tudi kapelo, gasilski dom s športnim centrom, avtomehanično delavnico, žago, gostilno in gradbeno trgovino, se je svetila v svoji jutranji lepoti. Snemal sem kar skozi okno, upal sem namreč, da bo morda prav zaradi tega moj film pustil dodatni umetniški vtis pri gledalcu.

Pot na tromejo v Trdkovi je bila v času epidemije zaprta, sva pa posnela Totov križ v Matjaševcih in zvonik v Doliču, seveda, se razume, iz avtomobila. Naravne znamenitosti naše občine kar same po sebi kličejo po dokumentarnem filmu, morda bo to moj naslednji filmski projekt! Pet vasi, pet različnih zgodb in en občinski grb. To so najlepši kraji na svetu!

»Upam, da si seznanjen s tem, da se v trgovino lahko odpraviš samo, če si daš čez obraz masko in se opremiš še z rokavicami,« me je spomnila Petja.

»Po novem lahko tudi brez rokavic, si pa moraš temeljito razkužiti roke,« sem pametoval naprej.

»Pohvalno, bratec moj, da vsaj nekaj veš o resničnem svetu! Veš, sedma umetnost ni vse, je samo eden od načinov upodabljanja sveta,« me je podučila Petja.

Na trenutke sem bil res ponosen na to, da imam tako pametno in izobraženo sestro!

Prava mora pa se je začela takrat, ko sem začel pregledovati in montirati videoposnetke. Na samem začetku se mi je prav vsaka stvar zdela preslabo posneta. Vedno znova so me mučili dvomi, češ le kaj bo ob mojem debiju porekla žirija. Če bom seveda film sploh uspel spraviti tako daleč, da ga bom lahko kam poslal ...

Vsaj za nekaj časa me je misli, obsedenih s filmom, popolnoma razorožila matematika. Moram povedati, da v tem času izjemno spoštujem svoje gimnazijske profesorje in profesorice, ki se nam trudijo s pomočjo napredne informacijske tehnologije približati vse potrebno znanje, ki ga bomo rabili v prihodnosti. In res ne vem, zakaj rabim matematiko, če pa bom šel po gimnaziji direktno na AGRFT! Ja, če se seveda uspem prebiti skozi sprejemce ...

Moja družina je skrbno upoštevala vladne nasvete glede epidemije, ravno tako ljudje teh naših petih vasi, zato kakega hujšega žarišča okužb na našem koncu ni bilo. Duh svetovne pandemije mi je očitno zlezal pod kožo, kajti budno sem prežal na vsakršne nove informacije v zvezi z virusom. Seveda se je vse to hočeš nočeš poznalo tudi na moji koncentraciji. Učenje na daljavo je vsekakor nekaj povsem drugega kot živi stik s profesorji in sošolci v predavalnicah. Doma se ti hitro lahko pripeti, da izgubiš stik s snovjo. To noro obdobje, ko sem moral delati za gimnazijo DOMA skoraj od jutra do večera, se mi bo za večno zapisalo v spomin.

Vedel sem, da kljub vsemu trudu v zvezi s filmčkom NEKAJ manjka! Dolgo sem tuhtal, kaj in na koncu prišel do sklepa, da

filmu manjka pristen stik z naravo. V mislih sem si že predstavljal, kako kamera snema človeka med sprehodom, v ozadju pa odmeva rock glasba. Medtem se je že nevarno bližal rok, ko bo treba zadevo dognati do konca in jo ODDATI!

Le kako se počutijo pravi filmarji tik pred premiero? Kako se je počutil znameniti slovenski režiser France Štiglic pred premiero prvega slovenskega celovečernega zvočnega filma Na svoji zemlji? Se pred premiero kdaj počutijo slabo? Na žalost nisem poznal nobenega pravega režiserja. Najnovejšim dogajanjem v zvezi s sedmo umetnostjo sem lahko sledil le preko medijev in knjig, ki sem jih, zahvaljujoč svojemu zanimanju za film, imel doma kar nekaj.

Sandra je za moj konjček povedala znancu Joštu, s katerim sva v naslednjih nekaj dneh na njegovo pobudo preko skypa in družabnih omrežij predebatirala ideje, scenarij in vse, kar spada k filmu. Jošt Trubar – Zicky je bil ljubiteljski montažer, sodeloval je pri snemanju nekaterih glasbenih videospotov in reklam, iz katerih si je nabral prepotrebne izkušnje, s katerimi mi je lahko zdaj svetoval iz prve roke.

Ni trajalo dolgo, da sem uspel film spraviti v končno obliko. Pri tem sem v zaključni špici skrbno navedel vse, ki so mi pri tem pomagali, tudi na družinske člane nisem pozabil.

Ko sem film poslal na natečaj, so se počasi pričeli rahljati prvi ukrepi v zvezi z zaježitvijo epidemije. Zdravstveno osebje po državi se te dni res na vso moč trudi, da bi pomagalo vsem, ki so morali zavoljo virusa v bolnišnico. Samo upam lahko, da smo vsi drugi, ki smo morali zavoljo epidemije te dni ostati za štirimi stenami, ostali živi in zdravi!

Vesel sem, da sem v teh čudnih in negotovih časih kljub gimnazijskim obveznostim uspel najti čas za tisto, kar me res zanima. A za dober film rabiš najprej dober scenarij! Že vidim, da me pred naslednjim filmskim projektom čaka ogromno dela ...

Biserka SIJARIČ (Lendava)

COVID-19

V preteklik te zapišem,
odslovim in se podpišem,
med spomine z negativo,
ki življenje ohromijo.

Ni povratka za storjeno,
za svobodo omejeno –
zdaj tišina kot klofuta
troši rane iz obupa.

Za ustvarjeno krivico –
majhen človek s prazno žlico,
sklonil glavo je pred tabo,
pahnil radost v pozabo.

Preveč je, preveč ...
In za las odveč,
ko upanju vzameš
začetni zalet!

Preveč je, preveč ...
In za las odveč,
ne vračaj se, prosim,
med nas nikoli več!

Breda SLAVINEC (Benedikt)

V OSAMI

Vsako jutro skozi okno gledam hišo na sosednjem bregu
misli mislijo
potrebujemo žensko roko za kruhek in arcnije
in moško za žlebe
daj roko na hrbet da se podpre križ
samo polknice za četrť trenutka zmotijo
preden se zakrije zenica v pomisleku
kaj pa če le ni tako prav
gib roke trzne čez teme
preden pride začetek nove zlobe
ali slaba vest
je hudič
presejati misli skozi sito
počinimo
da bo jutri bolje.

Ludvik ŠKAPER (Kupšinci)

GORJE

Zima starka se je poslovila,
sivina, mraz nas zapustila.
Dnevi daljši so postali,
sonce že pogreje vas.

Pomlad se je začela,
narava se prebuja,
cvetni popki so zabrsteli,
ptice se ženijo.

Človeku se je čas ustavil,
naenkrat vse drugače je.
Smo se konec zime veselili,
a pomlad prinesla je gorje.

Denar, hitenje in uživanje
je bil naš moto.
Za strpnost in poštenje
ni bilo volje, ne hotenja.

To, kar smo sejali,
se iz narave norčevali,
človeške vrednote zasmehovali,
nam boleče vse se vrača.

Upam, da se streznimo,
iz korone kaj potegnemo
in do zemlje in življenja
spoštljiv odnos vzpostavimo.

Ludvik ŠKAPER (Kupšinci)

ŠPELA

Juhuhu,
korona je tu.
Tako je zapela
sosedova Špela.

Pa sem opozoril
sosedo veselo,
da ta nadloga
lahko bo življenje vzela.

Nič mi ne more
ta kitajska korona.
Zjutraj si šnopsek popijem,
potem pa še obraz zakrijem.

Ljubega preblizu
več ne pustim,
če se že ljubiva,
se ne poljubljava.

Sem pa tudi vesela,
saj moj dragi
za ljubicami v vasi
več ne lazi.

Aleš TACER (Maribor)

CORONA I – CORONA 19

CORONA I.

Trušč nastal je, velik vrišč,
skozi okno sem pogledal;
šla CORONA je v špalirju,
komaj sem jo še zagledal ...
... skoraj bi jo bil povabil,
da bi na obisk prišla;
a potem sem se zavedel -
slaba je ideja ta.

Pesmica je ta na šalo
pravzaprav naštimana;
tudi heca smo potrebni,
saj smo skoraj vsi doma.
Bodimo pozitivni, bodimo zdravi!

HIŠNI PRIPOR (Corona II.)

V hišnem priporu prav nič mi ne manjka,
je skoraj tako, kot v državnem bi bil;
usta so polna, ni žeje nobene,
prav res se bojim, da se bom še zredil.
V skrinji zaloge so, TV prižgan,
kavč pa ječi mi pod težo;
včasih sem trezen, a včasih nažgan,
internet nudi mi zvezo.
Če je to kriza, potem naj kar bo,
ni mi težkó je prenašat';
kaj pa potem bo, ko mine vse to,
to pa me raje ne vprašat' ...

CORONA III. (ali GOZDNI NAGAJIVČEK)

Včeraj prav krasno je vreme bilo,
sem se na sprehod odpravil;
nikjer žive duše, prav paše mi to,
le sebe sem v mislih pozdravil.
Tákrat pa, glej ga, ti šmenta, hudir,
pot mi srnjak je prekrižal;
brez kakršnihkoli živalskih manir
vse bolj in bolj se je bližal.
»Beži, preklete, vsaj dva metra stran,
da me ne boš še okužil!
Pazim na sebe iz dneva v dan,
mar sem si to zdaj zaslužil?«
Gozdna živalca k družíci hiti,
fučka se njej za korono;
mnogo pa nas zdaj v osami živi,
vsak zase, v svoji personi.
OSTANI ZDRAV!

CORONA IV.

Figov list sem si nadel
in se v Adama oblekel,
da bi virus prelisičil,
da bi mimo mene (s)tekkel.
A ker zjutraj je bilo,
(jutra so še vedno hladna),
sem prehladil se močno,
pljuča so krehala vlažna.
Zdaj ,mam gripo, virus, SARS,
k dohtarju me avto vleče
brez vinjete – kolnem DARS,
ki me z avtoceste meče.

CORONA V. (še štirinajst dni do Corone 19)

Virus(inja) ta nesrečna,
(žensko mora bit' ime,
ker če b'la bi moj'ga spola,
bi pohlevna b'la, kajne?)
Tak' pa stalno nas obkroža,
vedno blizu se vrti;
sika v nas in nas ogroža,
moč znebiti se je ni.
Saj ne rečem, angel nisem,
kdaj pa kdaj kak krik spustim,
kdaj s pestjo koga ubrišem,
a se zopet umirim.
Spet je tole šala mala,
nič zameriti mi ni.
Ni seksizma, ni obtožbe,
v isti godlji zdaj smo vsi.
Ostanimo zdravi!

CORONA VI. (včasih v originalu, včasih v poslovenjeni obliki)

Kaj je boljšega na svetu
kot v osami tiho biti?
Marsikaj se da počasi,
v miru božjem postoriti.
Prah pobrisal sem v omarah,
rože okenske zalil,
ko prekladal sem vse živo,
liter šnopsa sem odkril.
To je čudežno zdravilo,
viruse odganja stran;
svet je rožnate spet barve,
zdaj sva dva, zdaj nisem sam.

A nikar me ne posnemaj!
V flaški je primešan strup;
raje zdrav na vrtu delaj,
tam v prihodnost vodi up.
V skrbi za vse nas: pomahaj vnučkom na daljavo, če to fizično ni
mogoče, pa uporabi družbeno omrežje.
OSTANI ZDRAV in ZDRAVI naj ostanejo tudi vsi tvoji dragi!

CORONA VII.

Ni zlató vse, kar se sveti,
še korona se blešči;
a pogledajte, kaj nam zganja,
kak' se vsakdo je boji.
Konec je odhodov v službo,
čez Trojane več ne gre;
in pozabi hrupno družbo,
sam le s sabo druží se.
Le držimo se predpisov,
ki jih stroka nam deli;
saj si ne želimo brisov,
zdrav bom jaz in zdrav boš ti!
Ostanimo zdravi!

CORONA VIII. (ali: ko je vojna, je vojna za vse)

Daljnogled sem si omislil,
na balkonu zdaj prežim;
čisto k sebi te približam,
s tabo kaj spregovorim.
Po vremenu te povprašam,
lahko ti pohvalo dam;
lahko te celo ozmerjam,
lep občutek, nisem sam.

Aj, da to nadlegovanje
bi morda lahkó bilo?
Eh, ne flancaj. Vojno stanje!
Zdaj razmere takšne so!
OSTANIMO ZDRAVI!

CORONA IX.

Kakšni so to čudni časi!
V njih se več ne prepoznam;
vse poteka mirno, gladko,
kot da sem na svetu sam.
Pozaprlji so sodišča,
narod pa je nehal krast;
ni sledu več o ubojih,
menjala se je oblast.
Le kak tepež dá Mercator,
in govorec govori;
tiho pa je vse odzunaj,
še smetišče ne gori ...
Mir je v duši, mir na svetu,
med milijardami ljudi;
če tako bo to ostalo,
še migranti bodo šli ...
OSTANIMO ZDRAVI!

KORONA X.

Mraz že tretji dan pritiska,
še decembra b'lo je bolje;
je pomlad ... a čudno vreme ...
in ljudje s(m)o slabe volje.

Zunaj se vrtinči sneg,
veter upogiba veje;
kmet bi moral zdaj na polje,
tisti vsaj, ki kaj še seje.
Čas trenutni nas združuje!
V novo rast bo vse pognalo.
Skupaj vsi smo na bojišču,
nič ne bo nas pokopalo!
VARUJMO SE OKUŽBE!

CORONA XI. (ali ODA MEDICINI)

Drage medicinske sestre,
spoštovani tudi brati,
vsi zdravniki ... Tole rečem,
zdaj, ko nam je zló pred vrati:
Občudujem vaše delo!
Nesebično vsem delite
svoje znanje in izkušnje,
se s sovražnikom borite.
Danes tvegate življenja,
da bi bolni ozdraveli.
Poleg vsega potrpljenja ...
radi bi tud' vi živeli.
Vi, in vaši vsi domači,
saj družino vsakdo ima;
vendar tvegate okužbo,
se zavedamo tegá.
Naj ta pesmica v spodbudo
vliva moč vam, energijo;
céniti vas bomo znali,
ko bo konec s to noríjo ...
OSTANITE ZDRAVI!

CORONA XII

Včeraj bil je dan turoben,
še nebo se je zaprlo;
kot da bi se žalostilo
se z zaveso je zastrlo.
A počasi spet toplota
bo leden pregnala mraz;
se nebo bo razjasnilo,
se razjasnil bo obraz.
Še sadove bomo želi,
trud naš ta ne bo zaman.
Spet se bomo rokovali
se objemali vsak dan.
OSTANIMO DOMA, OSPANIMO ZDRAVI

COVID-XIII (spet malo pozitivnega pogleda)

Zadnje čase zgodaj vstajam
In si čajček naredim;
vanj zelišča razna vsujem,
z njim se čisto umirim.
Danes sem se malo zmotil,
sem tekočo stvar dolil;
hitro me je tolk' pogrelo,
da močno sem se spotil.
Pa kaj, svet postal je lepši!
Pred oblak je sonce šlo;
vse pozabil sem težave,
hm, kako le jutri bo?
OSTANIMO DOMA, OSPANIMO ZDRAVI

COVID-XIV (od XIX) (ali: KREPITEV IMUNOSTI TELESA)

Srečal sem jo, to korono,
v sanje moje je prišla;
rekla mi je, da ‚pro bono‘
‚lupčka‘ mi na usta dá.
Koj zavrnil sem ponudbo,
sem košarico ji dal;
masko sem še bolj zategnil,
da bom varen, da bom zdrav.
Kaj, pokveka, se ponujaš?
Beži proč, ne maram te!
Jutri regrant si nabere,
In dve jajčki skuham še.
DELUJ PREVENTIVNO, OSTANI ZDRAV!

CORONA XV. (ali MOJE PASJE TEŽAVE)

Zdaj pa res živim v osami!
Pride le sosedov pes.
Pa še ta me ne povoha,
to ne more biti res!
Na dva metra se mi ogne,
z repom samo pomahlja;
vsaj tako mi dá na znanje,
da me malo še pozna.
Čakaj, čakaj, ti mrcina,
enkrat ti morda bo žal;
ko nevarnost tale mine,
JAZ ne bom te več poznal! 😊
OSTANIMO DOMA, OSTANIMO ZDRAVI!

CORONA XVI. ali V NOVE ZMAGE

Danes pa se le poslavlja
sušec, ki nam je grozil,
vinca kislega nalil.
A april se že pripravlja.
Kaj prinaša, kaj pripravlja?
Vse odvisno je od nas!
Bo minil ta čudni čas?
Vse še bo, če bo le zdravja!
Treba bo pač potrpeti,
malo stisniti zobé,
(vsi vemó, kako to gre),
pa bo lušno spet živeti.

V JAVNIH ZAPRTIH PROSTORIH
NOSIM ROKAVICE IN MASKO, GIBAM
SE V SVOJEM OKOLJU! ŠČITIM SEBE
IN DRUGE!

CORONA XVII. ali STREZNITEV

Ko je svet, še poln te zlobe,
se obračati začel,
konec b'lo je neke dobe –
se na novo bo vrtel.
V svitu jutra bomo vstali,
slaba volja šla bo (v)stran;
se ne bomo več pehali
za zaslužkom noč in dan. (?)
Ta streznitev je potrebna!
To zavedanje v nas,
da zadostni nismo sami,
da nam URA meri ČAS.
BODIMO STRPNI! VSAK ZAČETEK IMA
SVOJ KONEC!

CORONA XVIII. ali PREDZADNJA KORONA

Maske, ki smo jih nadeli,
naše skrivajo grimase,
ki jih kazat' nismo smeli.
V druge vodijo nas čase.
Zdaj oči le govorijo!
Duša se v njih zrcali;
nje skrivnosti zamolčijo ...
kdaj pa kaj se le razgali.
Ko nekoč jih bomo sneli,
ko zacelijo se praske,
eni bodo še imeli
večne njih obrazne maske.

VEDNO IN POVSOD V SKRBI ZA SOLJUDI!

CORONA XIX. ali IZPOLNJENA OBLJUBA

Jaz obljubo sem izpolnil!
Jih devetnajst šlo je mimo.
Naj ta virus ne raztegne
čez poletje se, tja v zimo.
Kaj le čas nam bo prinesel
še v naslednjih dolgih dneh?
Treba se bo potruditi,
da izperemo ta greh,
kar naravi smo storili.
Vrste družno zdaj sklenimo,
dana nam je možnost nova,
da poprav'ca naredimo.
S to devetnajsto (Covid-19) zaključujem cikel o tej
temi, ki nam že vsem preseda.

PAZIMO NASE, SAJ S TEM PAZIMO NA DRUGE!

Ivanka TOMPA (Odranci)

PRED KORONO V OSAMO

15. MAREC

Smo za vrati znašli se, varni pred stiki z drugimi ljudmi.
Trobentice, vijolice – pomlad prihaja – mrmrajo si.
Cvetove odpirajo marelice, breskve pa slive in češnje že.
Pojavijo bolj strogi se ukrepi, saj epidemija nam grozi
in straši vse ljudi.

Takoj, ko prva pa druga žrtev iz naših vrst se poslovi,
se ve, da najbolj smo na udaru mi.

Narcise in tulipani pa ponosno gledajo v nebo,
dokler veter ne upogne jim glavo.

Že tretji je vzel od nas slovo, zato naprej zdaj vse zaprto bo.
Le trgovine z živežem obiščemo lahko, v omejenem času,
z masko na obrazu
skozi vrata vstopamo, ko si roke razkužimo.

25. MAREC

Vreme zdaj še ti si mimo mere šlo.

Mame, ki življenje novo ste si večkrat za darilo dale,
zdaj dobile sneg ste za zabavo.

Rožice se mu niso vdale; vetrnice, marjetice,
mačice in forzicije so pomladi v bran stopile.

Mi pa zvesti smo vestem, ker okužbe nove,
nove smrti nas res žaloste.

Ostanite doma! Ostanite zdravi! je pozdrav postal.

Naš narod leden brez topline brez objemov je postal.

A rožice se snegu niso vdale, v objemu sončnih žarkov
so res kmalu oživele.

Mi pa še vedno za zidovi slalomiramo.

Saj ni slabo; družina res smo zdaj ta prava.

A rože, drevje, trta - brez ozira ne menjajo obzira.

Bo kdaj, če bo, to mimo šlo?

Odkar človeški rod živi, je dosti pandemij že mimo šlo.

Pa tudi ta korona potuhnila se bo,

saj ves svet se trudi za to.

Ivanka TOMPA (Odranci)

ENI SE NE PREDAJO

Odkar obstaja človeški rod, ga je vedno v določenih intervalih udarila kakšna nadloga. Včasih blaga in drugič močna, a nevarna je bila vedno. Daleč nazaj so naši predniki rekli, da je udaril bič Božji. In zdelo se je, da so skoraj sprejeli to Božjo kazen, ker pač njihovo življenje ni bilo vedno tako, kot bi moralo biti. Vedenje ljudi pa se kljub vsem kaznim, ki so vzele tisto najdražje, kar imamo - človeška življenja, in to navadno nič krivih posameznikov - ni nič spremenilo. Moralno, mislim in poudarjam še enkrat - moralno!

Na »črno« sta se srečala Korona in Virus na kavi v zakotni gostilni, kjer ju ni nihče preganjal ali celo obsojal zaradi neodgovornega obnašanja v tem kužnem času. Bila sta brez mask, a na varni razdalji, pa ne zaradi nevarnosti okužbe, ampak zaradi drugih tegobic med njima, ki ju še vedno razdružujejo. Skupaj bi bila močnejša, a bi morala tu in tam drug drugega upoštevati, iskati in vleči skupno nit, ki bi ju potem pripeljala do ljubezni in torej ne bi bilo časa za maščevanje ali misli o tem, zakaj bi se drugi imeli lepo, če njima ne gre.

KORONA: Imaš čas za kavo, da malo poklepetava? Veš, da sem zelo razočarana, človeštvo mi ni všeč, njegovo obnašanje – generalno gledano.

VIRUS: Zakaj?

KORONA: Zakaj? Imaš čas, da ti na dolgo in široko odgovorim, saj veš, da sem ženska in veš, kako dolgo že nisem govorila? Odkar si me zapustil, ker ti takrat nisem odgovorila, če sem pripravljena življenje deliti s tabo. Takrat sem hotela samo malo razmisliti - a te že ni bilo več. Od takrat več ne razmišljam, ampak ko imam kakšno zamisel, jo brž udejanjim.

VIRUS: Pa si res dobro premislila, preden si sprožila in nagnala človeštvu strah v kosti? Te res skrbi za ljudi ali pa si postala hudobna do ljudi na Zemlji?

KORONA: Kaj ti hodiš slep in gluha po svetu? Je kje mir? Celo v svetih deželah je nemir že čez 2000 let. Afrika je sama revščina in notranji spopadi, nič drugače ni v Aziji, terorizem je dobil skrajne oblike, nasilje v družinah ...

VIRUS: Kako pa naprej? Veš, da sem pregledal zgodovino človeštva. S tabo sem! Tudi v Evropi obstaja še v 21. stoletju moderno suženjstvo, ki je še hujše kot tisto pred toliko in toliko leti. Nepregledne plantaže, pokrite s plastiko, polne pod umetnimi pogoji vzgojene zelenjave in južnega sadja; še poškropljenega z močnimi strupenimi sredstvi – privabljajo kupce, ki ne vidijo nevidnih delavcev, ki delajo v nemogočih pogojih za mizerno plačilo in živijo v »brlogih«, pokritih z odpadno, preperelo plastiko. Sramotno! Kupci kupujejo na oko lepo zelenjavo in sadje, lastniki pa bogatijo.

KORONA: Zemljo bodo uničili, tajkuni nimajo nikoli zadosti, odnosi med ljudmi pa so na najnižji stopnji! Tega ne morem več dopustiti.

VIRUS: In kaj boš še naredila?

KORONA: Že vem. Vse bom še bolj »prizemljila«, da se umirijo. Vsi

bodo v nevarnosti. Rešili se bodo tisti, ki bodo spoštovali pravila. Najosnovnejše pravilo, da obstaneš, je karantena. Okužba bo enaka za vse, ki ne bodo upoštevali pravil.

VIRUS: Ker rad analiziram, predvidevam, da bo na koncu vsega tega tudi kaj poučnega:

- avti bodo v garaži – zrak bo čistejši,
- družine se bodo učile sobivati, se učiti z otroki in jih tudi bolj spoznavati,
- na žalost se bodo morda nekatere družine tudi razšle, ker so partnerji šele zdaj spoznali, da nimajo pravega partnerja ali partnerice; s tem bodo poskrbeli, da odvetnikom ne bo slabše v tem času,
- reke so postale čistejše,
- dobro je, da je za odvoz smeti poskrbljeno, kajti zdaj se doma na veliko pospravlja in komunala je prav zdaj zelo pomembna.

Mogoče je še kaj, a bo še čas za analizo. Kaj praviš na to?

KORONA: Meni pa se je utrnilo, da imajo ljudje toliko lepega, a hodijo po svetu, kot da so slepi in brezčutni. Kaj po svetu, pred domačim pragom imajo toliko lepega, za kar so lahko hvaležni, a ne vidijo, ker ne vedo gledati s srcem:

- ko se zbudijo, jim je kot prvo podarjeno življenje,
- njihovi najbližji so z njimi in si lahko voščijo dobro jutro,
- niso lačni – na mizi jih čaka zajtrk,
- zjutraj jih pobožajo prvi sončni žarki,
- imajo streho nad glavo, da imajo kje prespati in da niso mokri, ko dežuje,
- imajo vrt, ki jim nudi ogromno, če se potrudijo,
- hvaležni bi morali biti za prijatelje,
- hvaležni za svoje talente in sposobnosti,
- za glasbo, ki jo slišijo, in ptičje petje,
- za nekaj, čemur se lahko nasmejijo,

- tudi za napake, ki so jih naučile, da jih več ne ponavljajo,
- za kakšen spodrseljaj, ki je preprečil večjega,
- za moč in voljo, da so se obvarovali okužbe,
- hvaležni, da so pravočasno dobili maske itd.

VIRUS: Ker vidim, da prihaja gospodična Gripa, te vprašam Korona, ali bi bila moja družica? Časa si imela veliko, da si lahko premislila. Če grem zdaj, se več ne vrnem.

KORONA: Ja, ja, ja!

GRIPA: Prijateljica, zdaj mi pa povej, kako ti je uspelo ustaviti ves svet. Meni to nikoli ne uspe.

KORONA: Biznis, biznis! Ah, šalim se. Razočarana sem, ker so spet našli luknjo za goljufanje z davkopláčevalskim denarjem in to, ne boš verjela, z maskami. Zdaj pa naj še kdo drugi poskusi, mogoče njemu uspe. Midva z Virusom bova uživala! Srečno! Ostanite doma, dokler ne odideva in ostanite zdravi, ki ste ostali!

DOKTOR, IMAM VIRUS

A vi, navadni državljani, sploh veste, kakšen je virus? »Navadni« je malo zbadljivka, bolj občutljivi in jokavi porečete, da je žaljivka brez primere. Soglasno izjavljate, da je virus odurna, okrogla spaka, ki je s prostim očesom ni moč opaziti, še aparati najvišjega ranga komaj zaznajo njegovo prisotnost in mu hipotetično določijo formo in barvo. Da, barvo! Tak subtilno modro-sivo-zeleni odtenek, ki se sklada z vsakim okoljem in s kreaturami vseh starosti. In lep okrogel je, torej ni podhranjen. Seveda, saj hrane ima dovolj, pa še izbirčen ni. In za nameček ima nakaza še tiste tipalke, ki bi mu jih lahko zavidala vsa tekstilna industrija. Z njim se »pripopa« na nesrečnika, na svoj meni in uživa svoje virusno življenje. Drugače pa teh virusov nič ne briga, so zelo neodgovorni, neusmiljeni, prav nesramni. In zelo egocentrični. Že pol leta se vse vrti okrog njih. Ali pa se sploh ne vrti. Ker baletke, plesalke, športniki, kar spomnimo se metalcev kladiva, diska, telovadcev na drogu in konju, se uradno ne smejo vrteti – bolj razumljivo: vrtijo se lahko samo doma. Ostajajo doma – kot pridni državljani. Kar se psihologov tiče, ti ugotavljajo, da so packe virusi zelo slinavi (takih se moramo bati), ker se prenašajo s slino, pa z znojem in z vsem, kar je sluzasto. No, tega je ogromno. A ste opazili, da so množice prominentnih predstavnikov družbe začele govoriti sluzasto, omamno sladko, kar privablja poslušalce – kot muhe na d.... Ne bojte se! Oni z virusom nimajo nič – ker so pod skrbno zdravniško kontrolo. Tista naprava, ki jo položijo na betico, je priča. Pokaže, da je vse O.K. Popolnoma negativni so. No, pa še ena stvar je: mi, ki ostajamo doma, ker nimamo kam iti in ostajamo doma, da bomo potem čim prej kam šli, opazujemo na TV zaščitne maske. Ubogi virusi jih ne morejo, ker menda ne vidijo – so pač barvno slepi. Mi

jih torej radi opazujemo, ker so maske čedalje lepše. Tako lepe so na obrazih srednjedobnih žena in uspešnih slovenskih moških! Človek bi jih gledal in gledal. Kakšne barve, kakšni modeli! Cela barvna paleta in domiselni vzorci tkanin. Sem že slišal, da bodo po končani zgodbi v muzeju in jih bo moč tam občudovati. Upam da nerabljene – a s podpisom – ali vsaj oprane. Skupina slovenskih in svetovnih smrtnikov, ki dosti govorijo - vmes se tudi jezijo – ima pa zelo nedomiselnih maske svetlo modre barve in si jih ves čas popravlja, kar pa ni lepo, bi rekel slovenski pisatelj Lačni P. Franz.

O maskah, o njihovih uporabnikih in predvsem uporabnicah smo torej za uvod povedali dovolj.

Če imaš virus, si torej bolan in če si bolan, moraš v bolnico. Tako se razloži triletnemu otroku in ta razume vse in sploh nima pripomb. No, starejšim se še razloži, da pa je, ker so pozitivni, treba iti še v karanteno ali v izolacijo ali – oh, koliko zanimivih izrazov je prinesel na plano ta razburljiv dogodek. In ne smejo imeti stika z drugimi ljudmi, predvsem pa ne s tujimi. Jokajočega in željnega nežnosti menda lahko vzame v naročje le mamica. A masko mora imeti in roke morajo biti oprane z milom. Jaz že dolgo nisem imel nikogar v naročju in tudi mene ni nihče vzel v naročje. Ker sem hudičevo star – prestar. Potencialni prejemnik virusa, ranljiva oseba, bi se sedaj reklo. Pa roke si ne prestando umivam – ker pa sem zelo šlampast, si jih tudi stalno umažem.

Bolnico ali bolnišnico smo torej že omenili. Tam je bolniško ali zdravstveno osebje, tam so bolniške postelje, dolgi hodniki in dvigala in čakalnice in – če nisi poseben talent za orientacijo, se lahko kar izgubiš ali pa čakaš na napačnem mestu. Moja zgodba se pričinja pred virusom.

V naši domači bolnišnici na levi strani Mure, sredi rodovitnega polja, sem že nekajkrat bil. Predvsem v času obiskov, s polivinilasto vrečko v roki in nedomiselnim izborom sadja in sokov za dragega

mi bolnika. Le-ti so imeli vse papirje urejene, napotnice vložene, diagnoze postavljene in določenega glavnega zdravnika. Medicinskih zdravniških sestra je bilo kar mnogo. Obojestranska prijaznost. Sestre pa so obiskovalce prekašale zaradi svojih ličnih uniform lepih krojev in barv, od katerih je vsaka nekaj pomenila: za kakšno sestro ali sobo v bolnišnici namreč gre. Še sreča, da smo mi, navadni smrtniki, hitro prepoznali zdravnike in predvsem zdravnice. Hoja, stas in glas so bili razpoznavni znak, no in pa snežno bela dvodelna uniforma, tistih aparatov po njihovih žepih pa jaz, tehnični antitalent, nisem vseh prepoznal.

Med ljubimi mi bolniki so bili moja mama, njena sestra in njen brat. Umrli so mirno, naše življenje pa je mirno teklo dalje, dokler se v mojem telesu ni naselila bolezen in z njo bolečina, ki je postajala neznosna. Nisem si je znal pojasniti, zato sem šel k svojemu osebne-
mu zdravniku. Ta pa me je vsakič poslal na EKG. »Doktor, jaz nimam težav s srcem, čeprav aparature zarisujejo čudne krivulje – pa tako se dogaja že 50 let. Mene boli hrbtenica.«

»Marjan, pa vi nič ne ubogate, vztrajno 'terate' svoje!«

»Doktor, menda magnetna resonanca natančno pokaže okvaro.«

Vmes sem šel k ortopedu v bolnišnico v Rakičan. Tako nemarnega in poniževalnega pregleda najbrž v tej bolnišnici (upam, da je tako) ni še nihče doživel. Zgodba je resnična, čas za podrobnosti pa ni primeren. Zaskrbljen sem šel domov in s tabletami zdržal še kakšen mesec. Naslednjic so me spravili k zdravniku, a sam nisem mogel več hoditi. Napotnica za magnetno resonanco. Čakalna doba!? Hvala lepa, prepozno bo. Plemenita medicinska sestra je posredovala in sin me je peljal v Maribor. Kako dobri, prizadevni in sposobni ljudje so mi prišli na pot!

Od takih sprejmeš tudi slabe novice. In novice so bile slabe. Tu se je pričela moja kalvarija. Poti domov ni bilo več. Prva postaja križeva pota. Bolnišnica v Murski Soboti. Namesto podivjane množice,

ki se veseli tvojega križanja – tvoje pogube na Golgoti – me sprejme skupina prijaznih zdravnikov z vzpodbudnimi besedami, pa zbor kot kruh dobrih medicinskih sester, naših slovenskih medicinskih sester, ki jim ni para na svetu. Nevrokirurška bolnišnica Maribor. Ker imam popolnoma uničena tri hrbtne vretenca, ki pritiskajo na hrbtenjačo, in je osrednji hrbtni živec deformiran, da mi je uničeno telesno ravnotežje, ker se je ob hrbtenici naredila rakasta tvorba, ker je ... pa saj nisem zdravnik!

A sem v neki kletni ordinaciji v Mariboru od priletne zdravnice izvedel, da je z mojo krvjo nekaj hudo narobe – o tej bolezni še nikoli nisem slišal niti besede. Vedel sem le: nič več ne bo tako, kot je bilo. Adijo moje sanje. Adijo moji hitri konji. Adijo vihanje njihovih griv, rezgetanje in oglašanje drugih živali, razbohoteni cvetovi vrta in travnikov, adijo šumenje hrastov in gabrov, adijo jutranji zbor majhnih jagenjčkov. Ne, nič več ne bo tako, kot je bilo.

Pozdravljeno, mariborsko bolniško osebje! Hvala za tisoč spodbudnih besed in ker sem se hranil z dekliško lepoto neke deklice, sestre – pretty face – sem ji ob slovesu rekel, naj bo vedno lepa in srečna v svojem poslanstvu. Nikoli več je ne bom videl. Spomin je dovolj.

Ljubljana – moj rojstni kraj – peljejo me k tebi. Da mi očistijo, kar je ostalo škodljivega na hrbtenici, je rekel največji zdravnik v Mariboru. Gre tudi za njegove centimetre, je moja hudomušna pripomba.

Hodniki, hodniki, dvigala, postelje, aparature – na prvi pogled nepregledna množica opreme. Ne – lepo se je zmotiti. Bilo je vse, kot mora biti. Prijazne mlade ekipe. Sevanje na označenih mestih na telesu, vmes pa okusno izbrana glasba. No, pa da me ne bi zaneslo v kak sentiment. Povsod je lepo, doma pa ni najlepše – pa to je spet neka druga zgodba. Še eno naporno, mukotrpno leto zdravljenja. Pa moja otroka, ki mi stojita ob strani, čeprav ju skrb zame včasih utruja. Razumem ju. A ne morem kar umreti! Rad bi še živel. Ker še nisem postavil vsega, kar sem postaviti želel. Ker bi rad, da

bi bil še komu koristen. Da mi še zaigra nežna melodija v srcu, da bo morebiti kako krhko, osamljeno bitje prisluhnilo moji besedi ali pesmi. Na smeh pa nisem pomislil; ta je onemel že davno. In če bi ga bilo slišati, bi bil grenak in nepotreben.

Poslan sem bil domov in se poskušal prebijati skozi vsakdan. Včasih sem bil prezahteven in sem terjal od ljudi preveč. Tak pač sem in to je moj greh. Ob vseh tegobah sem se v največji vročini spravil k delu. Posledice so izbruhnile na dan naslednje jutro. Sončarica, vnetje, opekline, popoln kolaps. Še ena huda preizkušnja na mojem zajetnem seznamu. No, tega mi ne bi bilo treba. A tudi mene ne bi bilo treba v bolnišnici. Ker sem bil siten, ker sem imel hude bolečine in ker je možko osebe ravnalo z mano kot z neprištevnim. Ne, nisem nor, bil sem nepreviden, zdaj trpim hude bolečine – priznam svoje napake, ampak nisem nor. Ne bom vam pobegnil, ne bom skočil skozi okno, ne bom padel in se razbil kot keramični krožnik. Ne dajajte mi ograd na posteljo in cele vodne inštalacije – za boga milega! Saj nisem dveletni otrok. Prekleta vaša principialnost.

In potem je prišla ona. Bitje v modri uniformi in z belo kronico na glavi. Z glasom, ki je pomirjal, s pogledom, ki je obetal sožitje, s kretanjami, ki so zaslužile občudovanje. Pod to belo kapico, ki je pokrivala temnolaso sestro, je bilo vse, kar je treba imeti. Rad bi omenil lepoto in avtoriteto, pa si ne upam. Ker bi bilo očitno, da nisem ravnodušen do malo boljše kikle. Sram me bodi, kaj pa govorim?

Mehurji in opekline so izginili, bolečina je ostala. Avtoriteta sestre je naredila svoje. Sam sem smel na potrebo, nobenih inštalacij in končno lahko za mojo varnost kdo hodi ob meni. Temu se ne zoperstavljam.

Ampak tista bela krona! Naslednji dan je ni bilo. Mene so premestili na drugi oddelek. Bil sem kar v redu, samo moj pogosti zakaj zdravniku ni bil všeč. Kaj bi? Pogrešal sem jo. Imena nisem vedel in kako naj bi vprašal po njej? Le kaj bi si mislili? Ko bi našel kakšnega

zanesljivega zaveznika!! Ah, saj ne bi šlo. Poslali so me na nek poseg v Maribor, potem pa domov. Kaj bi sicer tu z mano? Neka zdravnica mi je dala zelo žalostne upe: joj, gospod, ta bolečina bo ostala še dolgo, dolgo. To je bilo torej spoznanje na tem oddelku in poslovilne besede. A bela, snežno bela kronica, krona, ki je bila le pokrivalce, a jaz sem jo videl kot krono na glavi mlade kraljice Elizabete ... Oh, ne bom je videl več.

Nestrpno sem čakal na prvi obisk v bolnišnici. Sreča, bodi usmiljena! Ker sem bil zadovoljen z vsem, kar sem opravil, sem si privoščil irish coffee, moj najljubši topli napitek. Nemirno sem srkal sladko dobroto, slučajno pogledal na desno in jo zagledal: prihajajočo iz kantine s sendvičem v roki in prvim grizljajem v ustih in objel me je val sreče. Opazila me je, prepoznala me je – to se mi je zdelo imenitno. Ta mili, nežni glasek. Ne smem zamuditi niti trenutka. Moje besede in kretnje so uspele. Sedla je k meni, s tekom malicala in se pogovarjala z mano. Ti, siva glava na vratu starega bolnika, hitro misli in ukrepaj! V nekaj minutah sem izvedel o njej vse, kar sem potreboval.

Pa sem v resnici potreboval tako malo. Ker sem se zavedel svojega položaja in vedel, da dam lahko le malo, čisto malo, skoraj nič. Pustil sem jo govoriti. Da, to piše v knjigah in nedvomno drži. Ko so jo pričele zanimati stvari o meni, je bil nepopisno lep občutek. A z grenkim priokusom moje nemoči. Le kdaj si bom uspel vbiti v glavo skromnost, da bom zadovoljen z majhnim, s ponujenim. To majhno je bila njena telefonska številka in nekaj manj lepih zvijač, ki se jih rahlo sramujem. A naslednji teden je bil eden najlepših v mojem življenju. Čeprav sva vedela, da je ni stvari, ki bi mi jo lahko nudila in da imam tisoč želja, ki jih izpolniti ne more, ker jih ne sme, ne upa, jih niti noče ... Tako iskrena, tako poštena.

Takrat je bila krona, njena kronica, na glavi. Tisto najlepše in njen nežni glas. O koroni še ni bilo slišati. Nekega dne je ta glasek

poklical po telefonu. Bil je žalosten. »Zakaj si žalostna? Čutim žalost v tvojih besedah.« Jaz sem si dovolil tikati jo. Ona je sicer poskušala isto, a ji je šlo težko od ust. »Ostala bom v bolnišnici. Imam težave.« O bog, bodi sočuten in nežen, kot se le da.

»Slutim, kaj bi lahko bilo. No, bodi pogumna in zaupaj ljudem, kakor smo vsi zaupali tebi.«

Bila je to potem kratka a pristrčna tema za pogovor. Njen strah je izginjal. Nekaj dni je bila na opazovanju. V tem času me je zvečer poklicala – bila je željna pogovora, tolažbe, nekoga, ki je vaje izgubljal. Napisal sem pesmico. Zvečer sem ji jo prebral:

Dve sivi ptici
plavata po sivi gladini.
Obzorje je sivo
in sivo je nebo.
Neslišna je pesem
pod njunimi plavutmi,
zamolkla je melodija,
ki iz kljunčkov prihaja.
Ona plava kak meter pred njim,
potopi kljun v vodo,
razmahne s perutmi,
vzvalovi vodo
in mu napravi malo veselja.
On plava za njo
in je srečen zaradi mladostne družice.
Vse je sivo, a je srečno.
Sivi so valovi, sivo je perje,
sivo je srce,
sive so nežne misli:
»Ljubim te na svoj ptičji način,

Ljubim te, da ti je v mrazu toplo,
Ljubim te, da ti je v mraku svetlo.«
A rdeče srce bije v njem,
bije v njem močno in gorko.
Daj, da naslonim k tebi glavo,
da ohladim si srce, ki peče.
Tako peče, da morebiti počī.
Priplavaj k meni,
moj ljubi, nasloni se name,
naj hladna voda hladi najino
nevidno ljubezen,
naj hladi tvoje vroče srce.

»Ful je lepa,« je bil njen tihi odziv.

Domišljal sem si, da se ji je orosilo oko.

»Ti napišem in drugič povem še kakšno? Če hočeš!«

»Seveda hočem. Sedaj pa zaspī.«

Bil je to trenutek drobne sreče, ki je stopila v moje življenje. Kdaj pa kdaj je po tem še stopila ta sreča bliže k meni. Prinesla mi je lepe trenutke, a tudi spoznanje: ne morem, ne smem je nikomur vzeti, saj ji tudi ničesar razen lepih besed in ljubečega pogleda ne morem dati.

»Veš, ako bi kdo kaj vedel ali slutil, da te ne jemljem, da le sprejemam drobno srečo, ki jo lahko razdajaš. Naj je bo v tebi čim več, da jo boš lahko brez slabe vesti razdajala vsem, ki je bodo željni.«

Moj klic po telefonu je bil navadno tak:

»Si zdrava? Si v redu?«

»Dobro sem. Delati začnem.«

Potem je prišel koronavirus oziroma pravilno slovensko virus Corona. A to je že druga zgodba, drug izziv.

Hodila je v koloni stotih medicinskih sester, ki so na obrazih nosile

maske. Njena kronica, speta v lase, se je iznenada izgubila, skrila je svoja čustva, svojo ustvarjalnost žene in dekleta in se posvetila drugim.

Nekoč sem jo zagledal na hodniku. Še več sester je bilo v bližini. Hotel sem se ji približati. Oči so se ji majčkeno zasvetile. Dvignila je roko in dokaj resno dejala: »Meter in pol, raje dva!«

Pa kdo bi ji zameril. Ponosen sem nanjo. Žrtvuje in razdaja se množici ljudi. O ničemer ne odloča. Le dela lahko in – tolaži. Odločajo in govoričijo drugi. Teh je preveč. Corona virus, velika nadloga si, a nisi ne hudič ne bog. A jaz sem ljubosumen nate. Ker si mi vzel mirno ptico moje žalostne starosti.

Jezen sem nate, ker si vzel lepoto in čas belim in svetlim uniformam naših bolnišnic.

Nekega dne bom stopil pred okence v čakalnici bolnišnice in smrtno hladno dejal: »Doktor, imam virus, tudi virus.«

Valerija VRENKO (Lendava)

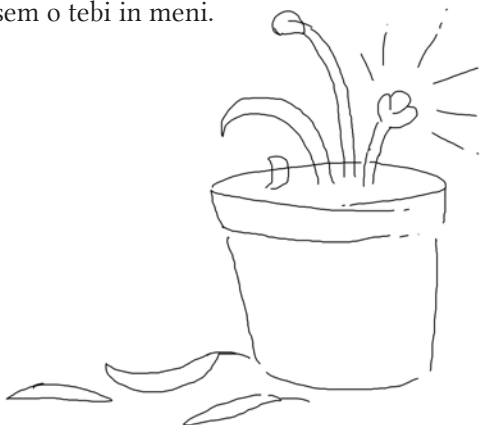
CVET

V cvetličnem loncu
hira tvoja lilija,
grizljajo jo komaj
vidni virusi.

Rumeni in veni ...
Na ogolem stebelu je
ostalo komaj
kaj lističev ...

A se poslavlja?
Ne, sinoči je iznenada vzcvetel
majhen cvet,
skrit za listom ...

Vztraja, iz dneva v dan
bolj žari ...
Poje pesem o tebi in meni.

Valerija VRENKO (Lendava)

APOKALIPSA

Zemlja, nekoč zeleno-modri
dom si nam bila,
sedaj na njej ni več slišati
utripa človeškega srca.
V vesoljska brezna poslednji
vojskovat so se odšli,
da bi nekoč lahko se nanjo vrnil.

Davno je, kar na stolpih svetlih
so stražili in nemo zrl v tujce,
ki parali so ljubo jim nebo,
v poslednjih sončnih žarkih
je Mir izgubil zadnjo bitko s Temo.
Uročena samota vlada povsod,
brezupen strah je tukaj gospod.

Ni več vetra, ne meglic, ne dreves,
tudi cvetlic več ni, ki zdi se, da
človeške so bile oči ...
Nebo nemira še zmeraj režejo
jeklene ptice, nekoč pa tod so
v toplih nočeh letale kresnice ...

Na tej krogli, zapuščeni, sivi,
je kužna bolezen kosila.
Iztrebil je virus človeški rod,
ni bilo pomoči
za milijone bolnih ljudi.
S stolpa, ki ponosno še stoji,
Smrt zre z orjaškimi očmi ...

Slavica ZVER (Hotiza)

DELO NAS KREPI

V času pandemije
sem na vrtu pridno ustvarjala,
tako zelo, da o virusu
nisem razmišljala.
Veje, zemljo sem vozila,
visoke grede sem zgradila,
zelenjavo vanje zasadila.
Sonca in svežega zraka
se naužila, z delom
zdravje si krepila.

Tu in tam v trgovino
sem skočila,
na obraz masko si nadela,
vse potrebno nakupila.
Pred blagajno v vrsto
sem stopila, na razdaljo
varnostno pa pozabila.
Pred sabo zaslišala sem
ogorčen glas:
»Gospa, med nama dva metra
razdalje ni, kršite pravila vi!«
Z nasmehom sem odgovorila:
»Joj, oprostite mi, pozabila sem,
da ta nadloga še med nami živi.«

Ludvik ŽIŽEK (Trimlini)

RAZMIŠLJANJE

Tudi letos sta ob potoku Ledava trava in rastje lepo pokošena. Pred leti sem v dolžini slabega kilometra našel enajst gnezd z mladiči, ki so končali pod koso. V prejšnji državi se spominjam, smo delegati republiške skupščine uzakonili, da se sme kositi v času gnezdenja vodnih ptic najmanj 5 metrov do brežine vodnih površin. Dvomim, da je naša nova država manj zaščitniška do živali in nasplah do narave. Se morda motim?

Človek si je vse s silo podredil. Zavzel je in naselil vse predele Zemlje na račun in v škodo samemu sebi in drugih bitij. Sedaj že hlata po vesolju, našel je že poti od planeta do planeta, a ni še našel poti od človeka do človeka. Pa se je pojavil majhen, s prostim očesom neviden virus, ki se sedaj sprehaja po svetu in pobira žrtve. In ta mali stvor je spomnil človeštvo na njegovo ranljivost, nepomembnost v vesolju. Vem, našlo se bo zdravilo in tudi cepivo, a to ni dovolj.

Spremeniti moramo svojo miselnost, da nismo vsemogočni. Človek sam ustvarja pogoje za hitrejše samouničenje, kot bi ga narava. Kljub človekovi inteligenci, tehnologiji, ki jo ima na razpolago, bi moralo biti vsakomur jasno, da je vse minljivo. Tako tudi čas človeštva. Ko dosežeš zenit svojega razvoja, sledi strm padec, propad, izumrtje. Temu procesu se ne more izogniti nobeno živo bitje.

Sedaj izkopavamo kosti dinosavrov. Kdo bo izkopaval človeške kosti? Lahko le ugibamo!

Ivana ŽVIPELJ (Mozirje)

ZADNJI DAN

Njune oči so se spet pogovarjale.
Njegov orlovski nos je spominjal
na kljun modre sove,
njene ustnice pa so se stiskale v kepo strahu.
Oddaljen zvok glasbe
je bil še edino zatočišče obstoja.
Vedela sta:
zdaj je tudi starcem odvzeta vsaka modrost.

Zlo okoli njiju je povsod govorilo isti jezik.
Svoja sporočila je vedno pisalo
z enakim črnilom.
V morju odtujenosti ostane samo čakanje
na napovedano nevihto in grožnjo utopitve.
Vladajo le še sence, plesen in pajčevine.

Ivana ŽVIPELJ (Mozirje)

KATASTROFA

Skrbniki preteklosti
skrivajo temne madeže v srcu.
V utripanju srca drevesa cvetijo,
z neba pa sneži pepel.
Dež sivih cvetnih lističev
pokriva bele kosti.

Oblaki potujejo čez sonce,
rišejo vzorce po zemlji,
veter pa pleše v visoki travi.
Kamenčki v vodi kodrajo
nevidno površje Zemlje.
Valovi zvoka,
valovi svetlobe.

Odpadlo listje spi ob zlizani kamniti ograji.

Ivana ŽVIPELJ (Mozirje)

SAMOTNOST

Vodnjak tišine se pogloblja.
Nosi me v njegovo brezno.

Oko gleda ovčice,
potopljene v morju neba.

Na robu gora vstaja
bela proga železne ptice.

Vodnjak tišine je brez meja.
Potujem v njegovo dno ničā.

Drget osamljenosti prede po telesu.
Zrak barva zrnata svetloba mraka.

Zvok ptice me nese na klopco
v park Doma jesenskih cvetov.

Vodnjak tišine je brez dna.
Izgubljam se v globini teme.

**LIKOVNA DELA
Z NATEČAJA
»V KARANTENI«**

(maj in junij 2020)

**A „KARANTÉNBAN”
CÍMŰ FELHÍVÁS
KÉZPŐMŰVÉSZETI
ALKOTÁSAI**

(2020. május és június)

Domača naloga

Pozdravljen, kolega! Moram te obvestiti kar pisno, ker mi je prepovedano priti do tebe! Veš, sedaj ko razsaja ta zloglasni koronavirus in ko se moramo podrediti vsem zdravstvenim priporočilom, ki nam jih državljansom nalaga NIJZ za ohranitev zdravja prebivalstva, bomo morali na žalost odpisati naše že načrtovane kolonije in tudi naša srečanja slikarjev. Pa so se spomnili naši z Javnega sklada za kulturne dejavnosti, da bi na temo »koronavirus« v tem kulturnem mrtvilu vseeno nekaj naslikali pa tudi podarili zaslužnim posameznikom, ki so se v tem času žrtvovali, da ublažijo težave ljudi.

Tako se je začelo. Toda kaj naslikati, ko se popolnoma presenečen ob določeni tematiki zazreš na belo platno? Sicer so nas o virusu vztrajno bombardirali z informacijami preko televizije, tiska in drugih medijev. Pa smo se že resno spraševali, o čem neki bi poročali državljansom v TV dnevniku, če ne bi bilo tega virusa. Hodili smo in še hodimo v maskah in se zgodi, da v trgovini še soseda ne prepoznaš več. Politiki si med besedičenjem popravljajo krpe na obrazu in tudi bolj zajedljivi so do članov drugih strank, postali so bolj korajžni, ko se lahko skrijejo za masko, za vsak slučaj, da jih gledalci ne bi prepoznali in jih povprašali o kulturi medčloveških odnosov ter o obnašanju pred TV kamerami.

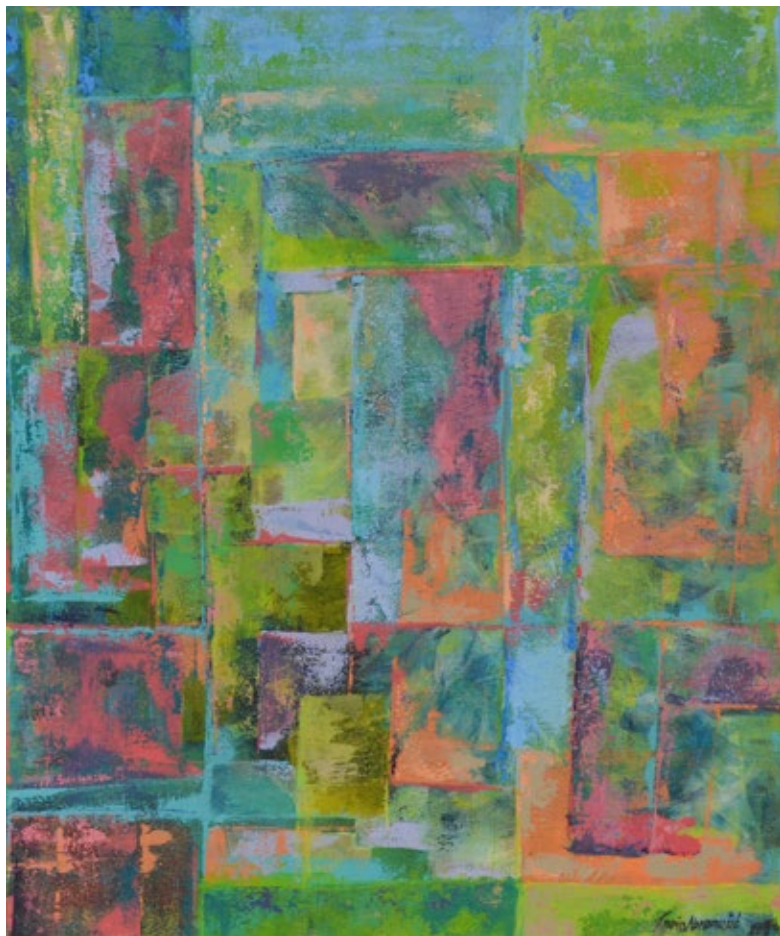
A »slikarji« naj vse to nanesimo na platno! Toda presenetljivo, kaj zmore fantazija kolegic in kolegov slikarjev v tem kratkem času! Nisem si mislil, da bodo s tako lahkoto in voljo sprejeli izziv za to domačo nalogo. Hitro so nastajale slike, se zbirale in so že pripravljene za razstavo, ki bo kmalu na ogled občinstvu. Tako smo kljub neugodnim okoliščinam, ki so nas spremljale, dali svoj skromen prispevek h kulturi v času koronavirusne krize.

A házi feladat

Helló haver! Írásban kell értesítenem téged, mert tilos hozzád menni! Tudod, most, hogy ez a hírhedt koronavírus terjed, és be kell tartanunk a Országos Közegészségügyi Intézet (NIJZ) által közlé tett ajánlásokat a népesség egészségének megőrzése érdekében, sajnos le kell mondanunk a már tervezett művésztelepeket és az alkotói találkozóinkat. Azonban a SzK Kulturális Közalapítványa Lendvai Területi Kirendeltségél ebben a kulturális patthelyzetben arra az ötletre jutottak, hogy festhetnénk valamit a "koronavírus" témájára, és ezeket a képeket odaajándékozhatnánk azoknak, akik ebben az időben a legjobban segítették az embereket.

Tehát így kezdődött. De mit is fessünk, ha egy bizonyos téma teljesen meglep, és egy fehér vászonra nézünk? Egyébként televízión, a sajtóban folyamatosan bombáztak minket a vírussal kapcsolatos információkkal. Komolyan elgondolkodik az ember azon, hogy vajon miről is tájékoztatnák a polgárokat a TV-híradóban, ha nem lenne ez a vírus. Maszkokat viselve járunk az utcán és az is előfordul, hogy már nem is ismerjük fel a szomszédunkat a boltban. A politikusok beszédjeik közben sokkal bátrabbak, nyelvük csípősebb mint valaha, már ha az ellenzékéről van szó, hiszen így maszk mögé bújva könnyebb rejtőzködni. Így a nézők sem ismerik fel őket és nem lehet nekik semmit felróni, már ami a TV kamerák előtti viselkedés kultúráját és az emberi kapcsolatokat illeti.

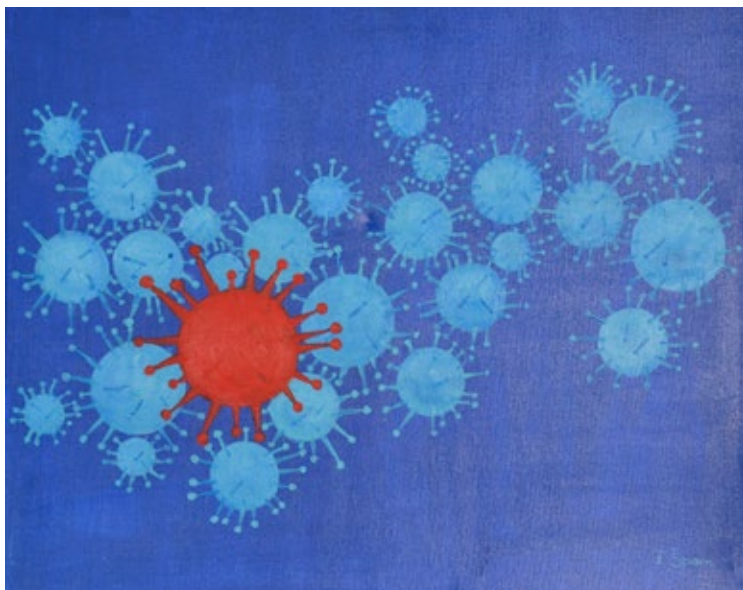
És most ezt a témát a „festő” egy vásznon adja vissza! Na de hogyan? Láss csodát: az alkotótársaimnak rendkívül gazdag a képzelőereje! Nem gondoltam volna, hogy ilyen könnyedén és elfogadják e házi feladatot és szembenéznek a kihívással. A festmények gyorsan elkészültek, összegyűltek és már készen állnak a kiállításra, amely hamarosan megnyílik a közönség előtt. Így, a kedvezőtlen körülmények ellenére, mi is szerény hozzájárultunk a kultúrához a koronavírus-válság idején.

Karin ABRAMUŠIĆ (Lendavske Gorice): Urbani vrtovi
Akri, 2020

Duško AMBRAMUŠIĆ (Lendavske Gorice): Vesele gorice
Akril, 2020

Franica ŠPORN (Polzela): Covid 19. Hvala, ker skupaj zmoremo.
Akril, 2020

Jožefa BENKO (Domajinci): Ples v maskah
Akril, 2020

Minka BOROVIK (Polzela): Lebdenje
Akril, 2020

Zlata FRAJZMAN – PUPA (Lendavske Gorice): Korona
Akril, 2020

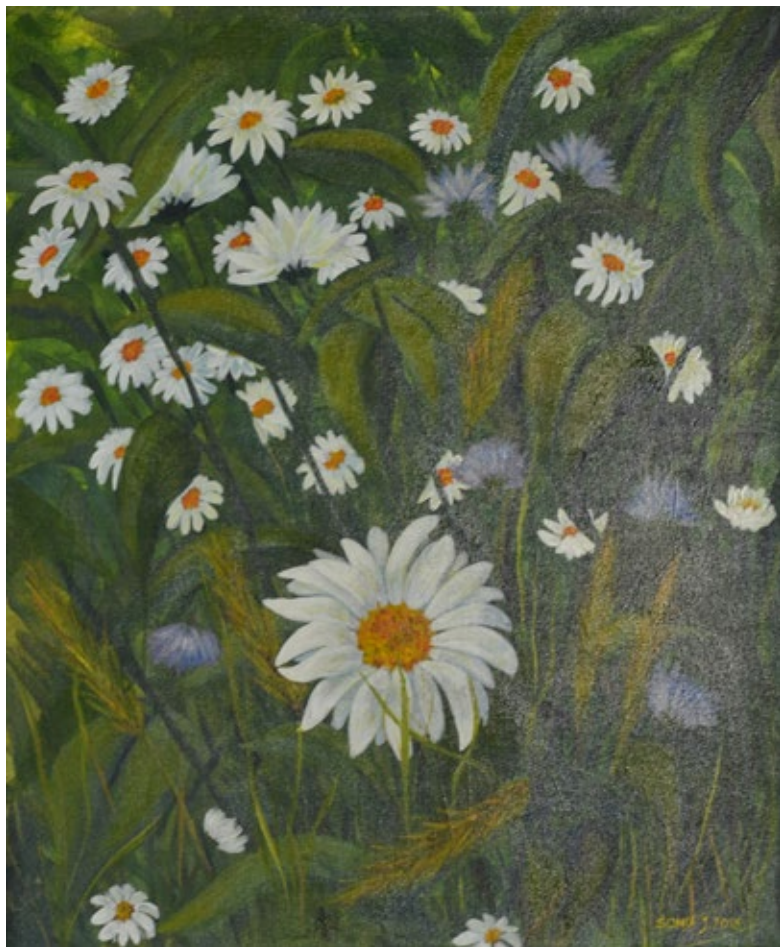
Jože HARI (Krašči): Koronavirus
Akril, 2020

Darinka HORVAT (Murska Sobota): Počiva jezero v samoti
Akril, 2020

Darinka HORVAT (Murska Sobota): Virus v mreži
Akril, 2020

Sonja JEZERNIK (Polzela): Narave nič ne ustavi
Akril, 2020

Sonja JEZERNIK (Polzela): Veter v lasih
Akril, 2020

Pavlina JUŠT (Vrbje): Koronavirus – Covid 19
Akril, 2020

Marjana KMET (Cven): Ob Muri
Akril, 2020

Mojca KOROŠEC (Polzela): Mama peče najslajši kruh
Akril, 2020

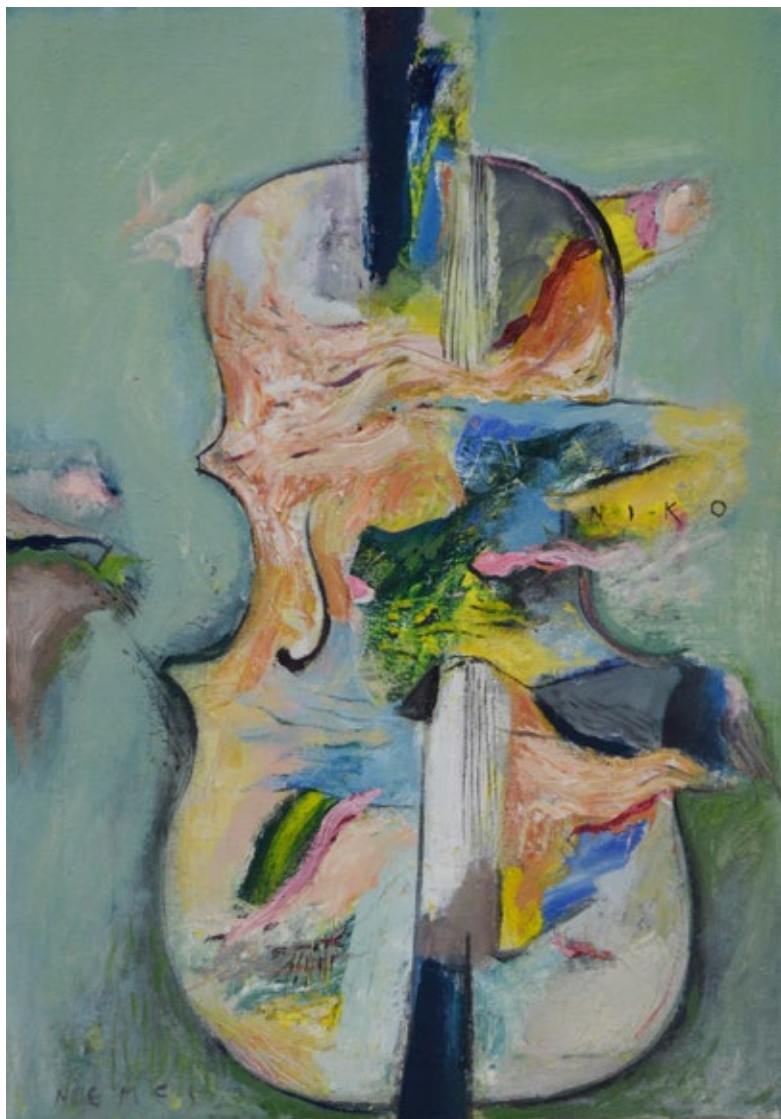
Mojca KOROŠEC (Polzela): Pogum, moč, modrost
Akril, 2020

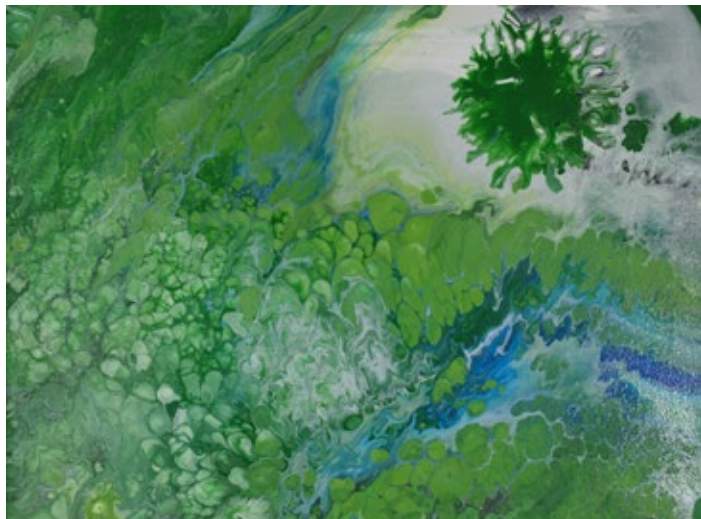
Marija MAGDIČ (Hotiza): Sivina epidemije
Akril, 2020

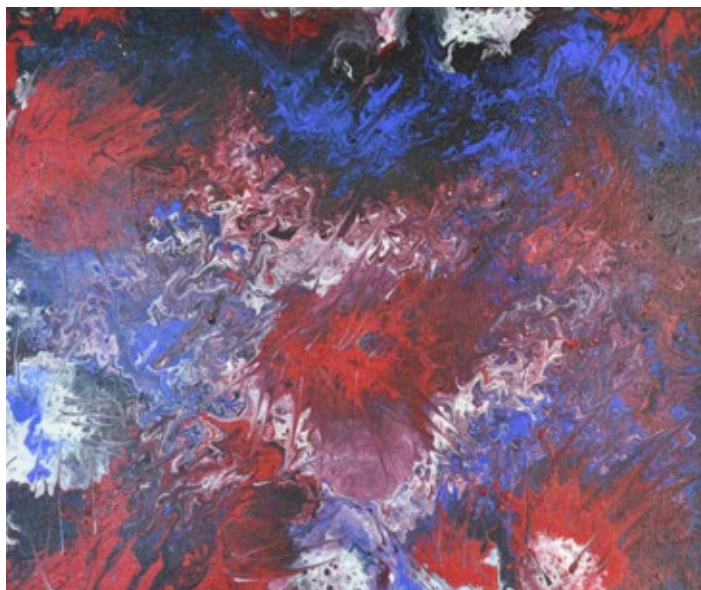
Marija MAGDIČ (Hotiza): Pomladno vzdušje
Akril, 2020

László NEMES (Zalaegerszeg, HU): Glasba in tišina
Akril, 2020

Nuši PATAI (Lendavske Gorice): Korona
AkriL, 2020

Marija PAVLIČ (Murska Sobota): Korona
AkriL, 2020

Slavica PAVŠEK (Polzela): Brez povratka
Akril, 2020

Marina REBERNIK (Polzela): Nebodigatreba
Akriil, 2020

Anica RUDOLF (Ljutomer): Miklošičev trg v Ljutomeru
Akril, 2020

Anica RUDOLF (Ljutomer): V sončnem zahodu
Akril, 2020

Marija STUDNIČKA (Žalec-Polzela): Med nebom in zemljo
Akril, 2020

Zora ŠONAJA (Murska Sobota): Enako za vse
Akril, 2020

Zora ŠONAJA (Murska Sobota): Podoba lendavskega gradu
Akril, 2020

Anica TAMŠE (Polzela): Vsi doma
Akril, 2020

Marija ZVER (Turnišče): Pretnja
Akril, 2020

Marija ZVER (Turnišče): Mutacije/Skriti ubijalec
Akril, 2020

Slavica ZVER (Hotiza): Lokvanji
Olje na platnu, 2020

Slavica ZVER (Hotiza): Pogled proti soncu
Olje na platnu, 2020

Ludvik ŽIŽEK (Trimlini): Za steno pogled
Olje na platnu, 2020

Ludvik ŽIŽEK (Trimlini): 2 m narazen
Olje na platnu, 2020

Kazalo/Tartalomjegyzék

Janja MAGDIČ	Skupaj smo zmogli!	5
	Együtt sikerült!	6
<hr/>		
Zbirka besedil literarnega razpisa »Epidemija koronavirusa«		
A „Koronavirus-járvány” irodalmi felhívás szöveggyűjteménye		9–128
<hr/>		
Olga PAUŠIČ	#SkupajZmoremo	10
Lidija ALT	Črn tunel	13
	Temna ura	13
	Kroglja življenja	14
	Koronavirus	14
Jožef BENKO	Ugašajoči plameni	15
	Pesem brez besed	15
	V globini oči	16
Ivanka BRATKOVIČ	Korona kava	17
ZAGOREC CSUKA Judit	„Szerelem a kolera idején”	19
Albina FICKO	Pozabi	22
Zlatka FRAJZMAN – PUPA	Ta korona!	26
Jasmina GODEC	Tišina misli I.	27
	Tišina misli II.	28
Klara HOZJAN	Elmélkedések	29
Nevenka HVALEC in Stojan KNEZ	Preplet pesniškega brstenja	30
Stojan KNEZ	Nekoč, morda prav kmalu	33
	Res ne vem	36
	Zrem v zmedeni nesmisel	39
Ivanka KLOPČIČ	V osami	40
Franc KOREN	Pregnanci	45
Bojan KREVIH	Zaznamovan	46
KOTER Gizella	Napló egy elfelejtésre váró járványról	48
Janja MAGDIČ	V karanteni	51

Janja MAGDIČ	V osami52
	Oj, hišica očetova53
Olga MAJČEN	Dragi prijatelj!54
	Ojoj!55
	Ostanimo doma!56
Milan NOVAK	Vdih57
Olga PAUŠIČ	Dnevi tišine58
	#SkupajZmoremo65
Ljubica RIBIČ	Svoboda77
Janko ROŠELJ	V osami78
Aleš ROPOŠA	Štirinajst dni prisilnega dopusta79
	Teh naših pet vasi87
Biserka SIJARIČ	COVID-1994
Breda SLAVINEC	V osami95
Ludvik ŠKAPER	Gorje96
	Špela97
Aleš TACER	Corona I – Corona 1998
Ivanka TOMPA	Pred korono v osamo108
	Eni se ne predajo109
Marjan VIDOVIČ	Doktor, imam virus113
Valerija VRENKO	Cvet122
	Apokalipsa123
Slavica ZVER	Delo nas krepi124
Ludvik ŽIŽEK	Razmišljanje125
Ivana ŽVIPELJ	Zadnji dan126
	Katastrofa127
	Samotnost128
<hr/>		
Likovna dela z natečaja »V karanteni«		
A „Karanténban” című felhívás képzőművészeti alkotásai		
.129–157		
<hr/>		
Ludvik ŽIŽEK	Domača naloga130
	A házi feladat131

